

SANT FELIU, SOLSONA I VIC IMPULSEN INICIATIVES CONCRETES DE PRIMER ANUNCI

Les diòcesis catalanes s'aboquen en la nova evangelització

En plena sintonia amb el repte urgent que l'Església universal afronta avui de la nova evangelització, les diòcesis catalanes treballen ja també per oferir l'Evangelí amb un nou alè i un nou ardor. Els bisbats de Sant Feliu, Solsona i Vics són els primers que aquest curs han posat en marxa diverses iniciatives concretes vinculades a la nova evangelització. Mentre a Sant Feliu s'ha apostat de valent per formar laics que puguin després encapçalat amb garanties un Itinerari Diocesà de Renovació Cristiana, a Solsona s'acaba d'iniciar un espai d'Atri dels Gentils i a Vic se celebrarà al gener, amb la col·laboració també de la diòcesi solsonenca, un històric Primer Congrés per a la Nova Evangelització. En aquesta mateixa línia s'emmarquen dues propostes que tindran lloc pròximament a l'arxidiòcesi de Barcelona: la Missió Metròpolis, a partir de febrer del 2012, i l'Atri dels Gentils a la Sagrada Família, previst per al març. **P 3, 4, 5, 21 i 22**

L'autodeterminació segons la Doctrina Social de l'Església

Els Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació de la Federació de Cristians de Catalunya van organitzar una jornada el 4 de novembre sobre el dret de l'autodeterminació. Els ponents, com ara Francesc Torralba o Pedro Júdez, van deixar clar que la Doctrina Social de l'Església recull el dret de les nacions a tenir un estat propi, dret que està moralment i filosòficament legítimat. **P 24**

Pregàries infantils per als nous temps

Més de 15.000 famílies d'arreu del món pregunten ja amb els seus fills a través de dispositius mòbils o de tauletes digitals, sobretot l'iPhone i l'iPad, gràcies a una nova aplicació gratuïta creada per l'editorial catalana BCNmultimedia. La nova aventura digital d'aquesta intrèpida empresa multimèdia ofereix una eina ben actual que permet iniciar els més petits en el món fascinant de la pregària. Es tracta d'una aplicació senzilla, anomenada *La Pregària dels Nens*, que proporciona diàriament en set llengües una cita de la Bíblia i una pregunta que hi està relacionada. **P VI CatCrist Recursos**

Elements per a la reflexió davant del 20-N

P 2, 12, 13 i 17

CatCristRecursos

Suplement mensual de formació catequètica, bíblica i litúrgica

Sumari

- P 7 Parlem amb el missioner Francisco Bautista
- P 27 Cristóbal Sàrrias, «in memoriam»
- P 28 Aleteia, la nova evangelització a internet
- P 30 Nous números de «Qüestions de Vida Cristiana»
- P 32 Cultura funerària al Museu Diocesà de Barcelona

Editorial

Valors cristians en l'àmbit públic

Avui diumenge 20 de novembre tenim el dret, perquè alhora tenim el deure de votar els representants a les Corts Generals. Els cristians, com a ciutadans que som, estem compromesos en la promoció i l'ordenació del bé comú de les societats on vivim. El cristià no viu per aconseguir la salvació individual, ignorant la situació humana dels seus germans amb els quals conforma la comunitat. Ben al contrari, es compromet amb la comunitat política i social en la qual viu mitjançant l'exercici responsable dels drets de ciutadania. Cal, doncs, participar en els processos electorals de forma activa, després de fer una íntima reflexió.

Ara, en què ens trobem al bell mig d'aquesta crisi econòmica devastadora que colpeja les famílies, en especial les més humils; ara, que la por i el desconcert paralitzen tantes persones arreu i la desorientació moral sovintreja, lluny de rendir-nos al desencís, és el moment de reivindicar en l'àmbit públic els valors cristians. En vigílies d'eleccions, i exercint cadascú el dret a vot segons la seva consciència i el seu criteri, convé tenir en compte que el cristianisme advoca per una societat que tingui la fraternitat com a element central; que humanitza la justícia social; que fa del cosmopolitisme una actitud ètica; que supera la simplificadora bipolaritat esquerra-dreta i la substitueix per un enfocament comunitari de la persona humana. Cal crear una economia al servei de les persones. L'assoliment d'una societat justa, que elimini contrastos odiosos i permeti a tota la població de sentir-se ciutadans

lliures i dignes, ha de ser un objectiu prioritari. Així doncs, l'economia ha d'estar condicionada pel bé comú. Per tal que una comunitat pugui esdevenir justa, és necessari que s'hi practiqui la virtut de la caritat: estimar tothom i ajudar el qui ho necessita. Així, el que és vàlid a nivell de comportaments individuals, és aplicable a nivell de territoris; els estats més benestants ajuden els més pobres. També dins dels mateixos estats funciona la solidaritat interna. Igualment, dins de l'Estat espanyol, funciona la solidaritat econòmica. Catalunya ha acceptat i vol ser solidària. La solidaritat, però, ha de ser de doble direcció. S'ha de ser solidari a l'hora d'aportar recursos, però cal ser solidari a l'hora de rebre'n.

La gran majoria de la societat catalana està convençuda que és molt solidària a l'hora d'aportar-ne, però que no és prou corresposta a l'hora del retorn. D'això, se'n deriva un dèficit fiscal que l'empobreix progressivament i li impedeix d'atendre els seus ciutadans i en especial els més necessitats. Els cristians catalans esperaran també que de les pròximes eleccions en surtin iniciatives cap a un equilibri més just. Catalunya té consciència de ser una realitat nacional que conflueix amb d'altres en la formació d'un Estat, tal com diu el document *Arrels cristianes de Catalunya* i s'actualitza en *Al servei del nostre poble*. Això és el que dona sentit nacional al país i fa que l'autonomia i les institucions pròpies que amb ella han retornat no siguin una moda sinó una resposta a unes aspiracions històriques, profundes i irrenunciabls.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Lluís Bertran, Antoni Blanch, Joan Casals, Agustí Codinach, Quique Fernández, Enric Frigola, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Lluís Solà, Teresa Solà, José A. Solórzano, Antonio Sospedra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Francesc Torralba, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

Un nou llinar

Plus de generositat

Fer el bé no és notícia. Hi ha altres entreteniments. No és massa freqüent parlar de generositat, de servei, d'esforç, d'austeritat, de compartir i aprofundir en tantes altres virtuts. El secret de l'èxit sembla que està en allò que és immediat, frívol o passatger. Topem sovint amb el mur de l'individualisme, amb l'obsessió egoista del propi bé, amb el tancament sistemàtic a qualsevol oferta de sortir d'un mateix, en lloc d'optar per entregar la vida a millorar la situació dels altres i fer-se bon company de camí.

Jesús, que no imposa i sempre proposa, un dia va dir a un jove: «Si vols ser més perfecte...» Confiava molt en ell. Li proposava superar la mediocritat en

què vivia, encara que fruí de solvència econòmica i el seu comportament estigués ben ajustat a la llei. Jesús li demanava un plus de generositat, perquè mitjançant el desprendiment el volia lliure del tot i, com a resultat, que fos plenament feliç. En definitiva, Jesús li deia: «Si vols ser feliç...», «si vols ser lliure...», tracta de ser generós i allibera't de l'ambició de posseir, pensa més en els pobres». El programa de Jesús és un cor que veu on es necessita amor i actua en conseqüència; és el programa de tot cristià i pot ésser el programa d'un jove que comença a prendre's seriosament la seva vida.

Qualsevol jove disposat a escoltar Jesús quan li

proposa aquest plus de generositat, també ha de pensar, a l'hora de respondre, que comptarà amb la seva força per donar-se del tot, com Ell, que no va venir a ser servit, sinó a servir i a donar la vida.

Per a aquells i aquelles que cerquem amb sinceritat un sentit que ompli el cor, l'espai i el temps, la trobada personal amb Jesús dona l'oportunitat d'escoltar el que Déu espera de cadascú i rebre la llum necessària per respondre. Tota crida vocacional a fer el bé arriba quan deixem que Jesús parli, interpel·li i proposi camins concrets. Demana un plus de generositat, i el que espera és una resposta lliure, entusiasta i generosa.

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Formació de laics per a la nova evangelització

El bisbat de Sant Feliu llança un Itinerari Diocesà de Renovació Cristiana

Samuel Gutiérrez
Sant Feliu de Llobregat

Amb el bisbe Agustí Cortés al capdavant, la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat ha iniciat enguany el curs 2011-2012 amb una prioritat pastoral estretament lligada a la nova evangelització. La posada en marxa d'un ambiciós Itinerari Diocesà de Renovació Cristiana vol ser una resposta contundent a la necessitat avui d'enfortir i renovar tota la vida cristiana, així com de vertebrar el laïcat en el seu compromís amb l'anunci de l'Evangeli. L'itinerari neix de la inquietud apostòlica del mateix bisbe Agustí després d'haver recorregut a bastament la diòcesi i haver acollit les conclusions dels darrers objectius pastorals. En plena sintonia també amb una Església universal decididament compromesa en la nova evangelització, la jove diòcesi santfeliuense ha apostat de valent per un pla de formació a mitjà i llarg termini que abasta totes les dimensions bàsiques de la vida cristiana: experiència reflexió i acció.

Un dels objectius cabdals d'aquesta proposta evangelitzadora és, segons ha afirmat Mons. Agustí Cortés, «anar a les arrels, a allò més essencial de la fe, proposar l'experiència de retrobament amb la persona viva de Jesucrist». La nova evangelització, afegeix el prelat, «no és una lliçó que s'explica i s'aprèn ni un mètode o una tàctica asèptica que s'aplica sense més, sinó que sobretot és un tarannà, una actitud, una posició personal, una manera de ser Església i de ser Església en el món.» Amb aquestes coordenades s'ha engegat l'Itinerari Diocesà de Renovació Cristiana.

El nou projecte pastoral preveu una primera fase, ja en marxa, d'escola de formació d'animadors, per a les persones que faran d'acompanyants de futurs grups de renovació cristiana. Aquests grups, que es posaran en marxa a partir de la Quaresma, seran adreçats tant a fidels de les mateixes comunitats parroquials com a gent que es troba allunyada, als marges i les fronteres de la fe. La iniciativa abasta, doncs, diversos nivells i vol ser un catalitzador d'una forta embranzida evangèlica a la diòcesi.

Formació teòrica i pràctica

Una vuitantena de laics, amb una mitjana d'edat força jove, gent compromesa ja en les seves comunitats, han

respost positivament a aquesta primera convocatòria i des del 17 de setembre passat reben formació quinzenal de la mà de Mn. Xavier Morlans, possiblement la persona que a Catalunya més ha treballat en els últims anys el tema de la nova evangelització. «És un goig veure gent tan motivada i conscient de la importància d'aquest projecte —explica Morlans—, la qual cosa no és fàcil, perquè implica redescobrir i reestrenar metodologies a les quals no estan acostumats i que són metodologies complementàries de les que anomenem de temps llarg: catequesi, estudi de l'Evangeli, revisió de vida...» «El que els oferim ara és una cosa prèvia —afegeix el teòleg i cantautor—, un entrenament i una formació que els permeti oferir a altres persones, properes o llunyanes, un primer anunci missioner de l'Evangeli, entusiasmat i convincent, el querigma, com a primer contacte per iniciar un camí de fe o tornar-hi després d'un temps d'allunyament.»

Durant dotze dissabtes, fins al 17 de març, els laics que participen en aquesta escola rebran 36 hores de formació teòrica i pràctica sobre la nova evangelització. Un primer objectiu serà donar a conèixer en què consisteix la tasca evangelitzadora, de proposta i renovació de la fe, que avui l'Església diocesana i universal proposa com a gran prioritat. «Avui no podem cenyir-nos només al manteniment de la fe —assenyala Xavier Morlans— sinó que hem de sortir a l'encontre, hem d'anar a buscar la gent... L'Església és per na-

«Volem anar a les arrels de la vida cristiana, a allò més essencial de la fe, l'experiència de retrobament amb la persona viva de Jesucrist»

turalesa evangelitzadora.»

Un segon objectiu de l'escola de formació és que els mateixos animadors puguin fer experiència personal del que significa «el trobament amb Jesús com a pilar fonamental de la vida cristiana». Per mitjà de la lectura creient i orant de la seva Paraula Viva, es convidarà a descobrir l'acció de l'Esperit Sant en la vida i el cor de cadascú. Així, els animadors aprendran la manera concreta i els mitjans pedagògics per esdevenir acompanyants dels futurs grups que es volen convocar a la diòcesi a partir de la Quaresma del 2012. Serà, aleshores, quan de debò comenci l'Itinerari Diocesà de Renovació Cristiana.

La diòcesi de Sant Feliu no és la primera d'Espanya que emprèn un itinerari diocesà de renovació cristiana —ja ho estan fent a Getafe o a València

entre altres— i des de la Casa de l'Església són molt conscients que no estan inventant la sopa d'all. Això no obstant, la proposta santfeliuense respon a una metodologia singular a partir de l'experiència de molts anys de Mn. Xavier Morlans. «Aquesta és una iniciativa, entre moltes altres que es poden fer —afirma el cantautor—, que ha donat molt bons resultats amb els grups de Tornar a Creure, i que apel·la sobretot a la voluntat, a la llibertat de la persona, i per això s'adreça al seu centre de gravetat.» Davant de la tipificació d'emocionalista que a vegades ha rebut aquesta proposta evangelitzadora, Morlans defensa que es tracta més aviat d'un mètode que s'adreça al cor de les persones, a la consciència i, per tant, també als sentiments.

«La transmissió de la fe —afegeix—, sobretot en un primer moment, no pot ser una mera transmissió cerebral d'informació.»

Parròquies socialment atentes

Juntament amb l'itinerari de renovació cristiana, el bisbat de Sant Feliu proposa també per a aquest curs 2011-2012 un altre objectiu diocesà que, des d'una perspectiva més social, vol involucrar totes les parròquies i comunitats cap a la solidaritat en aquests temps de crisi. D'alguna manera, a l'anunci explícit de la Bona Nova, que és el que anomenaríem més pròpiament evangelització, s'uneix també l'exercici de la caritat, que no deixa de ser també evangelització, tot i que d'una manera més implícita. «Una consciència cristiana —afirma Mn. Josep M. Domingo, vicari episcopal i principal impulsor de l'objectiu diocesà— no pot restar indiferent davant de la realitat de la crisi actual. La consciència cristiana ha d'estar orientada cap a la solidaritat, tant personalment com comunitàriament.»

A partir d'un material elaborat des de la delegació de Pastoral Obrera, es convidarà a les comunitats parroquials i moviments a revisar la seva praxi i manera de procedir en temes socials i a esdevenir «parròquies i comunitats socialment atentes». «Un cor cristià que vol ser més fidel a l'Evangeli —acaba dient Mn. Domingo— ha de ser també més fidel al manament de l'amor, que inclou el pròisme que ho passa malament.»

Evangelitzadors amb un nou ardor i un nou alè

ANNA VILÀ

Parròquia de Sant Joan Baptista de Sant Feliu de Llobregat

«He vingut a aquesta escola a retrobar-me amb Jesús, a fer una experiència que ja vaig fer fa uns quants anys però que amb el temps ha anat perdent força. Vull que Jesús torni a ser el meu puntal i renovar aquesta força vital. Em resulta molt innovadora aquesta manera de reflexionar sobre el context actual i la forma de transmetre avui la fe. Mai no m'havia plantejat la forma òptima d'ajudar altra gent a trobar Jesús. Tant de bo que tot això m'enriqueixi i em canviï molt la forma de comunicar-me amb els altres. Tot i els tòpics i les crítiques, la gent té necessitat d'alguna cosa més que doni sentit a la seva vida. Per això és tan important poder oferir-los una visió nova de la fe i de l'Església, des d'una experiència personal entusiasta i vital.»

EZEQUIEL BLANCO

Parròquia de Sant Cosme i Sant Damià del Prat de Llobregat

«Quan vaig ser convidat pel mossèn a participar en aquesta escola de formació no sabia ben bé què em trobaria. I he trobat una oferta per convertir-me en un animador de fe per a gent que potser no està massa a prop de l'Església o que està a l'Església, però sense massa compromís ni vinculació. M'atreu molt la possibilitat de rebre eines i recursos per fer l'anomenat primer anunci. Pots tenir certes intuïcions, i l'Esperit sempre hi és present, però una formació més sistemàtica, basada sobretot en l'experiència d'altres, és avui dia gairebé imprescindible. Més encara si, com en el meu cas, fins ara t'has dedicat més a tasques de voluntariat o tasca social. A veure com sortirà tot plegat...»

ERNEST BOSCASA

Parròquia de Santa Eulàlia d'Esparreguera

«Des de ja fa uns quants anys els catòlics hem entrat en una certa rutina i per això és tan necessari avui despertar les consciències. Aquesta escola de formació ens dona eines per poder oferir amb un nou ardor el testimoni de la nostra fe. El futur no és un catolicisme intel·lectual d'alt nivell, sinó més aviat de senzillesa, d'humilitat i d'amor. Tinc moltes ganes de poder oferir als altres el que estem rebent. No es pot fracassar ensenyant el que és més important a la vida: el naixement i la mort; saber per què hem vingut en aquest món i cap on anem. Entremig d'aquestes dues grans realitats i misteris, l'important és donar-se als altres, amb amor i coneixement de Jesús i el seu Evangelí. Hem de tenir coratge i valor!»

TERESA PLANAS

Parròquies de Vilafranca del Penedès

«És molt bo de tant en tant poder anar reformulant i rellegint tot allò que has anat rebent al llarg de tota la vida cristiana i que constitueix el nucli de la teva fe: en qui creus? La formació és molt necessària avui, precisament perquè és una part que potser entre laics cristians es troba avui una mica més feble. La renovació ha de ser constant. M'agrada que les noves propostes evangelitzadores vagin molt directes a la voluntat de les persones i, per tant, permet treballar amb una certa profunditat tot el tema dels sentiments, una dimensió a la qual no estem encara gaire acostumats en l'Església. També és molt interessant aquesta manera de lligar les paraules amb el missatge de l'amor de Jesús, però de forma real, en el món en què vivim.»

MONTSERRAT RIPOLLÈS I ÀNGEL GUARDIOLA

Parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Sant Vicenç dels Horts

«Tenim moltes ganes d'aprofundir en la nostra fe i al mateix temps fer participants els altres de les intuïcions rebudes. En aquest curs hem descobert la necessitat d'endinsar-nos més i més en els textos bíblics, de treballar-los i viure'ls intensament en la mateixa vida de cada dia. Només així podrem anunciar la Bona Nova amb un nou ardor, tocant veritablement el cor de les persones. La formació rebuda ens permet ser més valents i coherents davant la urgència avui de la nova evangelització. A tots ens convé una renovació, que ens faci més compromesos no només dins de les mateixes comunitats sinó també en altres entorns, com ara el familiar o el laboral.»

MARC TORREDEMER I MONTSERRAT AYMERICH

Parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de Sant Boi de Llobregat

«Com a matrimoni jove compromès amb la parròquia, des de feia temps teníem la inquietud d'aprendre i formar-nos en temes de fe i evangelització. És una urgència avui dia. Vivim un temps que exigeix noves fórmules i nous mètodes per a l'anunci de la Bona Nova, tot i que partint sempre de la renovació interior. Ens agradaria poder contagiar la nostra fe a tanta gent que busca respostes als problemes i adversitats de la vida. La fe no te'ls soluciona, perquè les mancances i fragilitats humanes són inevitables, però sí que et dona força i ànims per afrontar-los de manera diferent. Amb els nous recursos que estem rebent, i amb l'ajuda de l'Esperit Sant, esperem poder compartir amb altra gent el que hem rebut.»

«Cal que parlem de Jesucrist amb passió»

Josep M. Domingo, vicari episcopal d'Apostolat Seglar i Evangelització de Sant Feliu

S.G.

El responsable de coordinar al bisbat de Sant Feliu el nou Itinerari Diocesà de Renovació Cristiana és Mn. Josep M. Domingo, rector de la parròquia de Sant Pere i Sant Pau del Prat de Llobregat i director del Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes. Avesat al treball pastoral de primera línia, Mn. Domingo creu que el repte avui de l'Església de Sant Feliu és donar un nou impuls de renovació cristiana a les comunitats cristianes. «Ens cal renovar la fe —assegura convençut—, és a dir, viure amb un nou alè i un nou ardor el compromís baptismal i de la confirmació.»

La diòcesi de Sant Feliu ha apostat enguany de valent per la nova evangelització, que és també el gran repte avui de l'Església universal...

La diòcesi de Sant Feliu camina al mateix pas que l'Església universal i en aquest sentit és lògic que hi hagi una coincidència natural en els nostres objectius pastorals. La nova evangelització és un repte que emergeix cada vegada amb més força. D'aquí la convocatòria del proper Sínode de Bisbes sobre el tema o la creació de nous organismes vaticans dedicats específicament a això. De totes maneres, és important recordar que no és que hi hagi una consigna vaticana en aquest sentit, sinó més aviat que aquesta és avui una necessitat del món a la qual cal donar resposta. A través de les comunitats cristianes i la sensibilitat dels seus pastors, l'Església fa temps que ha copsat aquesta realitat i cerca donar-hi resposta. Fa vint o vint-i-cinc anys que el tema de la nova evangelització està prenent vivor a l'Església. Jo fins i tot em remuntaria molts més anys enrere. De fet, la necessitat de revifar la fe i viure d'una manera nova ha estat sempre a l'Església un motiu constant d'interpel·lació.

En el marc genèric de la nova evangelització, per què s'ha optat a Sant Feliu per impulsar, primer de tot, una escola de formació d'animadors?

Davant de la realitat que ens envolta, ens hem adonat que el primer que s'ha de fer és donar un impuls de renovació cristiana a la gent de les nostres comunitats. Ens cal, d'una banda, renovar la fe, és a dir, viure amb un nou alè i un nou ardor el compromís baptismal i de la confirmació, i de l'altra, tenir un laïcat cada vegada més vertebrat, més format, més actiu, més conscient... Hem pensat que el mitjà per dur a terme aquesta doble tasca és la convocatòria d'uns grups de renovació cristiana de la fe, adreçats no a la gent de llarg recorregut, a la gent convençuda i compromesa, sinó més aviat a la franja que es mou entre la proximitat i la llunyania, la simpatia i el rebuig, fins i tot els que tenen la fe una mica adormida... Abans, però, de convocar aquests grups que estiguin disposats a fer un itinerari, calen uns testimonis, uns acompanyants, que alhora siguin animadors. Per això s'ha convocat inicialment aquesta escola de formació d'animadors. L'objectiu

és que ells mateixos facin prèviament aquesta experiència de renovació i aquesta capacitat per ser acompanyants d'un grup de laics i laïques de la diòcesi, que al seu torn acompanyaran i guiaran els futurs grups que es puguin anar creant.

Insistiu molt en el terme itinerari...

Ens sembla molt important deixar clar que és un camí que fem plegats. No és una formació merament intel·lectual, molt menys un adoctrinament, sinó un itinerari que fem tots junts.

La primera convocatòria per a animadors es va fer al juliol i des del setembre tenen lloc les trobades de formació.

La previsió és que aquest curs estigui molt centrat en la formació dels animadors, amb un fort component experiencial, no només conceptual o teòric. Es tracta que els mateixos animadors facin l'experiència de la trobada personal amb Jesús i del contacte més viu amb la Paraula de Déu, juntament amb la capacitat pràctica. A partir de la Quaresma i Pasqua de 2012 volem llançar a tota la diòcesi la convocatòria de gent que vulgui integrar-se en els grups de renovació cristiana en parròquies o arxiprestats.

Tindrà continuïtat aquest escola de formació?

Ara, de moment, estem fent la primera edició amb una participació de 80 persones, que ens sembla un nombre magnífic. Els agraïm molt la seva resposta positiva a la demanda que personalment els han fet els seus mossens per després poder animar grups de renovació cristiana. El nostre desig és que en un o dos anys puguem tornar a convocar una nova edició d'aquesta escola de formació, d'acord també amb les necessitats.

«Davant de la realitat que ens envolta, ens hem adonat que el primer que s'ha de fer és donar un impuls de renovació cristiana a la gent de les nostres comunitats»

Quin és el perfil dels fidels que s'han apuntat a aquesta aventura?

És un perfil molt variat, tot i que amb un denominador comú: són gent amb una certa trajectòria cristiana, molt vinculats a les comunitats cristianes i les parròquies. Així com els destinataris futurs dels grups seran persones més en la frontera, amb una certa distància, els animadors són gent força compromesa ja a les comunitats. Hem buscat, a més, que hi hagués un nombre significatiu de gent relativament jove, tot i que ben secundats per la gent gran de tota la vida, amb tota la seva experiència. Comp-tem, doncs, amb diverses parelles joves, que ens engresquen molt i ens donen esperança. També hi ha, però, parelles més grans, o gent més madura, amb una formació i dedicació laboral molt diversa. Un altre aspecte interessant és el pluralisme de carismes i sensibilitats

religioses, amb gent de moviments i tendències també molt diversos. Malgrat les diferències, hem constatat que es viu una gran comunió interna, apreci-ant les diferències no com a font de conflictes sinó com un enriquiment per al conjunt de l'Església. L'ambient que es respira és molt positiu.

Com valoreu les primeres sessions?

Molt positivament. També és veritat que els primers dies alguns van rebre aquesta nova metodologia amb una mica de sorpresa, sobretot pel factor experiencial. Estem més acostumats a anar a unes conferències o a un curset on ens expliquen coses, i no tant a llegir l'Evangeli amb clima de pregària, fer un temps de silenci o expressar sentiments en primera persona. De totes maneres, jo crec que els recels inicial s'han anat dissipant i la gent està força satisfeta.

La crida al revifament de la fe que ha convidat a fer el bisbe Agustí Cortés no ha estat només per als laics sinó també per als mateixos capellans...

És clar. Aquest moviment de l'Esperit que volem que sacsegi la nostra diòcesi de Sant Feliu és per a tota la comunitat diocesana, no només per a uns quants. Amb el bisbe al capdavant, tota la diòcesi se sent cridada a fer aquest itinerari de renovació cristiana, cadascú des del seu ministeri i responsabilitats.

La diòcesi de Sant Feliu es troba especialment necessitada d'aquesta nova evangelització ad intra i ad extra?

Tot i que hi ha a la nostra diòcesi molts exemples fantàstics de testimonis cristians, també és veritat que al mateix temps hi ha rutines i un cert endormiscament de la fe. Si volem transmetre i contagiar la fe a les noves generacions, cal que els parlem de Jesucrist explícitament i amb passió. Si no és així, qui els ho farà conèixer? Per això és evident que la nostra comunitat diocesana té el repte urgent de reviscolar la seva fe.

Cal tornar, doncs, a fer un primer anunci explícit?

Indiscutiblement. Cal un anunci explícit i amb la paraula de la nostra fe. Hem de donar raó de la nostra esperança. Una altra cosa és si l'anomenarem primer anunci, evangelització o comunicació de fe... Això ja és una mica més secundari. Al Nou Testament es parla de querigma, que és l'anunci concís, clar, explícit, de Jesucrist mort i ressuscitat per la nostra salvació. L'important és comunicar explícitament les raons de la nostra fe, i a vegades fins i tot tornar-ho a fer a aquells que ja l'havien sentit però que el tenen mig oblidat.

Avui dia aquest anunci ha de ser també «posat al dia»? Calen nous mètodes i llenguatges?

Tot és necessari, les coses noves, però també les velles, com diu una paràbola de Jesús. En el temps actuals, és imprescindible formular les realitats de sempre de manera adaptada al nostre temps. Això és programàtic en l'Església. Precisament ens acostem als 50 anys del Concili Vaticà II i d'aquell famós discurs de Joan XXIII al seu inici on va formular aquesta urgència claríssimament.

Programació 2012

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

Del 21 al 28 de maig

Del 17 al 24 d'agost

Del 30 novembre al 7 de desembre

Expedicions culturals

Etiòpia

CRISTIANISME ETÍOP

Celebració de la Pasqua Ortodoxa Etíop -FASIKA-a la Jerusalem africana-LALIBELA

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració de la Fasika o PASQUA ORTODOXA ETÍOP, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de peregrinació.

A més a més gaudirem de les visites a monuments i paisatges de la part Nord del país, gairebé tots declarats patrimoni de la humanitat. Terra de natura impactant, i patrimoni cultural únic: de misterioses esglésies monolítiques excavades a la roca en l'anomenada Jerusalem Celestial. Salvaguarda de la desapareguda Arca de l'Aliança, transportada des del Temple del Rei Salomó. País imprescindible per entendre el cristianisme més antic.

Del 9 al 19 d'abril

ROMANIA

Del 8 al 16 de juny

ROMANIA és una de les terres en què la bellesa paisatgística competeix amb la riquesa cultural. Entre els Carpats i el Danubi, visitarem tresors reconeguts per la UNESCO com les fortaleses dàcies, o els pobles medievals emmurallats, gaudirem dels evocadors frescos exteriors dels monestirs i esglésies de Bucovina, senyal d'una organització social renovada en el si de la cristiandat. Coneixerem els llocs més emblemàtics de Bucarest, la capital de Romania, i ens desplaçarem fins a "la perla dels Carpats" Sinaia, les ciutats medievals de Brasov, Prejmer, o el castell de Bran, famós per la seva relació amb les llegendes de Transsilvània. Nou dies intensos d'experiències inoblidables.

ARMÈNIA

Un país marcat per la fe

ARMÈNIA és una nació arrelada en les tradicions bíbliques. Segons una d'elles, a la muntanya de l'Ararat, símbol del poble armeni (avui dins de fronteres turques), va ser on Noè va desembarcar de l'Arca, i segons una altra llegenda on és situat l'Edèn. També és el lloc on van portar els apòstols Judes Tadeu i Bartomeu la relíquia de la Santa Llança (de Longinos). Primer país que adopta el cristianisme com a religió d'estat l'any 301 dC. Salvaguarda del cristianisme des de la seva identitat com a nació.

Del 2 al 12 de juliol

Viatjar a Armènia és descobrir les seves esglésies, la seva litúrgia, el deliciós menjar, la seva gent. Un país acollidor, de gran bellesa paisatgística i cultural, un país marcat per la seva fe que ens arriba al cor.

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

«El gran repte és que l'Església africana sigui activa al servei de la reconciliació, la justícia i la pau»

Francisco Bautista, s.m.a., missioner al Benín

Rosa María Jané Chueca

Del 18 al 20 de novembre el Papa visita el Benín amb motiu de la publicació de l'exhortació apostòlica en la qual Benet XVI recull les conclusions del Sínode dels Bisbes d'aquest continent que ell mateix va presidir al Vaticà l'octubre del 2009. La visita papal s'emmarca també en la celebració del jubileu pels 150 anys d'evangelització d'aquest país africà i en l'homenatge al cardenal beninès Bernardin Gantin. Entrevistem el P. Francisco Bautista, de la Societat de Missions Africanes (SMA), autor d'*Historias de un encuentro*, una novel·la que narra la història de l'evangelització del Benín.

Quines expectatives ha generat aquest viatge al Benín?

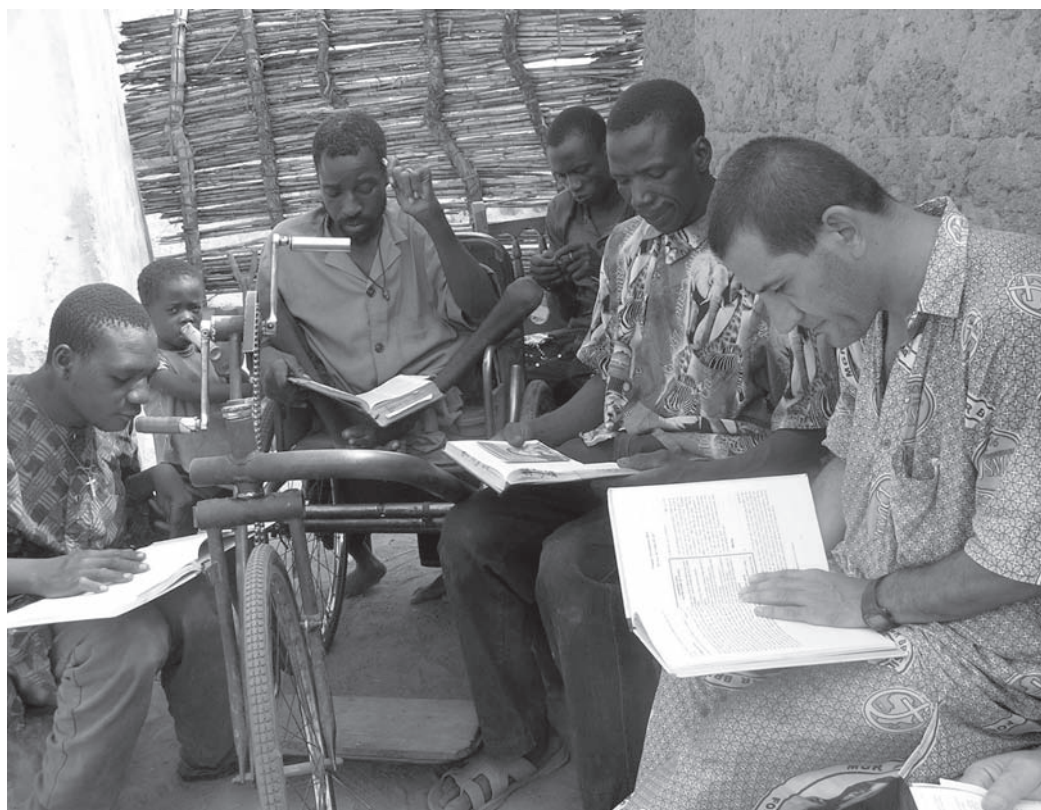
Renovar, sobretot, la vida de l'Església; que tant els laics com els seus capellans visquin amb fidelitat a l'Evangeli enmig de situacions no sempre fàcils d'injustícia, pobresa, corrupció política o de tensions ètniques. Donar força a un país i a un continent amb una gran projecció humana i cultural que ensopega amb vells obstacles que li impedeixen fer els somnis de sempre: tenir una vida digna, disposar de menjar i d'aigua en bones condicions, accedir a un ensenyament de qualitat, una mínima atenció sanitària. Mostren al Papa que no van esperar la realització d'aquests somnis per engrescar-se per l'Evangeli i que esperen que l'Església participi amb totes les seves forces en aquesta aventura humana i espiritual.

Com valora el programa de la visita? Quins són els punts més destacats?

És una visita curta però molt intensa. Ressalto la firma de l'exhortació apostòlica postsinodal a Ouidah, el lloc en què van desembarcar els primers missioners, F. Borghero i Francisco Fernández, de la Societat de Missions Africanes. Celebrarà l'Eucaristia i lliurarà el document a tots els episcopats africans a l'Estadi de l'Amistat de Cotonou. Destacaria també la trobada que té el Papa amb tota l'Església del Benín, a la nunciatura i la visita a la tomba del seu amic el cardenal Gantin, que expressa la comunió amb els qui ens han precedit en el camí, els avantpassats tan venerats a l'Àfrica.

Aquest viatge és una oportunitat per al Papa per recordar el cardenal del Benín Bernardin Gantin. Quin perfil podem dibuixar d'aquest cardenal?

El cardenal Gantin és la figura que encarna el naixement i el desenvolupament de l'Església local beninesa que, de la mà dels missioners, assumeix l'evangelització del seu poble amb un clergat autòcton. Gantin és símbol, així mateix, d'una Església beninesa que viu la seva comunió amb l'Església universal. Així ho expressa el seu servei i ministeri a Roma. El va nomenar cardenal el papa Pau VI el 1977, va col·laborar amb Joan Pau II com a prefecte de la Congregació dels Bisbes, degà

«El Benín és un país que resa, canta i celebra amb la mateixa naturalitat que respira»

del Col·legi Cardenalici i en múltiples missions a través del món. Era un home senzill i afable de fe profunda i tracte amical. Va voler passar els darrers anys de la vida al país, i va tenir l'alegria de presidir la celebració dels 150 anys de la fundació de la SMA a la platja de Ouidah el 2006, dos anys abans de morir. Les restes descansen a la capella del Seminari Major de Ouidah i allí es recollirà el Sant Pare. El país va voler retre-li homenatge donant el seu nom a l'aeroport de la capital.

Com és l'Església que rep el Papa al Benín?

Una Església pobra i jove de 150 anys, que conviu en contextos no sempre fàcils de religió tradicional i d'islam; que està amenaçada de sincretisme, però que té una enorme vitalitat en les seves comunitats i que vol ser fidel a l'Evangeli de Jesucrist. Una Església el repte de la qual és també ser testimoni de Crist i denunciar les injustícies, les corrupcions, fins i tot al seu si algunes vegades, per ser signe d'esperança i afavorir la dignitat integral de l'home.

Quines són les seves necessitats i potencialitats?

La seva gran potencialitat és, en primer lloc, la fe viva, la joventut, l'entusiasme per l'Evangeli, l'enorme vitalitat i les ganes de caminar i d'afrontar les

dificultats. Un clergat abundant, jove i ben preparat, amb gran capacitat d'entrega. Nombroses vocacions religioses tant en les congregacions locals com en les internacionals. És un país que resa, canta i celebra amb la mateixa naturalitat que respira. L'Església al Benín ha de purificar-se de la fragilitat humana que tantes vegades busca el poder i no el servei, del contagi d'aptituds de corrupció, molt presents en l'entorn social. Les necessitats són tan grans que l'Església necessita molts recursos per respondre als reptes que la interpel·len: l'anunci de l'Evangeli als pobres al nord del país, una joventut molt nombrosa que té dificultats per trobar feina i aspira a viure una fe autèntica i personal i a desenvolupar la seva creativitat. El futur pot ser un temps de benedicció.

El viatge s'emmarca en els 150 anys de l'evangelització del Benín, com s'ha viscut al país aquesta efemèride?

Com un temps feliç. Al mes d'abril, milers de fidels i centenars de capellans cantaven l'alegria del do de Déu i de la Bona Nova que els missioners van tenir la joia de predicar. La llavor va créixer i avui és un gran arbre l'ombra del qual protegeix una gernació de creients. Van recordar de manera agraïda un passat heroic, en el qual els missioners de la SMA van lliurar les seves vides per fer possible el naixement i el desenvolupament de l'Església local. Juntament amb l'agraïment es viu el repte d'obrir-se al futur amb esperança, sentint-se hereus de l'Evangeli predicat pels missioners i força ineludible per construir el seu present. Els joves van cotitzar ells mateixos diners per encarregar els bustos de Borghero i Fernández que presideixen els atris de les dues parròquies d'Ouidah.

La Societat de Missions Africanes va rebre l'encàrrec de Propaganda

Fide, el 1861, d'evangelitzar aquest territori africà. Què suposa per a la SMA aquest 150è aniversari?

La gràcia de la fidelitat al nostre carisma: portar l'Evangeli als racons més abandonats de l'Àfrica que encara no coneixen Jesucrist. Agraïment també per veure com l'Església local ha nascut i està dotada d'un clergat autòcton. També per a nosaltres els 150 anys suposen un repte de fidelitat a la nostra vocació missionera, que ens porta a seguir al servei de l'Església d'Àfrica i la seva gent. En homenatge a aquesta efemèride i fidels a la nostra vocació de primera evangelització, els espanyols de la Societat de Missions Africanes fonamentem una nova missió a Tera, al Níger. Un altre canvi significatiu és la proporció, cada cop més gran, de missioners d'origen africà a la nostra Societat: avui

són 250 capellans que, amb més de mig centenar d'indis, confirmen la visió del nostre fundador sobre el clergat dels «països de missió».

En aquesta visita Benet XVI lliurarà l'exhortació apostòlica fruit de l'Assemblea Especial per a l'Àfrica del Sínode dels Bisbes, celebrada el 2009. Quins reptes van llençar aquest sínode a l'Església africana?

El gran repte és que l'Església a l'Àfrica es mostri activa al servei de la reconciliació, de la justícia i de la pau. La situació actual de l'Àfrica, la guerra, la fam, totes les formes de pobresa i de violència, en fan un repte ineludible. Així ho senten els bisbes joves de l'Àfrica reunits en sínode i així ho van expressar. És tota l'Església de l'Àfrica la que espera amb impaciència allò que el papa Benet XVI li transmetrà i les línies que marcarà per a l'evangelització de tot el continent. Estem expectants per conèixer aquest document i convençuts que el Papa no defraudarà els qui creiem en l'Evangeli i confiem en els homes i dones d'Àfrica.

Quins fruits espera d'aquesta visita apostòlica?

Una consciència més gran de la identitat cristiana. Un compromís més gran per lluitar contra les injustícies i la pobresa. Una Església agent de reconciliació i constructora de la pau. Una Església amb una gran sensibilitat teològica per trobar sempre la paraula adequada i el gest apropiat per donar testimoni de l'herència que ens va confiar el Senyor. Una Església que reconeix també els errors, pecats i infidelitats, que es purifica i es converteix al seu Senyor. Una Església, en definitiva, que es posa a caminar amb esperança i és testimoni del Ressuscitat. Una Església que, per la força de l'Esperit, es fa ella mateixa missionera.

Benet XVI projecta un viatge a Cuba i Mèxic

La primavera del 2012 és la data que s'estudia per a la visita papal

Zenit
Ciutat del Vaticà

Benet XVI projecta «concretament» viatjar a Mèxic i Cuba a la primavera del 2012, «com a resposta a invitacions rebudes». Ho ha confirmat el pare Federico Lombardi, director de la Sala de premsa vaticana. El projecte s'ha d'«aprofundir» en les pròximes setmanes, va precisar el pare Lombardi, i va indicar que només aleshores el Papa prendria la seva «decisió final», que comunicarà en el moment i manera que consideri «més oportuns».

Certs rumors suggerien que Benet XVI podria anunciar aquest viatge en el moment de la missa que ha de presidir el 12 de desembre al Vaticà, per celebrar el bicentenari de la independència dels països d'Amèrica Llatina, en la festa de Nostra Senyora de Guadalupe.

El pare Lombardi va precisar que els nuncis apostòlics a Mèxic i Cuba han estat ja encarregats d'anunciar a les més altes autoritats de civils la «voluntat del Papa» de visitar aquests dos països. Be-

net XVI, va afegir, se sent «feliç de respondre a l'espera del poble mexicà». El Bisbe de Roma ja ha viatjat al Brasil i ara els països llatinoamericans «de llengua espanyola» desitjaven una visita del Papa «per a ells», i Mèxic és el país més poblat de tots ells.

Geogràficament, el pare Lombardi va fer notar la proximitat entre Cuba i Mèxic. Es troben «en la mateixa direcció en relació amb Roma», per tant era «més lògic unir aquests dos països en un sol viatge en lloc d'altres que haurien exigint un itinerari més llarg i complex».

Com que el viatge serà «llarg», va explicar el portaveu vaticà, no podrà tenir «gaires etapes», sinó un petit nombre amb «un valor simbòlic i pastoral». Caldrà també tenir en compte «l'altitud», la qual cosa desaconsella una visita papal a la Ciutat de Mèxic. Es consideraran les «millors» alternatives.

Finalment, el pare Lombardi va recordar la missió continental d'evangelització llançada a Amèrica Llatina després de la conferència d'Aparecida, en la qual va participar fa quatre anys.

Serà, doncs, l'ocasió per a Benet XVI d'«animar tota l'Església en aquesta tasca», també en el marc de «la preparació a la celebració de l'Any de la Fe». Amèrica Llatina està compromesa en una gran missió continental d'evangelització, i el Pontífex tindrà l'oportunitat d'engrescar-los en aquest desafiament, va subratllar el pare Lombardi.

Per la seva banda, el cardenal arquebisbe de L'Havana, Jaime Ortega, considera que Benet XVI li ha donat «prioritat» a Cuba, amb l'anunci del viatge que prepara per al 2012, i ha qualificat aquesta visita com «un gran bé» i una cosa «molt especial» per a l'illa. «És una notícia excel·lent i un gran privilegi poder comptar amb la presència de Sa Santedat en l'any jubilar pels 400 anys de la descoberta de la Mare de Déu de la Caritat del Cobre, patrona de Cuba», ha declarat Orlando Márquez, portaveu del cardenal arquebisbe de L'Havana. L'Església cubana, segons Orlando Márquez, esperava amb «expectació» l'anunci de la visita de Benet XVI, que serà la segona d'un Papa a l'illa després de l'històric viatge del beat Joan Pau II, l'any 1998.

D'altra banda, la Conferència de l'Episcopat Mexicà (CEM) ha assenyalat que la visita que prepara el papa Benet XVI a Mèxic en la primavera del 2012 respon al «tan anhelat desig» del ma-

teix Pontífex i dels mexicans que es concreti aquest viatge. Els líders del Consell Episcopal Llatinoamericà (CELAM) van proposar al Papa a l'octubre el viatge a un país hispanoparlant, la qual cosa va provocar el somriure de Benet XVI, sembla que mostrant-s'hi favorable, segons el president de la CELAM. «Nosaltres no hem rebut encara un comunicat oficial confirmant aquesta visita, però és el moment d'unir les nostres veus, els cors de tots els mexicans, per demanar a Déu que es compleixi aquest tan anhelat desig de Mèxic i del Sant Pare», ha dit el secretari de la CEM, Víctor René Rodríguez Gómez.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ **Amèrica i Àfrica: 233,11 €** ☐ **Missioner** ☐ Edició en català
☐ **Àsia i Oceania: 311 €** ☐ **Missionera** ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-Iloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-Iloc 67-69, 08014 Barcelona.

Tres societats model per viure en pau

Zenit / Roma

Per desenvolupar projectes de pau universal, cal començar amb projectes de pau locals. Així ho va suggerir l'observador permanent del Vaticà davant de l'organització de Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (Unesco), Mons. Francesco Follo, en el seu discurs el 29 d'octubre, a París, en adreçar-se a la 36a conferència general de l'organisme de l'ONU.

En el seu discurs, el prelat va identificar tres «societats petites» en les quals és possible «trobar models o ensenyaments per viure en pau», de les quals la primera és la família. «Si l'home vol aprendre a ser humà, és a la família i enlloc més on començarà a fer-ho», va afirmar Mons. Follo, que va definir la família com la «cèl·lula social primària» constituïda per pares i fills.

La segona «petita societat» és l'escola. Segons Mons. Follo no es tracta només d'un lloc de formació acadèmica sinó també del lloc on els infants

«aprenen a comportar-se com a "éssers socials"».

«La petita societat» número tres és la ciutat. «El nostre món està cada vegada més urbanitzat i la ciutat esdevé el lloc de vida de la majoria dels nostres contemporanis. Ha esdevingut, de manera contradictòria, el lloc on s'expressa i es viu la cultura més refinada però a la vegada la violència més gran, el lloc de la riquesa i de la pobresa més aclaparadora», va dir el diplomàtic vaticà. Per aquesta raó, va continuar dient, «convé treballar, per tant, perquè la ciutat i els pobles siguin veritablement humans».

«L'edificació i la construcció de la pau fent servir aquestes tres fases: família-escola-ciutat, pot conduir cap a una cultura de la pau que pot influir de manera més àmplia en la convivència harmoniosa dels països», va afirmar l'observador permanent, recordant, a més, que en la seva història bimil·lenària l'Església catòlica ha estat sempre «promotora de l'educació, de la cultura i de la ciència».

Sudan

Els bisbes adverteixen sobre un possible retorn a la guerra civil

Demanen ajuda humanitària urgent

Zenit / Jartum

Els bisbes del Sudan han fet una advertència formal sobre l'amenaça de retorn a la guerra civil a gran escala i han fet una crida per aconseguir ajuda sanitària i alimentària urgent, i afirmen que milers de persones viuen atemorides pels bombardejos aeris. Referint-se a la violència generalitzada en les diferents regions del centre i de l'est del Sudan, i al recentment creat Sudan del Sud, la declaració dels bisbes —informa Ajuda a l'Església Necessitada (AEN)— cal urgentment que la comunitat internacional intervingui per aturar la lluita.

En un comunicat titulat *L'Església que Déu vol que siguem*, la Conferència Episcopal (que serveix al Sudan del Sud i al Sudan) descriu el conflicte als estats del Nil Blau, Kordofan del Sud i Equatòria Oriental, així com la violència contínua al Darfur. Els bisbes fan una crida a l'acció immediata, i recalquen que el conflicte ha estat «militaritzat» a Abyei, ciutat rica en petroli. I subratllen el problema de la violència a Equatòria Occidental i a Western Bahr el Ghazal provocada pel grup guerriller Exèrcit de Resistència del Senyor.

En la seva declaració, els bisbes adverteixen que tots dos països poden tornar a un conflicte a gran escala. Els prelats temen una violència similar a la de la guerra civil que va sacsejar el Sudan del 1983 al 2005, en la qual al-

La població necessita ajuda urgentment.

menys dos milions i mig de persones van morir i va provocar cinc milions de desplaçats. El document afirma: «Hem advertit constantment sobre el perill de tornar a les hostilitats si les aspiracions legítimes de la gent d'aquestes zones

no es compleixen.»

En una entrevista realitzada per AEN, el bisbe auxiliar de Khartum, Daniel Adwok Kur, assenyala: «Si considerem els nombrosos conflictes del Sudan i del Sudan del Sud, s'ha creat

una situació en la qual una part hauria de dir-li a l'altra: "Ja n'hi ha prou. Necessitem fer el que calgui per solucionar el problema!"»

Els prelats insten la comunitat internacional perquè ajudi a resoldre el conflicte, i que s'adhereixi als termes de la pau que es va firmar el 9 de gener del 2005 i que va acabar formalment amb la guerra civil. La declaració inclou una petició d'ajuda i d'informes sobre milers de persones que han hagut de fugir a causa del conflicte a la frontera entre tots dos països.

El comunicat episcopal afegeix: «Cal urgentment obrir corredors humanitaris per permetre que els aliments i els medicaments arribin a aquells que els necessiten.» Tot proposant una sèrie d'actuacions clau per al nou govern del Sudan del Sud, la declaració dels bisbes opta pel «guariment del trauma» com una «prioritat immediata», i afegeix que la reconciliació dins de la societat depèn de l'educació, de la llei i de l'ordre i d'una maduresa política. Afirmant que la «corrupció és inacceptable», els bisbes demanen a tots dos governs que siguin transparents i democràtics.

La declaració va ser emesa després de l'assemblea plenària dels bisbes, que ha durat deu dies, i en la qual els bisbes van decidir continuar sent una sola conferència episcopal malgrat la creació del Sudan del Sud. Explicant la decisió de no voler separar-se en dues conferències episcopals el comunicat afirma: «L'Església a tots dos països continuarà en solidaritat a causa de la nostra història comuna i als vincles reals i humans existents entre nosaltres.» Els bisbes continuen, amb tot, referint-se a la creació de dos «secretariats», un a cada capital (Khartum i Juba) per implementar les polítiques de pastoral dels bisbes a escala local.

Pakistan

Les minories continuen discriminades i creix l'extremisme

Fides / Islamabad

«Les minories religioses al Pakistan són discriminades en el silenci del govern i les institucions» i «l'extremisme islàmic ha crescut fortament en els darrers anys i afecta la vida social i política del país». És el que declara Mons. Joseph Coutts, bisbe de Faisalabad i president de la Conferència Episcopal del Pakistan, un any després de la condemna a mort d'Àsia Bibi, una dona cristiana injustament acusada de blasfèmia i condemnada pel tribunal de Sheikupura el 8 de novembre del 2010.

«Un any després d'aquell tràgic veredicte —subratlla el bisbe Coutts— les condicions de les minories religioses no han canviat per a millor i, de fet, el país està farcit de seriosos problemes polítics, econòmics, socials, morals, religiosos i això es reflecteix en musulmans i no musulmans. En un any, el país ha perdut dos alfils en contra de la llei sobre la blasfèmia, Shabaz Bhatti i Salman Taseer, mentre que la llei injusta no s'ha tocat ni objectat.» Segons el prelat, «el fenomen de l'ex-

tremisme islàmic ha crescut, amb els grups que volen imposar obertament la llei islàmica i establir una teocràcia. Això no només afecta les minories cristianes i hindús, també altres minories com els ahmadís i els xiïtes. És un fenomen complex i preocupant, que afecta tota l'estructura i el sistema de tot el país».

En particular, destaca el bisbe, «aquests grups extremistes tenen una influència molt forta als tribunals amb una pressió indirecta sobre els jutges i els testimonis, i que afectarà a les resolucions que tenen a veure amb l'aplicació de la llei, i deixen moltes persones sense justícia». En aquesta situació, «com a Església catòlica i com a comunitat cristiana, treballem conjuntament amb la societat civil per promoure una nova cultura de diàleg, harmonia social, fraternitat, comprensió mútua, juntament amb totes les persones de bona voluntat, sense importar-ne la fe», conclou Mons. Coutts, «veig que aquest moviment d'idees i d'acció és cada vegada més gran, i dóna esperança per al futur del país».

Suïssa

Cinquantenari del Col·loqui Europeu de Parròquies

Redacció / Lausana

El Consell Europeu del Col·loqui Europeu de Parròquies (CEP) acaba d'aprovar el document *Parròquies amigues del CEP*, que estableix un mecanisme per connectar les parròquies a través d'un enllaç a la web del CEP (cep-europa.org). Com a contrapartida, el CEP demana a cada parròquia una aportació d'entre cinquanta i cent euros. Amb aquesta iniciativa es pretén obtenir fons per fer avançar el Col·loqui en els propers anys i aconseguir que el CEP sigui més conegut i estimat. Cada delegació del CEP s'encarregarà de transmetre aquesta proposta a les parròquies del seu país.

L'aprovació d'aquest document es va fer a Saint-Maurice (Suïssa) durant el transcurs dels actes commemoratius dels cinquanta anys d'existència del CEP, que van tenir lloc del 14 al 17 d'octubre. Hi van participar trenta-cinc persones, entre elles una desena de membres d'honor (responsables històrics del CEP). Es van realitzar sessions de treball, una vi-

sita a la catedral reformada de Lausana, excursions i una missa solemne a la basílica Notre-Dame de Lausana, presidida per Mons. Martin Gächter, bisbe auxiliar de Basilea, conexeidor del CEP per haver-hi participat en alguna ocasió. La ciutat de Lausana va acollir, el 1961, la primera edició del Col·loqui Europeu de Parròquies. La darrera va tenir lloc el juliol del 2011 a Nyíregyháza (Hongria).

El proper Col·loqui tindrà lloc a la localitat de Mellieha (Malta) del 7 a l'11 de juliol del 2013. A la trobada de Saint-Maurice hi va intervenir el teòleg belga Alphonse Borras, un dels experts del CEP, que va presentar als assistents un esquema del tema es treballarà a Malta: *Viure junts a Europa: l'herència de sant Pau. L'aportació de l'apòstol a la humanització de les nostres societats europees*. Altres suggeriments que es van formular durant la trobada amb vista a les edicions futures del CEP van ser: fer més grups de treball de grup i treure més profit de la utilització de les noves tecnologies.

El Papa recorda que res no justifica la destrucció de la vida humana

Discurs als participants d'un congrés sobre cèl·lules estaminals adultes

ACI
Ciutat del Vaticà

En rebre els participants del congrés internacional sobre les cèl·lules estaminals adultes, celebrat a Roma recentment, Benet XVI va assenyalar que la ciència serveix l'home i va explicar que no es pot justificar mai la destrucció d'una vida humana. Benet XVI va recordar que, atès que l'home ha estat creat a imatge i semblança de Déu, «hi ha dimensions de l'existència humana que van més enllà dels límits del que les ciències naturals poden determinar». «Si els límits són transgredits, hi ha un risc seriós que la dignitat única i la inviolabilitat de la vida humana siguin subordinades a consideracions purament utilitàries. Però si en lloc d'això aquests límits són degudament respectats, la ciència pot fer contribucions especials a la promoció i salvaguarda de la dignitat de l'home: de fet, en aquest resideix la seva autèntica utilitat.»

El Papa va explicar que «l'home, agent de la recerca científica, de vegades, per la seva naturalesa biològica, farà part del que s'investigui. Això no obstant, la seva dignitat transcendent el fa sempre el darrer beneficiari de la recerca científica i no es pot reduir mai a un instrument». «En aquest sentit», va continuar, «els beneficis potencials de la investigació amb cèl·lules estaminals adultes són molt considerables, ja que obre una sèrie de possibilitats per guarir malalties degeneratives cròniques en reparar teixit danyat i restaurar la seva capacitat de regeneració».

Així, va indicar, «la millora que aquestes teràpies prometen constitueix un significatiu pas endavant en la ciència mèdica, i ofereixen noves esperances als qui pateixen i també als seus familiars d'igual manera». «Per aquesta raó», va assegurar el Bisbe de Roma, «l'Església naturalment ofereix el seu alè als qui estan compromesos a conduir i donar suport a la recerca d'aquest tipus, sempre amb la premissa que es farà respectant el bé integral de la persona humana i el bé comú de la societat». Aquesta premissa, va dir, «és molt important. La mentalitat pragmàtica que sovint influeix en la presa de decisions en el món d'avui

«La mentalitat pragmàtica està massa predisposada a sancionar qualsevol mitjà disponible per obtenir la finalitat desitjada»

està massa predisposada a sancionar qualsevol mitjà disponible per obtenir la finalitat desitjada, malgrat les àmplies evidències de les conseqüències d'aquesta manera de pensar».

«Quan la finalitat en perspectiva és una tan desitjable com el descobriment d'un guariment per a una malaltia degenerativa, és una temptació per als científics i els qui elaboren les polítiques eliminar les objeccions ètiques i pressionar amb qualsevol investigació.» El Papa va advertir que «els qui defensen la recerca amb cèl·lules estaminals embrionàries amb l'esperança d'aconseguir un resultat, cometen un error greu en negar l'inalienable dret a la vida de tots els éssers humans des del moment de la concepció fins a la mort natural». «La destrucció d'una sola vida humana no es pot justificar mai en termes dels beneficis que podria presumiblement donar a un altre», va precisar el Pontífex.

El Papa va explicar també que, generalment, «no hi ha problemes ètics quan les cèl·lules estaminals són preses dels teixits d'un organisme adult, del cordó umbilical en el moment del naixement o del fetus que ha mort per causes naturals», com indica la instrucció *Dignitas personae* de la congregació per a la Doctrina de la Fe. En la part final del seu discurs, el papa Benet va assenyalar que és un deure de justícia permetre que tothom es beneficiï dels resultats de les investigacions que segueixen els paràmetres ètics, i va recordar la gran tasca de l'Església perquè totes les persones accedeixin a l'atenció digna de la salut.

El rebuig a Déu també és un tipus de violència

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI va rebre el 10 de novembre una delegació del Consell dels Caps Religiosos d'Israel. En el seu discurs de salutació, el Papa va recordar la seva pregària en el Mur de les Lamentacions, i va afirmar que la religió és «una força de pau» i que el rebuig a Déu també és un tipus de violència. «En aquests temps de tribulació, el diàleg entre les diferents religions esdevé una cosa cada cop més important en la generació d'una atmosfera de comprensió mútua i de respecte que pot conduir a l'amistat i a una confiança sòlida entre nosaltres», va dir el Pontífex. Una urgència, va assenyalar, que, «ahora que viuen en un lloc ple de records sagrats de les nostres tradicions, pateixen diàriament les dificultats de viure plegats en harmonia».

Benet XVI va recordar la recent trobada interreligiosa a Asís, per reiterar que ens enfrontem avui a dos tipus de violència: «D'una banda, l'ús de la violència en nom de la religió i, de l'altra, la violència que és conseqüència del rebuig a Déu que caracteritza sovint la vida a la societat moderna.» En aquesta

situació, va subratllar que «la relació correctament viscuda de l'home amb Déu és una força de pau». Per aquesta raó, va encoratjar els líders israelians «a fomentar un clima de confiança i de diàleg entre els líders i membres de totes les tradicions religioses presents a Terra Santa».

Va posar en relleu que és, per a tothom, una «greu responsabilitat educar els membres de les nostres respectives comunitats religioses per tal de fomentar una entesa més profunda de cadascú i desenvolupar una obertura cap a la cooperació amb les persones de tradicions religioses diferents de les nostres». Va lamentar que la realitat del món està, sovint, «fragmentada i és defectuosa», i va fer una crida a comprometre's «novament amb la promoció d'una justícia i dignitat més grans, per enriquir el nostre món i donar-li una dimensió humana total», també a Terra Santa. «La justícia, juntament amb la veritat, l'amor i la llibertat és una exigència fonamental per a una pau duradora i segura al món», va dir mentre subratllava que «la reconciliació exigeix valentia i visió».

Voluntaris catòlics sense deixar-se manipular

Zenit / Ciutat del Vaticà

El Papa va rebre el divendres 11 de novembre bisbes responsables de la pastoral del voluntariat i representants dels organismes caritatius de la Unió Europea, que van participar en la trobada promoguda pel Consell Pontifici Cor Unum, a l'Any Europeu del Voluntariat. «En aquests moments caracteritzats per la crisi i la incertesa —va dir Benet XVI—, el vostre compromís és motiu de confiança, ja que demostra que el bé existeix i creix entre nosaltres.» «Per als cristians, el voluntariat no és senzillament una expressió de bona voluntat. Es basa en la seva experiència personal de Crist», va afirmar, i va afegir que la gràcia «ens ajuda a descobrir dins nostre el desig humà de solidaritat i la fonamental vocació a l'amor».

El Pontífex va assenyalar que, gràcies a aquest servei de caritat, «ens convertim en instruments visibles de l'amor de Crist en un món que anhe-la aquell amor enmig de la pobresa, la soledat, la marginació i la ignoràn-

cia que ens envolta». «Òbviament, el voluntariat catòlic no pot respondre totes aquelles necessitats, però no ens hem de desanimar», va exhortar Benet XVI. Va constatar que el deure de les autoritats públiques «és constatar i valorar la vostra aportació sense manipular-la, el vostre paper com a cristians és ser part activa en la vida de la societat, i intentar fer-la més humana i caracteritzada cada vegada més per la llibertat, la justícia i la solidaritat vertaderes».

«A la nostra època, el voluntariat com a servei de caritat ha passat a ser un element universalment reconegut de la cultura actual. Això no obstant —va afirmar el Bisbe de Roma—, els seus orígens es poden veure en l'interès cristià per salvaguardar, sense discriminació, la dignitat de la persona creada a imatge i semblança de Déu. Si aquestes arrels espirituals es neguen o s'amaguen i el criteri de la nostra col·laboració passa a ser purament utilitari, la característica del servei que oferia corre el perill de perdre's, en detriment de tota la societat.»

Iraq

Els cristians recorden la massacre de fa un any

AICA
Bagdad

Centenars de cristians es van aplegar, el 31 d'octubre passat, a la catedral de la Mare de Déu del Perpetu Socors, a Bagdad, per assistir a l'eucaristia en sufragi dels difunts de la massacre que va tenir lloc fa un any a la mateixa catedral, en què un grup d'extremistes islàmics lligat a Al Qaeda va assassinar 44 feligresos, set membres de les forces de seguretat i dos capellans.

La cerimònia va ser concelebrada pel bisbe de Bagdad, Jean Benjamin Sleiman; pel patriarca Younan de l'Església sirocàtica; per Emmanuel III Delly, de l'Església caldea, i pel patriarca de l'Església maronita, Bechara Boutros Raï, que va arribar procedent del Líban per expressar la seva solidaritat amb el poble iraquí.

Mentrestant, a Roma, el cardenal Leonardo Sandri, prefecte de la Congregació per a les Esglésies orientals, va celebrar una missa per commemorar el tràgic atemptat, en què va dir: «Hem de recordar, sí, certament, però per oferir el perdó i després implorar la pau per als vius i els difunts.»

La celebració eucarística, a l'església sirocàtica de Roma, va ser presidida per Mons. Michael Al Jameel, delegat del patriarcat sirocàtic davant del Vaticà. Va assistir-hi el cardenal Ignace Moussa Daoud, exprefecte de la Congregació per a les Esglésies orientals, així com Habib Al Sadr, ambaixador iraquí davant del Vaticà, i capellans, religiosos i estudiants a Roma.

El cardenal Sandri es va manifestar unit als patriarques de les Esglésies orientals, sirocàtic i maronita, i caldeu.

El purpurat va recordar també les paraules de Benet XVI, pronunciades en l'Àngelus de l'1 de novembre del 2010, l'endemà de la massacre, a favor de les víctimes d'«aquesta absurda violència, més ferotge encara pel fet d'haver atacat persones inermes, recollides a la casa de Déu, que és casa d'amor i de reconciliació».

«Preguem —va afegir el cardenal Sandri— perquè el sacrifici d'aquests germans i germanes nostres pugui ser llavor de pau i de veritable renaixement, i perquè tots els que es preocupen per la reconciliació, la fraternitat i la convivència solidària trobin motiu i força per fer el bé.»

L'Església a l'Iraq es disposa a recollir informació per a un inici eventual del procés de canonització dels dos capellans massacrats. El patriarcat maronita va informar que el bisbe de Bagdad, Jean Benjamin Sleiman, va presentar al patriarca Yousef III Younan de l'Església sirocàtica el dossier amb la informació recollida per a la canonització dels dos capellans, considerats màrtirs.

L'atemptat de l'any passat, entre els més sagnants que es recorden al país, va causar un fort increment de l'emigració dels cristians iraquians cap a Europa, els Estats Units i Austràlia, mentre que una forta sensació d'inseguretat i por per la pròpia incolumitat envaeix els qui s'han quedat al país.

Es va celebrar una eucaristia en sufragi dels difunts.

«L'Església recull informació per a un inici eventual del procés de canonització dels dos capellans massacrats»

ROMIATGE A MONTSERRAT

3 de desembre de 2011

- 8:30h Sortida en autocar de la Plaça de Catalunya (davant del Hard Rock Cafè)
- 9:30h Arribada i acolliment a la Plaça de Santa Maria (tocant al claustre gòtic)
- 9:45h Inici de l'acte a càrrec de Mn. Jaume Aymar, director Salutació del Pare Abat, Josep M. Soler
- 11:00h Missa Conventual
- 12:00h Trobada - col·loqui amb un monjo de Montserrat
- 13:30h Dinar de Germanor
- 16:00h Pregària al Monestir de Sant Benet
- 17:00h Comiat i tornada

Club⁺amics

Per reservar la vostra plaça cal que ens truqueu al **934092770**, i feu el pagament abans del 30 de novembre, de **25€** per persona (dinar) o bé **35€** per persona (autocar+dinar), a través d'una de les següents formes:

Transferència al compte corrent:
Caixa Penedès: 2081 0100 12 3300010800
La Caixa de Pensions:
2100 1334 91 0200076078

Xec bancari a nom de

En efectiu a les nostres oficines

Punt de vista

Lluís Bertran Saura
CEES

El 20-N els catalans no podem fallar

El 20 de novembre, per desè cop des de la restauració de la democràcia, som cridats a les urnes per escollir els nostres representants a les Corts espanyoles. Malgrat els temps difícils, no ens hem de deixar vèncer pel desànim, perquè tenim motius per participar amb il·lusió i responsabilitat en la contesa electoral.

En primer lloc, ara que està de moda desprestigi pel broc gros la política i el sistema democràtic que ordena la nostra convivència, no és gens sobrer recordar que el dret al sufragi universal és una conquesta del poble relativament recent, aconseguida amb el sacrifici de moltes persones que es varen comprometre a favor dels drets i les llibertats. Exercir el dret a vot és avalar la convivència pacífica, i reivindicar-nos com a ciutadans. La consolidació de l'ordre de convivència que ha fet possible el període de pau, progrés i benestar més llarg de la nostra història, és un motiu prou rellevant per anar a votar.

En segon lloc, som al bell mig d'una crisi econòmica que és en realitat tres crisis alhora: del deute, dels bancs i de l'euro, amb un preu altíssim en llocs de treball. Davant d'aquesta situació complicada, el missatge de la ciutadania als polítics és molt clar: traieu-nos de la crisi, lidereu la sortida de la crisi, i feu-ho de manera justa. Doncs bé, aquest missatge, allà on s'ha de fer sentir amb més força, és precisament a les urnes. No tinc dubtes

que sortirem de la crisi, i que ho farem reforçats. Catalunya s'ha aixecat molts cops. Ens n'hem sortit de situacions que semblaven insuperables, i estic convençut que els millors dies de Catalunya encara han d'arribar. No hi ha dreceres, però amb l'esperit que ha fet de Catalunya un país petit capaç d'assolir fites tan senyeres en cohesió, riquesa, cultura, innovació, i benestar de la seva gent, podem convertir la crisi en una oportunitat de creixement i ocupació. Però això només ho aconseguirem amb lideratge polític, i, en aquest sentit, el nostre vot és imprescindible per sortir de la crisi.

Finalment, ens cal anar a votar per defensar el dret de Catalunya a un pacte fiscal que l'Estat reconeix a altres territoris de l'Estat i que nega als catalans. El pacte fiscal, a més de ser de justícia, també ens ajudarà a sortir de la crisi. Cal posar punt final a aquesta sagnia que anomenem dèficit fiscal, i que es concreta en què un 10% del PIB anual dels catalans (12.000 euros per família i any) va a Madrid i no torna mai a Catalunya. Arreu, el dèficit fiscal entre territoris d'un Estat en cap cas no supera el 4%, atès que es considera el límit màxim de solidaritat a partir del qual es posaria en risc la viabilitat econòmica i el creixement del territori que fa l'aportació neta.

Són diverses i de pes les raons perquè el 20 de novembre els catalans anem a votar massivament, amb il·lusió i responsabilitat. Que no hi falti ningú. Ens convé.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

La porta de la fe

El Sant Pare, el dia 11 d'octubre passat, signà la carta apostòlica *Porta fidei* («La porta de la fe»). D'on prové aquesta expressió? Al llibre dels Actes dels apòstols s'hi llegeix que Pau i Bernabé, després d'un viatge missioner, retornen a la ciutat d'Antioquia. Tenen el cor ple de goig, perquè han constatat que Déu ha obert als pagans la porta de la fe (Ac 14,27).

Què significa la porta de la fe? Es tracta de la comunió amb Déu i amb l'Església. Una porta sempre oberta. El llindar és franc quan s'anuncia la Paraula de Déu i el cor es deixa plasmar per la gràcia que transforma. Entrada en un camí que dura tota la vida i que assoleix el seu cim amb la mort, que ens mena a la vida eterna. L'existència cristiana succeeix en l'adhesió a Déu que és l'Amor. Gran misteri contingut en el de la Santíssima Trinitat.

Benet XVI ha recordat, des de l'inici del seu pontificat, l'exigència de descobrir el camí de la fe. D'aquesta

manera, el missatge evangèlic és viscut amb alegria i entusiasme. A més, com recorda el Sermó de la muntanya, ni la sal no pot perdre el gust ni la llum no pot restar oculta. L'evangeli de sant Joan ens mostra el goig de l'encontre de Jesús i la samaritana. Necessitem l'aigua de la vida. Ens hem d'apropar a la font. Quin gust poder alimentar-se amb la Paraula de Déu i amb el Pa eucarístic! Jesús ens apressa a afanyar-nos per guanyar el Pa de la vida eterna. Què volem dir? Que hem de creure en Jesucrist, el veritable Salvador. I viure el seu Evangeli en l'Església. Per ser testimonis del Ressuscitat.

El nostre Papa ha convocat l'Any de la fe. Començarà l'11 d'octubre del 2012, data que coincideix amb el cinquantè aniversari de la solemne obertura del Concili Vaticà II. Acabarà el 24 de novembre del 2013. La celebració també rememora el desè aniversari de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica.

L'any de la fe és una molt bona ocasió per aprofundir en un major coneixement del nostre Credo i per donar el bon exemple de la vida cristiana. Serà un veritable Any de gràcia del Senyor.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Ocasió perduda

Ningú no dubta que les Jornades Mundials de la Joventut van ser una feliç vivència inoblidable per als que hi vam participar. Ni tampoc que la preparació va tenir un mínim de deficiències. Però vull comentar un episodi involuntari, que va resultar una mica desagradable.

Una bona realització, quan és multitudinària, sempre és difícil. A Barcelona els que ens vam prestar per al ministeri de distribuir la comunió, crec que vam aconseguir que hi hagués respecte i agilitat. Però dos milions de persones impliquen moltes dificultats, del que avui anomenem logística espiritual.

En primer lloc, resulta difícil reflexionar de manera que hom pugui sentir-se unit i identificat amb el Sant Sopar. Faltaria un recinte on hi cabés tothom, a més d'un ambient de meditació i compromís. Us explico un exemple estrambòtic. A ningú no se li acudiria ni ningú no sentiria, si un dels assistents, sincerament intrigat com Judes, preguntés: sóc jo el que sobro? Sóc l'incoherent que canta i ovaciona, mentre la meva conducta és totalment oposada al que aquí celebrem? Qui se sentiria també indigne de la trobada amb Jesús, que vol netejar com a Pere, i accedir finalment sense comprendre a un acte de confiança arriscada?

Al Cenacle s'hi van poder reunir uns quants i, a Cuatro Vientos, molta gent, però es va tractar de la celebració de l'identificat Sagrat Misteri. Logísticament la trobada estava molt ben preparada. La solució de la trobada sacramental en carpes, que s'hi aixecaven al voltant, semblava la millor solució imaginable. Però va arribar la tempesta i va desbaratar tots els plans. Les forces públiques que fins aleshores havien brillat per la seva amabilitat i eficàcia, sembla que es van posar una mica nervioses i van actuar per aconseguir que no passés res fatal. Van tancar l'accés per assegurar que no hi hagués cap allau perillosa, malgrat que s'hi apropaven joves il·lusionats i provistos de la credencial corresponent. Una altra resolució va ser que, si cau una carpa, cal intentar que no passi el mateix amb les altres. Es va decidir, qui va decidir que només es distribuís la comunió a un escàs nombre de fidels assistents? Fins i tot vaig llegir en un diari que l'ordre procedia del Vaticà (*sic*). Certes comunitats, en les quals ser fidel a la fe cristiana comporta perills i sacrificis, no ho van entendre. Penso en els cristians de l'Església clandestina de la Xina, que cada dia s'aixequen abans de les cinc del matí per anar a missa, a temperatures que de vegades depassen els -30°C. Ho explico, perquè avui algunes comparten l'Eucaristia amb nosaltres. I amb cristians del mateix país, aquests dies beneïts, vam concelebrar per aquestes terres la mateixa Eucaristia. Hem de reconèixer que no podem exigir a tothom aquest esforç. Em refereixo a la tempesta d'aquella nit de Madrid. Gràcies a Déu, tot va acabar sense cap contratemps, cosa estadísticament imprevisible.

Abans d'iniciar-se la missa, l'assemblea es va asabentar de tot això acordat. Es va convidar els assistents perquè fessin una comunió espiritual. Expressió, segons la meva opinió, intel·ligible per a la majoria dels joves. Des del Concili de Trento, passant per la *Mediator Dei*, es parla d'aquest exercici pietós, però, penso jo, que era el moment de convidar els fidels a «combregar amb la Paraula», d'acord amb els ensenyaments més recents de l'Església. Per això dic que va ser una ocasió perduda. Continuaré.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Mares «coratge»

Una trucada telefònica que es converteix en l'SOS d'una mare. Em dirigeixo, el més aviat possible, al pis del qual procedeix la trucada. Quan hi arribo, em trobo un d'aquells espectacles que ja he viscut moltes vegades, però que no per això em deixa indiferent. Una ullada a la petita habitació que fa de menjador i sala d'estar m'ho diu tot: una altra vegada la droga ha fet la seva tasca destructora. Estirada al sofà, la seva filla no té capacitat per respondre a les meves preguntes. En aquest moment és inútil poder pensar a interpel·lar-la. Una mica més enllà, en una butaca, l'àvia, aliena al que passa al seu entorn, em saluda sense saber ben bé qui sóc, malgrat que fa anys que em coneix. I, assegut en una trona, un nen d'un any —que un altre fill ha deixat a cura de la soferta àvia—riu amb la innocència pròpia del que no té ni idea del que passa al seu voltant. No cal explicació de cap mena per esbrinar el patiment d'aquesta mare coratge: una mare anciana que necessita una assistència absoluta, una filla que no surt, des de fa més de vint anys, del món de la droga, que l'ha fet patir en moltes ocasions, veient-la a punt de morir. Un nét que ha passat a adopció malgrat els esforços de l'àvia per tenir-lo a prop. I ara, a sobre, la cura d'un altre nét, única nota alegre en aquesta situació desesperada, però que no deixa de ser un altre afany. I tot el pes d'una llar destrossada cau a sobre les espatlles d'aquesta dona, una d'aquelles mares coratge que són les heroïnes anònimes de la nostra societat. Com en tantes ocasions, m'envaeix una impotència semblant a la que ella tindrà davant d'aquesta situació. Han estat tantes les ocasions en les quals ha dit a la seva filla que era l'última vegada que la rebia a casa seva que ja ni se'n recorda. Però és que, sense conèixer gaire l'evangeli, compleix a la perfecció allò de perdonar fins a setanta vegades set. I li torna a obrir la porta, malgrat que ompli de dolor el seu cor. Quan està lluny, perquè l'angoixa de no saber on dorm i on passa el dia la turmenten i li fan témer el pitjor... Quan és a casa, perquè crea un ambient intolerable per a la resta dels membres de la família i per a ella mateixa. I tot això sense deixar de treballar a hores netejant pisos per sostenir l'economia de la casa seva any rere any. Quan surto d'aquest pis, en el qual es respira heroisme, juntament amb impotència, penso a buscar-li un lloc per a la seva filla, que el més segur és que el rebutgi; i, després de prometre de nou un canvi, tornarà a repetir una i mil vegades aquesta situació que atorgarà a la seva mare el títol —ignorant per gairebé tothom— de «mare coratge». Malgrat que no ocuparan mai un lloc a la Glòria de Bernini, jo les canonitzaria ara mateix.

Zoom

Eduard Brufau

La pressió de la Unió Europea davant el deute creixent d'Itàlia ha obligat Silvio Berlusconi a dimetir. El nou primer ministre és Mario Monti, un economista seriós i d'una trajectòria impecable. S'acaba així l'era Berlusconi, marcada per les operacions financeres opaques, el control dels mitjans de comunicació, els escàndols sexuals i la frivolitat histriònica. Ha arribat l'hora de tocar de peus a terra.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Urnes, paperetes i esperances

Avui fa exactament 36 anys, es va anunciar a primeres hores del matí la mort de Franco, que va ocórrer com a colofó d'una malaltia. No hi va haver revoltes ni accions terroristes. Les situacions reprimides van aixecar el cap, entre la por de reobrir les ferides del passat i l'esperança d'un horitzó democràtic. Es va inaugurar l'actual període de llibertats, després de la gestió balbucient de l'herència franquista. La transició va tenir les seves llums, indubtables, però també les seves ombres, reconeixibles. No es va produir cap ruptura sinó que es va propiciar una reforma a partir del cos legislatiu anterior. El nou model va sorgir de pactes, sense aconseguir desactivar les pors ancestrals. No és estrany que apareguessin moviments conservadors i involutius, com el cop d'Estat del 23-F i les lleis consegüents, que posaven en sordina el nou mapa autonòmic. La nostàlgia del passat i el retorn als esquemes d'antany no s'han apagat mai en un sector important i combatiu. Els autoanomenats progressistes van optar per hipotecar el futur amb mesures d'una protecció que conduïa al subsidi, però que generaven vots captius. Els uns i els altres, amb els seus encerts i els seus errors, van estar més pendents del poder que de la consolidació social. A l'agenda política, les qüestions territorials (especialment, Catalunya i Euskadi) sempre han estat presents i han actuat com el Guadiana. De vegades, a la vista; i altres, amagades, però sempre actives. El tema religiós, amb altres connotacions, no ha desaparegut de l'agenda. Amb irrupcions cícliques, però sempre vigent. Els darrers temps, amb els rius de l'or europeu, s'ha daurat la pínola d'un país, que ha tingut un despertar amarg. Espanya ha viscut molt per sobre de les seves possibilitats. S'ha viscut una confrontació territorial impulsada per l'enveja i pel missatge «jo no menys que tu», sense entrar en el rigor d'una economia que no pot absorbir tantes alegries de polítics de cacic, tants quilòmetres d'AVE, tants aeroports buits, tants poliesportius sense utilitzar, tants teatres sense programació. No s'ha desenvolupat una indústria seriosa ni unes infraestructures productives. Ha predominat l'aparador al magatzem; l'aparença, a la productivitat. El resultat de tants milions d'aturats parla per ell mateix. Quan avui dipositi la meua papereta a l'urna, perquè penso votar i no ho penso fer en blanc, hauré de superar algunes resistències interiors. Sé que la societat no és perfecta, però jo tampoc no ho sóc. Donaré una altra vegada un crèdit de confiança, però no tancaré els ulls davant de les mentides i els enganys. Crec que la inhibició no serveix per afrontar els problemes actuals, sinó que cal el compromís i la implicació. L'obstinació per la millora social, la lluita per la justícia, l'atenció a les capes menys ateses de la societat, la veu dels sense veu... són tasques que dignifiquen la vida i li donen sentit. Govern i qui governi, tinc por de la involució, d'una racionalització de l'economia que carregui les retallades sobre les capes més pobres de la societat, d'una convivència forçada per la uniformitat sense respecte a les minories i a la pluralitat lingüística, de la continuïtat de l'espoli fiscal, de les ideologies excloents, de l'aparició d'actituds atàviques davant dels problemes de sempre... No són temps fàcils, però cal obrir esclotxes a l'esperança, treballar de valent, ser solidaris, denunciar les injustícies i pregar perquè els governants, lluny de mirar-se el melic, consumeixin les millors energies en nom del bé comú.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Rogor de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Mirall trencat

Fa uns dies vaig retrobar una vella lectura dels meus temps d'estudiant de BUP i COU: *Mirall trencat* de Mercè Rodoreda (1908-1983), publicada l'any 1974. Diria que es tracta d'una de les grans novel·les de la nostra literatura, si més no és una gran novel·la. Parla d'un món tancat en ell mateix, un món meravellós, descrit amb detalls minuciosos i esplèndids, però un món tancat en ell mateix, del qual els personatges no poden escapar. Aquest món està magistralment simbolitzat per la magnífica casa, una torre de Sant Gervasi. Fins i tot el jardí, que podria ser un símbol de vida i d'obertura, esdevé el lloc de l'enyorament i de la mort, i l'arbre immortal, el llorer, és, a la novel·la, un arbre de mort, un espòs de sang. El relat ofereix una visió pessimista de l'itinerari humà dels seus personatges, condicionats sempre pel passat,

esclaus d'un temps que els encadena i se'ls esmuny de les mans. El que més m'ha impressionat, però, és com l'autora, al final, destrueix ella mateixa l'univers literari de ficció que havia creat per als seus personatges: una rata fastigosa i repugnant posa punt final a la novel·la, morint ella mateixa enmig dels espolis de la torre de Sant Gervasi. Es tracta d'un món tancat, un món de ficció, amb unes lleis que funcionen a l'interior d'aquest univers literari, i que no podem aplicar a l'exterior, fora d'aquest món. Per això no se'n poden treure tampoc massa conclusions sobre el pessimisme de l'autora, o de la seva visió tràgica del món, de la

vida, de l'ésser humà... perquè el món de la ficció literària és creat i destruït dins el clos de la novel·la.

Però sí que en trec una aplicació important, que a mi em sembla fonamental, per a la lectura de la Bíblia. Per què ens costa tant de llegir la Bíblia com un esdeveniment literari? De posar-nos dins d'aquest món, d'aquest univers narratiu, i mirar de comprendre'n les lleis, i gaudir amb la seva lectura? Sovint, massa sovint, utilitzem la Bíblia com allò que no és, com un llibre piados d'història i de moral.

Podrem descobrir el rostre de Déu que ens mira des del mirall de la Sagrada Escriptura, i en aquest rostre, la nostra pròpia imatge i semblança, solament si sabem afrontar-la i gaudir-ne com una experiència literària meravellosa.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Perdonar: començar de nou

Una de les obres més suggeridores que s'han escrit durant el segle XX sobre la virtut del perdó és la del filòsof i musicòleg francès, Vladimir Jankélévitch (1903-1985), publicada el 1967, amb el títol *Le pardon (El perdó)*, Seix Barral, 1999).

El perdó és un obra reeixida en molts sentits. Explora les dificultats en l'exercici del perdó i defineix el perdó com un do lliure, un acte de la voluntat, que es proposa fer net, començar de nou, alliberar-se d'una història ferida. El perdó és, en aquest sentit, terapèutic, higiènic, una operació catàrtica que permet alliberar-se del pes del passat i tractar l'altre com un ésser nou. El perdó, tal com l'entén Jankélévitch, no és una impossibilitat, però tampoc no és senzill assolir-lo. Exigeix humilitat i, a la vegada, el temps hi té un paper

clau, perquè perdonar l'ofensa a cop calent és difícil, però amb la distància que donen els anys, és més viable el camí cap a la reconciliació. El lament de les accions injustes que es van causar en el passat és un primer pas. Això suposa reconèixer-les i tenir l'audàcia de lamentar-les públicament. El perdó també inclou aquest procés. Només es pot demanar perdó, si es lamenta, de cor, el que va passar, el mal que jo o els qui em van precedir en el govern d'una institució van causar. La lamentació pública no garanteix la reconciliació, però és el primer pas. Cal, a més a més, resca-

balar, en la mesura del possible el mal causat. El perdó, com a virtut, també exigeix aquest treball de reparació, no solament en el pla simbòlic, sinó també ètic, social, econòmic i psicològic. Rescabalar en la mesura dels possibles els mals causats tampoc no garanteix la reconciliació, però és un segon esglaó decisiu en la purificació dels mals de la memòria.

Vladimir Jankélévitch va patir, com molts altres intel·lectuals *engagés* del segle XX, la persecució i el desterrament. Quan escriu sobre el perdó i les seves condicions de possibilitat, no elabora un discurs ahistòric, frívol o banal, sinó que coneix com pesen els ressentiments i els rancors a l'hora de fer les paus i de donar-se la possibilitat de començar de nou. És bo llegir-lo i escoltar-lo.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull

Mirada al món

Tots tenim fills socials

Ser pare-mare és un esdeveniment que canvia la vida completament. Idealment aquells que engendren fills haurien de fer-ho de manera conscient, preparar-se, formar-se i estimar-los molt, però no sempre es donen les millors condicions, de vegades, malauradament, passa tot al contrari i els nens, sense haver demanat ser engendrats, s'han de fer autoresponsables de la seva existència, gairebé demanar perdó per ser.

Però així com hi ha persones que tenen molt clar tenir fills i altres que no s'ho plantegen i en tenen, hi ha també persones que decideixen no tenir-ne. En Manuel és un d'ells. Té 23 anys i els seus arguments són que el món és poc acollidor per seguir engendrant persones. Segons el Manuel ser pare no és un requisit de ser adult i prefereix treballar per un món millor tenint cura dels que ja

existeixen, certament molt lloable postura. Ara per ara podríem pensar que el Manuel encara és jove i pot canviar d'opinió, fins i tot pot ser que es trobi essent pare sense tenir-ne la intenció. No tot es pot controlar tant a la vida! Però la reflexió que en Manuel fa és seriosa i ben mirat s'està plantejant les coses amb profunditat. A la conversa amb el Manuel va aparèixer un tema que ell no havia previst: la paternitat social. Algú va fer notar a aquest jove que d'aquí a uns anys ell seria pare social de les generacions que per edat podrien ser biològicament fills seus, en Manuel es-

coltava molt atent i amb ulls ben oberts, semblava agradar-li la idea.

Certament que és així, tots som responsables del món que hem construït i a partir d'una certa edat tots tenim paternitat dels més joves. Diuen que d'aquí a uns anys avaluaran la qualitat de l'ensenyament per la capacitat de convivència que es demostrí. Té molta lògica que així sigui!, és molt més important aprendre a relacionar-se, ser feliços, estimar, desprendre's del que no ens cal..., que tenir molts coneixements intel·lectuals. No és difícil adonar-se de la necessitat d'aprendre les coses importants de la vida, però curiosament, molts cops les tenim desenfocades. La paternitat social de la qual parlem ens insta a exercir-la i prendre'n consciència, tant com hem de prendre consciència a temps de la biològica.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

No ho sabem tot

Així ho reconeix, afortunadament, David Spergel, astrofísic de la NASA, que va saber calcular l'edat de la Terra i de l'univers. Ens explica que hi ha quatre forces a l'univers: la gravitació, l'electromagnètica, la nuclear dèbil i la nuclear forta. O sigui, tres més que quan jo estudiava; només ens parlen de la primera. I ens parla de la llum que va crear el Big bang, que ens arriba en línia recta, i gràcies a la geometria va poder fer aquests càlculs. La Terra té uns 4.500 milions d'anys.

Em sembla fantàstic. Però a mi m'agradaria, com a neòfita en aquests temes, que em contestés aquestes preguntes: qui o què va generar l'impuls de la llum? Perquè una llum d'aquest tipus no es genera de qualsevol manera. I, qui o què va donar la seva potència a aquestes quatre forces? Aquestes quatre forces mantenen l'equilibri de l'univers. Gràcies a elles tot gira com cal. Massa incògnites si ens falta Déu.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

Ètica empresarial

Malauradament, corren temps en què es parla molt d'humans, però no són estranys els casos en què aquests són trepitjats de la forma més vil. He sabut recentment que un grup pro-vida ha denunciat l'empresa internacional de gasos PepsiCo per fer servir línies cel·lulars de fetus humans avortats per a la recerca i la millora dels seus productes. Aquesta denúncia va fer que un dels seus accionistes presentés una resolució perquè aquesta companyia internacional suprimís aquesta pràctica.

Com a contrast, voldria destacar la conducta d'algunes empreses que han retirat la publicitat del programa *La noria*, de Tele 5, a causa de l'entrevista indigna a la mare del Cuco, per la qual la cadena va pagar la gens menyspreable factura de 10.000 euros.

Reconforta que davant de la immundícia i el desvergonyiment d'aquesta i altres cadenes (teleescombraria, pura i dura) hi hagi empreses que reaccionin amb rectitud, responsabilitat i honor.

Les meves felicitacions, doncs, a tots els que han tingut la valentia d'aixecar la seva veu contra aquests abusos, pressionant de la manera com ho han fet. Com a consumidora, prenc nota d'unes marques i altres per actuar en conseqüència.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

«Et pot passar a tu»

L'autor de *La última cima*, el director de cinema Juan Manuel Coteló, ha conclòs la seva obra més recent. És una pel·lícula-documental sobre conversos del nostre temps. Abans ateus, avui conversos. Abans no creien en Déu. O el consideraven un extraterrestre. O el tenien amagat al congelador. Però un dia, es van tro-

Gràcies, Pavel

Vas prendre una decisió difícil, una decisió molt valenta perquè l'operació que et proposaven mai no s'havia fet amb humans, només amb ovelles. Però tu vas autoritzar que el fetus, amb espina bífida, fos operat a l'úter matern. El resultat va ser un èxit rotund. L'Esther ja té vuit mesos i mou les cames perfectament, agafa el dit del metge, que la contempla feliç, i, a més, és preciosa. Gràcies a la seva mare per no haver avortat, que és la fàcil solució que s'ofereix en aquests casos. I gràcies a tot l'equip de l'Hospital de la Vall d'Hebron, que és magnífic.

MÓNICA SERRA VIDAL
Sant Cugat del Vallès

bar amb Ell... i van canviar de vida! Un boxejador, una estudiant, un escultor, una actriu, una empresària, un malabarista, una escriptora, una model, un terrorista...

Són persones que s'han trobat amb Déu de cop i volta i quan menys s'ho esperaven, de vegades en uns segons, amb una convicció que, com diu un d'ells, «és haver passat de viure entre vinagre a gaudir en una pastisseria».

El director del documental comenta: «El que els ha passat a ells, et pot passar a tu.» I, per què no? Mai no se sap!

CARMEN RAMÍREZ
Màlaga

Fe i obres: Càritas

El 12 d'octubre passat vam saber que Càritas ha invertit 247 milions d'euros durant l'any 2010. Aquesta xifra dona compte del volum de projectes gestionats i dirigits, dins i fora d'Espanya, a través dels quals s'han pogut atendre les necessitats de gairebé sis milions i mig de persones. Vagi per endavant l'enhonorabla per l'excel·lència dels qui transformen en obres l'amor incondicional de Jesucrist per cada ésser humà i, de manera especial, pels més necessitats.

És un orgull comprovar que el compromís dels donants, catòlics o no, es manté encara en moments d'especial duresa econòmica. I és, així mateix, una satisfacció constatar que la xarxa de solidaritat que Càritas teixeix en la societat espanyola dona fruits, també fora de les nostres fronteres.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Resulta alienant

La Generalitat de Catalunya va autoritzar en el seu dia que una dona de 50 anys fos inseminada artificialment i la ciència, desafiant la natura, va aconseguir que donés a llum. Al cap de set dies li van treure la custòdia del petit per entendre que no estava en condicions d'assegurar la integritat del nen malgrat que per dur a terme l'«experiment» es va emetre un informe psicològic favorable perquè fos mare.

Es juga amb la vida humana com si es tractés de còpia, menystenint alegrement la dignitat que aquesta posseeix. Tot i que ja no em sorprèn gairebé res, no podem acostumar-nos-hi. Resulta alienant.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

La religió, la força de la pau

És la violència, de vegades exercida en nom de les conviccions religioses, la que deforma la pau. En realitat, provoca la destrucció. Ho va manifestar el papa Benet XVI a la Jornada de pregària per la pau a Assís (Itàlia), celebrada l'octubre passat.

Fa 25 anys es va produir a Assís un fet inèdit. Per primera vegada en la història, caps i representants d'Esglésies cristianes i comunitats de diverses religions es van reunir per resar per la pau, convidats per Joan Pau II.

Enguany va destacar especialment en la trobada la diversitat. Va haver-hi 176 delegats no cristians i no jueus, com 18 exponents de religions de l'Índia. Es va comptar amb l'assistència de 65 budistes procedents de països asiàtics i per primera vegada de la Xina. El confucianisme i el taoisme van participar amb tres representants cadascun. També va haver-hi dues delegacions xintoïstes del Japó amb 17 participants i 48 representants de l'islam.

Va destacar la presència del patriarca ecumènic Bartomeu I, cap de les Esglésies orientals; del patriarca de Moscou i del representant de l'Església anglicana. També van acudir-hi comissions de no creients.

Vet aquí la importància de la cimera per la pau. La pregària és la seva força.

AMÈLIA MORERA TALLÓ
Igualada

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Si Déu vol...

Abans solíem emprar molt sovint l'expressió «si Déu vol...». Avui, gairebé ja no se sent. Em pregunto si tenia gaire sentit ja que passen moltes coses que dubto que Déu vulgui que passin...

Jo crec que és una llàstima que s'hagin perdut expressions com aquesta. De fet, encara la sento dir en molts llocs i per part de força persones que tenen viu un sentit de la fe i de la presència de Déu en llurs vides. Així, quan hom s'acomiada i diu: «Fins demà si Déu vol», hem d'entendre el que realment vol dir aquesta expressió. Certament, que no significa que Déu vulgui, com vostè diu, que passin tantes maleses que passen en el món. Més aviat hem d'entendre aquest «si Déu vol» en la perspectiva d'allò que es diu quan diem que l'home proposa i Déu disposa. La nostra llibertat i les nostres possibilitats d'acció són limitades i finites. Està bé que expressem voler realitzar bons propòsits però sempre hem de comptar amb Déu, que té cura de la nostra vida. Finalment, li diria que fer servir aquestes expressions en el seu context adequat no deixa de ser una bella confessió pública de la nostra fe.

Odis

Tinc un cap de personal a l'empresa que em tracta molt malament i no puc evitar sentir un gran odi envers ell. Em sap greu, però no puc fer-hi més. Em supera. I això em fa patir quan vaig a combregar i dubto si puc fer-ho amb aquest esperit.

Potser la paraula odi és un xic forta. Probablement el que sent és una gran animadversió i ressentiment pel fet de ser maltractat. Cal diferenciar entre el «sentiment» i la «voluntat». Sovint ens costa dominar els sentiments. Vénen sense pretendre-ho. En canvi, sí que podem ser amos de la nostra voluntat. Si vostè experimenta, i pel que veig, a disgust, aquest sentiment negatiu envers aquesta persona, però no l'accepta, no el vol, no el consent, en definitiva, jo crec que pot combregar en pau, demanant al Senyor que l'ajudi a guarir el seu cor i a conformar els seus sentiments als del Crist mateix, que va saber perdonar els seus botxins de la creu estant. Una altra cosa seria que vostè realment es complagués en aquesta animadversió i odi i volgués realment el mal per aquesta persona que ens complau a turmentar-la. En aquest cas, sí que hi hauria una situació pecaminosa a superar abans de rebre el Senyor amb les disposicions d'amor i pau amb què Ell mereix ser rebut.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Davant d'una fotografia

Antonia Munuera Alemán

Consellera general de les Germanes de la Consolació

Em trobo davant d'una fotografia; hi surten deu joves. A primer cop d'ull crida l'atenció la seva alegria, espontaneïtat, les seves expressions... però, observant una mica més, es pot veure que es troben al voltant d'una porta amb reixa, com deixant espai al que hi ha al darrere. Al fons de la reixa, hi ha un Crist, el Crist de Xavier. És aleshores quan aquestes joves adquireixen un matís nou, diferent. Són joves que s'han trobat amb Crist: les ha mirat, l'han mirat; els ha somrigut, li han somrigut; les ha cridat a consolar i elles, cadascuna, li ha respost: «Sóc aquí, envia'm.»

A partir d'aquesta fotografia, amb el seu significat, vull parlar-vos d'un gran esdeveniment congregacional que les germanes de la Consolació estem vivint: el XVII Capítol General de la Congregació.

Som una família religiosa que neix en l'Església per donar resposta a la crida de Déu pel profeta: «Consoleu, consoleu el meu poble.» M. Rosa Molas, catalana de Reus i santa de Tortosa, és la nostra primera germana i fundadora. A partir d'ella, moltes altres dones, durant més de 150 anys, han viscut com expressen aquestes joves de la foto: al voltant de Jesucrist, deixant-li espai perquè ell hi aparegui, alegres i plenes de vida perquè Ell les ha cridat, reunit i enviat per «dilatar el seu Regne» com a instruments de misericòrdia i consolació.

Aquesta família, que formem les joves de la foto i totes les seves germanes, del 12 de novembre al 12 de desembre d'enguany, estem reunides en Capítol. Totes? No, això seria gaire-

bé impossible! És que podríem tancar 94 comunitats, amb les seves obres i treballs apostòlics respectius, estesos a 19 països de 4 continents? Seria una bogeria!, una gran manca de responsabilitat vers el Regne.

Com ho farem? Les Germanes de la Congregació, quan professem, passem a formar part d'una de les cinc províncies religioses de la Congregació. Per a la participació al Capítol General, cada província, d'entre els seves germanes, escull les delegades al Capítol, que seran les veus de totes les altres. Així, encara que no hi siguem totes, totes ens sentim representades i participant-hi des de la comunió. En total, el capítol estarà format per 37 germanes, que som a quatre continents: dues a Àsia, dues a l'Àfrica, quinze a Amèrica i divuit a Europa.

Què farem reunides durant un mes? És senzill i a la vegada complex.

Com el que passa amb la fotografia, a primer cop d'ull sembla una cosa, però observant-la en profunditat és diferent. Intentaré explicar-ho. Aquesta reunió capitular és de summa importància; portem a les nostres mans un tresor, el carisma de «consolar», que Déu ens ha regalat en l'Església. Aquest do és una gran responsabilitat que ens compromet a reviuere'l en el temps i sobretot a la terra, amb audàcia i creativitat, potenciant tot el que contribueixi al seu creixement i expansió, en fidelitat dinàmica al patrimoni espiritual de l'Institut. I aquesta és la finalitat de tot Capítol general, que celebrem cada sis anys, a més d'escollir les germanes del Govern general.

Com revifar el carisma avui? Com actualitzar la seva expressió a la nostra història? Com esdevenir testimonis avui del Déu Consolador?

Com donar resposta als desconsols profunds que avui hi ha a la terra? Com continuar sent mediació per a les joves que el Senyor continua cridant a consolar el seu poble? Les germanes capitulars intenten donar resposta a aquests i altres interrogants, buscant els camins del Senyor per a la Congregació, instrument per construir el Regne.

A l'Església, aquest tipus de reunions són una «nova Pentecosta» perquè només amb l'auxili de l'Esperit es pot dur a terme una empresa tan gran i àrdua. Al Capítol, que té lloc a Roma, les germanes discernim i il·luminem el somni de Déu per a la Congregació per als pròxims sis anys pregant, reflexionant, estudiant i dialogant, escoltant-nos les unes a les altres i a les veus que puguin arribar d'altres germanes que restaran a les comunitats. El resultat del Capítol l'acollirem amb fe i l'assumirem com un camí a recórrer per al Regne amb la força del carisma. Afrontem amb la Llum de l'Esperit el desafiament d'una existència centrada en Crist Jesús, cohesionada en fraternitat i impulsada per la força del carisma al bé dels germans, per a la glòria de Déu i res per a nosaltres.

El 12 de desembre finalitzarà el Capítol amb la gràcia de Déu i la història de l'Institut continuarà amb nova força i vitalitat. Les joves de la fotografia, les que vénen després i les que el Senyor vulgui continuar cridant a consolar el seu poble, tindran futur. Totes elles continuaran prolongant en el temps i sobre la terra el carisma de «consolar», il·luminant la profecia encarnada a les seves entranyes, testimonis pelegrins pels camins del món del que han vist i sentit del Déu que consola.

Consagració dels joves al Cor de Jesús per Benet XVI a la JMJ de Madrid

Bruno de Salvador Sala

Sant Cugat del Vallès

«És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!» Aquest salm (125) resumeix en bona mesura l'alegria que ha suscitat la Consagració al Cor de Jesús per Benet XVI a molts joves que van ser-hi el mes d'agost passat a Cuatro Vientos.

La devoció al Cor de Jesús és l'expressió més gran de l'amor apassionat de Déu per l'home, amor que va expressar Nostre Senyor a santa Margarida Maria d'Alacoque al segle XVII amb aquestes paraules: «Mira aquest Cor que tant ha estimat els homes i que res no ha omès fins a l'extenuació i fins consumir-se per donar-los testimoni dels seu amor i en compensació només rep de la majoria d'ells ingrituds.» L'amor del Cor de Jesús no és només espiritual sinó també corporal; aquest Cor es commou pel seu amor a l'home i s'ha fet vulnerable al dolor de l'home. Això és molt gran...

La devoció al Cor de Jesús, a diferència d'altres devocions particulars del poble cristià, ha estat elevada i presentada a través de nombroses encíclics i missatges dels Papes com a «síntesi de tota religió i norma de vida més perfecta» (Pius XI).

Segons els ensenyaments de l'Església,

els elements essencials d'aquesta devoció són la consagració i la reparació. Conscient de l'amor infinit que ens estima, el cristià coneixedor de la devoció no té cap altre desig que consagrar-se completament a Ell perquè sigui l'amo i rei de les nostres vides i persones (aquesta consagració és la

que va fer Benet XVI als joves a la JMJ). Pel que fa a la Reparació, reparació per tantes ofenses amb les quals el Cor de Jesús és atribolat constantment amb l'oblit o l'ofensa.

L'amor del Cor de Jesús pels joves el considero una cosa molt profunda i especial; no és casual que les seves revelacions, tal com ens ensenya l'Església, van ser fetes precisament a joves de 25 anys (santa Margarida Maria d'Alacoque), de 21 (beat Bernat de Hoyos) i de 26 (santa Faustina Kowalska).

Voldria acabar aquestes ratlles amb unes paraules del beat Joan Pau II, que posen en relleu l'actualitat d'aquesta devoció com el remei als mals d'aquest món: «Al costat del Cor de Crist, el cor de l'home aprèn a conèixer el sentit veritable i únic de la seva vida i del seu destí, a comprendre el valor d'una vida autènticament cristiana, a evitar certes perversions del cor humà, a unir l'amor filial cap a Déu amb l'amor al proïsme. Així —aquesta és la reparació vertadera demanada pel Cor del Salvador—, sobre la runa acumulada per l'odi i la violència es podrà construir la tan desitjada civilització de l'amor, el Regne del Cor de Crist.»

Paraula i vida

Gaudí a Roma

Especialment des de la visita apostòlica del Sant Pare Benet XVI a Barcelona, la basílica de la Sagrada Família i l'arquitecte Antoni Gaudí desperten un altíssim interès arreu del món. Una expressió molt significativa d'aquest interès és l'exposició que el proper 24 de novembre s'obrirà a la Ciutat del Vaticà, prop de la basílica de Sant Pere, on restarà oberta fins el 15 de gener de 2012.

La mostra, que es realitza a proposta i sota els auspicis del Pontifici Consell per a la Cultura, té com a títol «Gaudí i la Sagrada Família de Barcelona. Art, ciència i espiritualitat». En l'apartat de l'«Art» es presentarà l'obra cimera de Gaudí, la basílica de la Sagrada Família, però també altres edificis de l'arquitecte. En l'apartat titulat «Ciència» es presentaran els aspectes tècnics de la seva arquitectura, tan innovadora. En l'apartat dedicat a l'«Espiritualitat» es proposarà als visitants el missatge religiós del nostre arquitecte més universal.

Paral·lelament a l'exposició s'organitzaran a Roma diverses activitats, entre les quals destaquen una sessió acadèmica que porta per títol «Arquitectura:

símbol i sagrat. Un segle després de Gaudí», que anirà a càrrec de monsenyor Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura. Una segona sessió acadèmica estarà dedicada a la presentació de «L'època de Gaudí a Catalunya i a Itàlia», amb la participació de Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*, i de Ricard Torrents, primer rector de la Universitat de Vic. Com a cloenda dels actes i de l'exposició, l'Escolania de Montserrat oferirà un concert a la basílica de Santa Maria in Trastevere el 13 de gener de 2012.

Aquesta presència de Gaudí i de la seva arquitectura a la Ciutat Eterna referma els llaços de col·laboració de l'arquebisbat de Barcelona amb el Pontifici Consell per a la Cultura, iniciats per la Fundació Joan Maragall en temps del cardenal Poupard. Aquesta col·laboració posa en relleu el treball per promoure el diàleg entre la fe i la cultura que es fa a casa nostra. Igualment, es donarà a conèixer Catalunya i el paper que hi fa el cristianisme.

És ben significatiu que dues institucions de l'Església

sia hagin expressat el seu interès per Gaudí i la seva basílica. El cardenal Ravasi ha programat amb mi una celebració a Barcelona entorn de l'obra gaudiniana de l'anomenat *Atri dels gentils*, una trobada de diàleg entre fe i cultura que estarà centrada en l'art i la bellesa. I el responsable del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, l'arquebisbe Rino Fisichella, ha escollit la basílica de Gaudí com a emblema del nou organisme i ha decidit celebrar a Barcelona i a onze altres grans ciutats europees l'anomenada *Missió Metròpolis*, prevista per a la Quaresma del proper any.

Benet XVI, al vespre d'aquell diumenge 7 de novembre de l'any passat, en acomiadar-se de Barcelona, em va dir que s'emportava un record inoblidable de la celebració d'aquell matí a la Sagrada Família. Ara hem d'esperar que la presència a Roma de la seva obra, per mitjà d'aquesta exposició, ajudi que es conegui l'artista genial i el cristià exemplar que fou Antoni Gaudí, del qual esperem que sigui el primer arquitecte de la història beatificada per l'Església.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Davant les eleccions

Aquest diumenge els ciutadans estem cridats a les urnes. L'actual crisi econòmica ha posat en relleu, més que mai, que la política no és quelcom que només afecta els polítics i els periodistes, sinó a tots. També ens afecta als cristians, ja que, per la fe, sentim amb més intensitat com n'és, de gran, la dignitat de tota persona, que ha estat estimada per Déu fins al punt de la «bogeria de la Creu». Per això, en totes les èpoques, els cristians hem pregat pels governants, perquè d'ells depenen les lleis i disposicions que condicionaran seriosament la vida de les persones i del poble.

En la carta pastoral «Al servei del nostre poble», els bisbes de Catalunya hem manifestat la nostra preocupació per «una certa fatiga i desencís que notem, tant envers l'estament polític i els governants, com respecte de les institucions». Això succeeix potser perquè, «amb motiu del descobriment de casos de corrupció o en les anàlisis profundes de la mateixa crisi econòmica», es detecta «un greu oblit i una desvinculació dels fonaments ètics que fan possible

una democràcia viva i estable».

Tots, i particularment els cristians, hem de combatre aquesta tendència. Els governants, i, en general, els representants polítics del poble, duen a terme una funció de gran transcendència social. És natural que busquem per a aquests càrrecs les persones que en consciència veiem més adients, més idònies, per assegurar el bé de tots. Després d'anar a votar, però, no ens quedarem tranquils: haurem de col·laborar i participar de totes les maneres possibles en el bon govern del país.

Avui més que mai és urgent «crear un consens ètic de fons de la societat», com ho ha assenyalat Benet XVI. La política, tancada en ella mateixa, acaba sempre asfixiant l'home i la seva llibertat. Ho hem vist àmpliament en el segle XX. En la creació d'aquest consens té un paper important «el fet religiós com a humanitzador i com a motor de progrés, la valoració de la tradició cultural que li és pròpia i l'acceptació del relleu públic de la fe, tant pel que fa a la seva manifestació exterior (litúrgia,

evangelització), com pel que fa a la seva projecció ètica en la configuració de la societat». Els governants han de comprendre aquesta «funció positiva de la religió i de les institucions religioses en la vida pública». Així ho hem dit els bisbes de Catalunya. També ha de tornar a formar part d'aquest consens el reconeixement de «la família com el nucli primer i fonamental de la societat: una comunitat de vida i d'amor, que està al servei de la vida humana», i la protecció de la vida humana mateixa.

És important acudir a les urnes per contribuir al bé comú amb la nostra petita aportació, i també perquè les persones no pateixin mai les conseqüències de lleis injustes. Lluny de qualsevol fanatisme, sempre condemnable, l'acció de dipositar una papereta té el valor incalculable d'expressar el sentiment de la nostra consciència a la plaça pública.

Per als cristians, a més d'exercir el dret a votar en consciència, aquests són dies per pregar pels nostres governants, que tinguin saviesa per dur la nostra societat amb justícia i pau.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

NOVEMBRE

20. DIUMENGE

Jesucrist, Rei de tot el món, Blanc.
Lectures: Ezequiel 34,11-12.15-17 / Salm 22 / 1 Corintis 15,20-26.28 / Mateu 25,31-46
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Octavi i Adventor, mr.; Benigne, b. i mr.; Fèlix de Valois, prev. i cofund; Santes, Silva, vg. i mr.
21. DILLUNS

La Presentació de santa Maria, (MO), Blanc. Lectures: Daniel 1,1-6.8-20 / Salm Daniel 3,52-56 / Lluc 21,1-4
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gelasi I, p.; Honori, Eutiqui i Esteve, mr.
22. DIMARTS

Santa Cecília (MO), Vermell. Lectures: Daniel 2,31-45 / Salm Daniel 3,57-61 / Lluc 21,5-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Filemó i Àpia.
23. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 5,1-6.13-14.16-17.23-28 / Salm Daniel 3,62-67 / Lluc 21,12-19. O bé: Sant Climent I (ML), Vermell; O bé: Sant Columbà (ML), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Alexandre Nevski, príncep.; beat Miquel-Agustí Pro, prev. i mr.; Santes, Lucrècia, vg. i mr.
24. DIJOUS

Sant Andreu Dung-Lac i companys (MO), Vermell. Lectures: Daniel 6,11-27 / Salm Daniel 3,68-74 / Lluc 21,20-28
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crisògon, mr.; Santes, Fermina, vg. i mr.; Flora i Martí, vg. i mr.
25. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 7,2-14 / Salm Daniel 3,75-81 / Lluc 21,29-33. O bé: Santa Caterina d'Alexandria (ML), Vermell.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Elm, mr.; Gonçal, b.; Santes, Júlia, rel.
26. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Daniel 7,15-27 / Salm Daniel 3,82-87 / Lluc 21,34-36
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvestre, ab. i fund.; Leonard de Porto Maurizio, prev.; Joan Berchmans, rel.; Sirici, p.; Conrad, b.

Lectures bíbliques

Jesucrist, Rei de tot el món

Lectura primera	Ez 34,11-12.15-17	Lectura segona	1Co 15,20-26.28
<i>A vosaltres, el ramat, jo us judicaré entre l'un i l'altre</i>		<i>Posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Així Déu ho serà tot en tots</i>	
Lectura de la profecia d'Ezequiel:		Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:	
Això diu el Senyor Déu: «Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte. Les comptaré com el pastor recompta el seu ramat el dia que es troba amb les ovelles dispersades, i les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira. Jo mateix faré pasturar les meves ovelles, i jo mateix les duré a reposar, diu l'oracle del Senyor Déu. Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia allunyat, embenaré la que s'havia fet mal, faré posar bona la malalta, mantindré les grasses i robustes, les pasturaré totes amb justícia.» I a vosaltres, el ramat, el Senyor Déu us diu això: «Judicaré entre l'un i l'altre, moltons i cabrits.»		Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist, cadascun al moment que li correspon: Crist el primer; després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist; a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà a Déu, que li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.	
Salm responsorial	22	Al-leluia	Mc 11,10
El Senyor és el meu pastor, no em manca res, em fa descansar en prats deliciosos.		<i>Beneït el qui ve en nom del Senyor. Beneït el Regne del nostre pare David, que està a punt d'arribar.</i>	
R. El Senyor és el meu pastor, no em manca res.			
Em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna. Em guia pels camins segurs per l'amor del seu nom. R.		Evangelí	Mt 25,31-46
Davant meu pareu taula vós mateix, i els enemics ho veuen; m'heu ungit el cap amb perfums, ompliu a vessar la meva copa. R.		<i>S'asseurà al seu tron gloriós i els separarà entre ells</i>	
		Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:	
		En aquell temps Jesús digué als seus deixebles: «Quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà al seu tron	

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

Els marginats són els germans petits del Rei

Mateu clou el cicle d'ensenyances de Jesús sobre la vinguda gloriosa del Fill de l'home a la fi dels temps amb el judici de totes les nacions (Mt 25,31-46). Assegut al tron reial, «es congregaran davant d'ell totes les nacions, i separarà els uns dels altres, com el pastor separa les ovelles de les cabres, i posarà les ovelles a la seva dreta i els cabrits a l'esquerra». El diminutiu «els cabrits» els personifica. El costat dret i l'esquerra figuraven, en el món jueu, respectivament la felicitat i la desgràcia. «Aleshores el Rei dirà als de la seva dreta: "Veniu, els beneïts del meu Pare; heu heretat el regne que us ha estat preparat des de la fundació del món" ... Aleshores dirà també als de l'esquerra: "Aparteu-vos de mi, els maleïts, al foc etern que prepararà el meu Pare per al diable i els seus àngels."» Malgrat que la divisió que traça Mateu en el judici final és molt tallant (ni Joan ni Lluc no comparteixen aquesta idea), els criteris de selecció que enumera són les obres de misericòrdia que haurà fet cadascú i no les accions excepcionals. Les obres de misericòrdia estan a l'abast de tothom, tant si hom n'és o no conscient. Per això el Rei repetirà la mateixa frase, en positiu i en negatiu, tant als de la seva dreta: «En resposta els dirà el Rei: "Us asseguro que tot allò que féreu a un d'aquests, els meus germans més petits, a mi m'ho féreu"», com als de l'esquerra: «Aleshores els respondrà dient: "Us asseguro que tot allò que no féreu a un d'aquests, els més petits, no m'ho féreu tampoc a mi."» És sorprenent que el tema del judici final hagi calat tant a fons entre els creients i no, en canvi, el fet palmari que el Rei s'identifiqui plenament amb els més marginats i exclosos de la societat. L'omissió d'«els meus germans», per part del còdex Vaticà i d'altres manuscrits, mostra ja un intent molt primitiu d'endolcir l'expressió, com també el canvi de «que prepararà el meu Pare» pel de «preparat» senzillament. Ignasi, el bisbe de Síria, condemnat a les feres a Roma, escrivint als efesis els adverteix que els creients d'elit s'estan ja apartant de les nostres eucaristies perquè no volen compartir-la amb els més marginats: «De les obres de caritat se'n desenten; no es preocupen de la viuda ni de l'orfe, ni de l'oprimit, de l'empresonat o de l'afranquit, del famolenc o de l'assedegat.»

gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Llavors els separarà entre ells com un pastor separa les ovelles i les cabres, i posarà les ovelles a la dreta, i les cabres a l'esquerra. Després el Rei dirà als de la seva dreta: Veniu, beneïts del meu Pare: preneu possessió del Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Vosaltres, quan jo tenia fam, em donàreu menjar; quan tenia set, em donàreu beure [...]. Els justos li respondran: Senyor, quan us vam veure afamat i us vam donar menjar, o que passàveu set, i us vam donar beure? [...] El Rei els respondrà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi. Després dirà als de la seva esquerra: Lluny de mi, maleïts: aneu-vos-en al foc etern preparat per al diable i els seus àngels. Vosaltres, quan jo tenia fam, no em donàreu menjar; quan tenia set, no em donàreu beure; [...]. Ells li respondran: Senyor, quan us vam veure afamat o que passàveu set [...] i no vam fer res per vós? Ell els contestarà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, per petit que fos, m'ho negàveu a mi. I aniran als suplicis eterns, mentre que els justos entraran a la vida eterna.»

Pregària i comunió eucarística

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Encontre culminant

La pregària és encontre amb Déu, elevació de la nostra ànima vers Ell. El cristià això ho fa per Jesucrist, en l'Esperit Sant, com a fill de Déu. En les setmanes precedents hem seguit l'itinerari de la missa per adonar-nos que la missa és fonamentalment pregària de l'Església, i en comunió amb ella, pregària de cada fidel. No hi ha cap moment en la missa que no estigui relacionat amb Déu, encara que la manera de trobar-se amb Ell sigui diversa. Hi ha, però, un moment en el qual aquest encontre amb Déu arriba al seu punt culminant, i per tant la pregària ateny la màxima intensitat. És el moment de la comunió eucarística. Les paraules de Jesús en la institució de l'Eucaristia expressen clarament que, sota l'aparença del pa i del calze, s'està oferint ara Ell mateix als que «mengen i beuen», actualitzant l'ofrena única i definitiva del seu misteri pasqual. S'ofereix en la comunió sota signes d'aliment, per significar que el fruit de la comunió és la participació en la seva vida. Per què, sinó, ha vingut al món? Perquè tinguem «vida» a desdir! (Vegeu Joan 10,11). Ell va dir als qui el seguien a Cafarnaüm «Qui menja la meua carn i beu la meua sang té vida eterna!» (Joan 6,55).

Les pregàries entorn de la comunió

Quan acaba la pregària eucarística, comença la darrera part de la celebració: la comunió. Abans

i després, i àdhuc durant la distribució de l'Eucaristia, el Missal preveu un ritual i unes pregàries que porten l'assemblea, i sobretot els qui s'acosten a combregar, a fer que la comunió eucarística sigui un esdeveniment vivificant.

La primera pregària és el Pare nostre, amb el seu embolisme. És, per excel·lència, la pregària dels fills de Déu; és el Fill de Déu fet home el qui ens l'ha ensenyat. És, per això, la pregària essencial que l'Església confia als batejats. Sempre que resem el Pare nostre actualitzem aquest do de l'Església. La referència al «pa de cada dia» fa espontània la conveniència d'aquesta pregària abans d'acostar-nos a la taula dels fills de Déu. També la referència al perdó de les ofenses ens prepara per la comunió eucarística. No pot haver-hi comunió plena si els cors estan tancats. El ritu de la pau és un desplegament d'aquesta petició del Pare nostre. La fracció del pa és el gest de Jesús en el Sopar, i una manera de significar alhora el sacrifici de l'Anyell i la comunió de tots en un mateix pa, un mateix Senyor: l'Església. «El pa és un de sol... Formem un sol cos.»

El Missal preveu, abans i després de la comunió, que el sacerdot reciti unes pregàries estrictament individuals. És una pauta per a tots els fidels. La clàssica condició del Catecisme —«Saber i pensar en qui es va a rebre»— implica que cadascú prengui consciència de l'encontre sacramental, s'hi prepari en el silenci

i la pregària. La comunió eucarística és un moment absolutament propi de cada persona. L'Eucaristia té un «gust» diferent per cadascú, segons les pròpies disposicions, la pròpia situació personal, la intensitat de la pròpia vida cristiana: la fe, l'esperança, la caritat.

La comunió eucarística és un moment de contemplació, de col·loqui amb el Senyor, d'integració progressiva en els «sentiments de Crist Jesús» (Vegeu Filipencs, 2,11). El cant que pot acompanyar la processó de comunió ha d'ajudar al recolliment i no a la dispersió. La pauta clàssica del Missal és que el text faci referència a l'evangeli del dia, o a la festa; no sempre és així, però indica un camí. Així es mostra que combreguem amb Crist, que és alhora Pa de vida i Paraula de vida. Això no s'ha d'entendre com si la comunió fos un moment per aïllar-nos en el pur intimisme. Estem en l'assemblea, i la comunió ens obre als germans i a tot el món. Però la celebració té el seu propi ritme, i cada moment la seva pròpia identitat.

Els sants ens han deixat testimonis preciosos de les actituds del qui combrega. Sant Efreem parla d'abraçar el Senyor; sant Lleó, de passar a convertir-se en aquell que rebem: sant Agustí, de la crida que representa a ser «cos de Crist» la recepció del «cos de Crist»... Cada dia, en la postcomunió, l'Església posa en llavis del sacerdot una pregària d'acció de gràcies per a tots. Aquesta pregària, la major part de vegades, fa referència al cel. Aquest és l'encontre culminant definitiu, en la comunió de la taula trinitària.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Miquel Agustí Pro

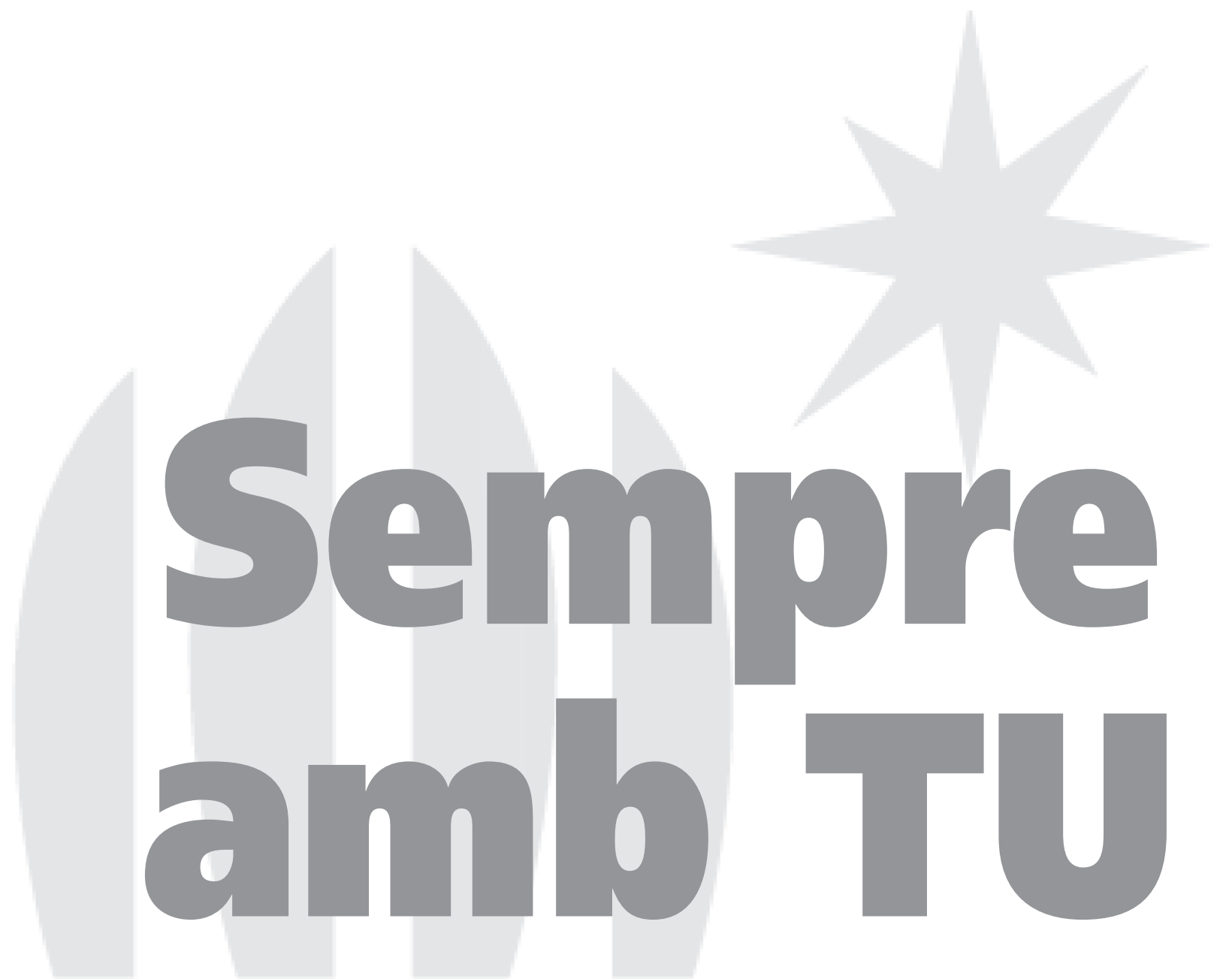
- ✓ Nascut a Guadalupe, Mèxic, l'any 1891
- ✓ Jesuïta que va reconfortar els catòlics durant la revolució mexicana
- ✓ Va morir màrtir l'any 1927
- ✓ Beatificat el 1988 per Joan Pau II

Aquest beat mexicà, tot i no ser de classe social humil, va sentir sempre molt de prop els problemes socials del seu país. Per això, quan va sentir la crida religiosa, va entrar a la Companyia de Jesús per la tradició jesuítica d'unir contemplació i acció, interiorització i acció social.

Després de formar-se durant un temps a Mèxic, els seus superiors el van enviar a seguir els estudis a l'estranger, primer a Nicaragua i més tard a Espanya i Bèlgica. Finalment, va ser en aquest darrer país on va ser ordenat prevere el 1925. Malgrat la violència anticlerical que vivia el seu país natal amb l'anomenada Revolució Mexicana, el beat Miquel Agustí Pro hi va tornar per dur a terme el seu apostolat. Sovint vestit amb roba de carrer per passar desapercebut als ulls de les autoritats, visitava d'incògnit les famílies que li ho demanaven i celebrava l'Eucaristia. Es diu que va arribar a repartir 1.500 comunions en un sol dia. Després de dos anys d'actuar d'amagat el 1927 va ser acusat falsament de participar en un complot per assassinar un polític revolucionari i va ser afusellat a Ciutat de Mèxic. Als funerals hi van assistir unes 20.000 persones, xifra que dóna una idea de l'estimació que s'havia guanyat per part del poble fidel.

Ràdio Estel

**Sempre
amb TU**

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

[CatCristRecursos]

SUPLEMENT DE FORMACIÓ CATEQUÈTICA, BÍBLICA I LITÚRGICA

Actualitat

La Sagrada Família com a model de l'«ars celebrandi»

Celebrades amb èxit a Barcelona les Jornades Nacionals de Litúrgia 2011

Samuel Gutiérrez
Barcelona

La celebració a Barcelona de les Jornades Nacionals de Litúrgia, amb el lema «*Ars celebrandi*: la millor premissa per a l'*actuosa participatio*», va tenir enguany un protagonista d'excepció: la Sagrada Família. La majestuosa basílica gaudiniana ha esdevingut un referent singular de l'*ars celebrandi*, més encara quan encara està recent la memòria de tots la dedicació solemne fa un any per part del papa Benet XVI. «Va ser una celebració que va posar de relleu per a tots els participants i les multituds que seguien la celebració a través mitjans de comunicació, una rica manifestació de l'*ars celebrandi* de les celebracions litúrgiques», va recordar el cardenal Lluís Martínez Sistach en la presentació de les Jornades. I afegia: «Es van unir en aquesta celebració diferents elements que van fer molt propici l'*ars celebrandi*, des de ser presidida pel Successor de Pere, passant per la singular i reconeguda bellesa i significació litúrgica de la basílica fins al riquíssim contingut expressiu del ritu de la dedicació d'una

Agustí Codinach

A la Sagrada Família l'«ars celebrandi» es fa especialment eloqüent.

església i un altar.» La visita una de les tardes a la Sagrada Família i la posterior celebració de les vespres i la missa a la cripta van ser un dels moments més àlgids d'unes Jornades marcades per l'alt nivell de les ponències i la cri-

da a aprofundir en la litúrgia, l'acció sagrada per excel·lència. «L'art és una cosa que és expressió de bellesa —va afirmar el P. Matías Augé, consultor de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sacraments, en la ponència inaugural—. Tot el que és bonic participa d'alguna manera de la bellesa de Déu i ens hi apropa. En aquest sentit la litúrgia no és un element merament decoratiu, sinó constitutiu, perquè la bellesa és atribut de Déu mateix i de la seva revelació.» Des de la seva llarga experiència com a professor de litúrgia, el P. Augé va oferir pautes molt interessants perquè la celebració litúrgica respongui a la dignitat que li és pròpia, esdevenint així ella mateixa la millor premissa per a una participació activa i interioritzada. «Tota celebració litúrgica —va recordar el ponent—, en particular l'eucaristia, és presència i revelació del misteri de Déu.»

Com a conclusió a la ponència marc de les Jornades, el P. Matías Augé, que

es va mostrar força crític amb determinats abusos i llicències que tenen lloc avui a la pràctica litúrgica, va convidar els assistents a ensenyar els fidels «la gramàtica i la sintaxi pròpia d'aquest art». «La litúrgia —va acabar dient— és art i artesanía. Sempre es tracta d'entrar en el dinamisme que ens condueix a través de les realitats visibles, les paraules i els gestos de la celebració, a les realitats invisibles, interiors, realitats que podem, d'alguna manera comprendre només amb els sentits espirituals, a la llum de la fe i amb la força de l'Esperit Sant.»

Al llarg dels quatre dies que van durar les Jornades, es van succeir al Seminari de Barcelona les ponències d'experts que, des de diferents perspectives, van aprofundir en l'estreta relació que hi ha, entre la celebració i la participació. En una de les seves intervencions, el cardenal Martínez Sistach, president de la Comissió Episcopal de Litúrgia, va manifestar l'interès de pastors i fidels d'unir aquestes dues qualitats. El cardenal va recordar que la participació activa ha de ser entesa en termes més substancials, «partint d'una presa de consciència més gran del misteri que se celebra i la seva relació amb la vida quotidiana».

L'arquebisbe Martínez Sistach, la ponència del qual va versar precisament sobre el temple de la Sagrada Família, va destacar «la bellesa i la simbologia bíblica, teològica, litúrgica i catequètica de la basílica». Finalment, el cardenal també va fer referència a Antoni Gaudí, un «exemple per a tothom», un home que «obrint el seu esperit a Déu ha estat capaç de crear un espai de pau».

Les Jornades Nacionals de Litúrgia 2011, celebrades del 25 al 28 d'octubre a Barcelona, van concloure amb un sentiment de satisfacció per part dels participants. En total, més d'un centenar d'inscrits, entre els quals destacava un bon nombre de delegats de litúrgia de les diòcesis catalanes i espanyoles.

P. LINO EMILIO DÍEZ, assessor permanent del Secretariat de la Comissió de Litúrgia de la CEE

«Cal entrar en la litúrgia des del cor»

Des de la Comissió Episcopal de Litúrgia, quin valoració es fa de les Jornades?

Fem una valoració indubtablement positiva perquè hi ha hagut un bon nivell de les intervencions, de les ponències, de les comunicacions i també hi ha hagut uns diàlegs molt interessants per part dels assembleistes interessats en el tema.

Què destacaria de les aportacions fetes aquests dies?

Subratllaria, sens dubte, el tema de la disposició interior, la importància d'entrar en la litúrgia des del cor, des del sentiment, des de la profunditat de l'experiència de Déu. En cas contrari, ens quedaríem merament en l'aspecte ritual.

Es percep des de la Comissió un interès creixent per la litúrgia?

Jo crec que es va fent, potser lentament, però d'una manera també important, un camí d'apro-

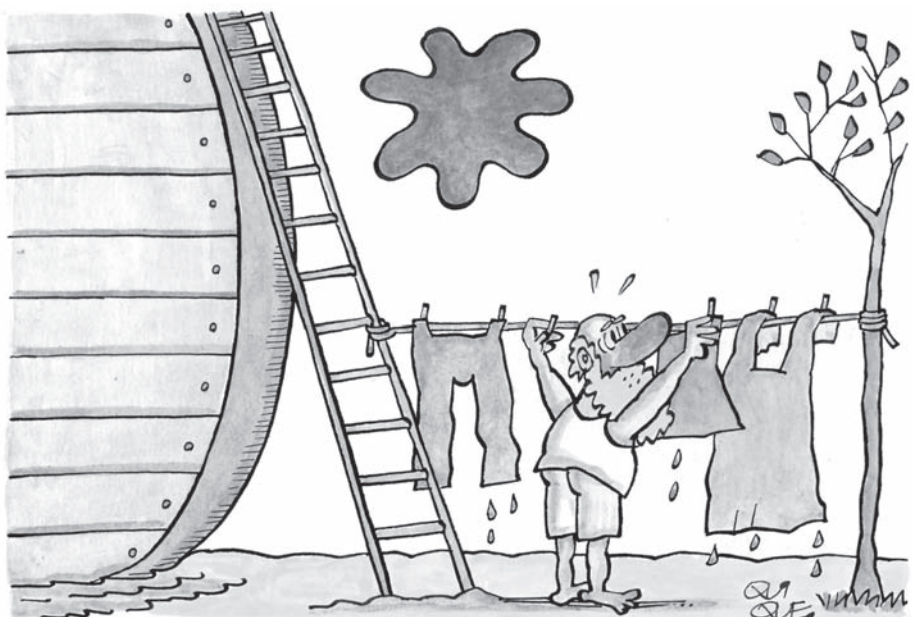
fundiment en els continguts veritablement essencials.

Un altre dels temes recurrents ha estat el de l'aplicació de la reforma litúrgica... S'ha engegat definitivament aquesta aplicació?

L'aplicació d'una reforma no és un treball que tingui uns límits temporals fixos. L'important és progressar-hi, avançar en la seva aplicació. Celebrarem els 50 anys de l'obertura del Concili Vaticà II i això en la història no és un període excessivament llarg. Hem fet la reforma, sobretot pel que fa a llibres litúrgics, i ara ens toca el període de la renovació, és a dir, de la interiorització dels continguts d'aquesta reforma.

El suplement CatCristRecursos està pensat com a eina perquè pares, catequistes i professors puguin treballar la Religió amb els més joves. Desitgem contribuir d'aquesta manera al desenvolupament espiritual i maduratiu d'infants, adolescents i joves.

Amb bon humor...

«No anem a captar clients ni a vendre un producte, volem portar Jesucrist als joves»

Mn. Bruno Bérchez, nou delegat de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona

Joan Piñol

Mn. Bruno Bérchez (Barcelona, 1977) s'encarrega, des del mes de setembre, de la Delegació de Joventut de l'arxidiòcesi de Barcelona. Aquest jove capellà de 33 anys ja tenia experiència en la Pastoral Juvenil ja que, com a vicari de la parròquia Sant Cristòfol de Premià de Mar, havia col·laborat amb un nombrós grup de joves de la parròquia. Ell mateix és exemple d'una conversió. Va ser batejat amb 20 anys i, poc després, va entrar al Seminari. Conversem amb ell sobre els principals projectes de la Delegació de Joventut a Barcelona.

Ara comença a prendre contacte amb la Delegació de Joventut. Com veu la situació d'aquesta pastoral a l'arxidiòcesi de Barcelona?

De moment estic en un procés de coneixença de la realitat de la diòcesi i també de la gent que treballa a la Pastoral Juvenil. Sí que puc dir que a Barcelona hi ha moltes realitats dins els joves catòlics i que són realitats molt riques, però potser costa que hi hagi comunió entre elles. Cal que tots ens sentim part d'un sol tronc i que col·laborem tots plegats. Aquesta és una de les nostres prioritats de cara al futur.

Quin rumb imprimirà com a delegat? Modificarà o canviarà el que s'ha estat fent fins ara?

No hi haurà cap trencament, sinó continuïtat, amb el treball que s'ha fet al llarg dels últims anys. Tot i així, sí que volem canviar algunes coses i aprofitar l'impuls de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ). Hem estructurat la pastoral en quatre grans eixos: l'espiritualitat, la formació, l'evangelització i la comunió. Hem concebut aquests eixos com un arbre. L'espiritualitat i la formació ens permetran estar arrelats en Crist, tal com va dir el Papa durant la JMJ. L'evangelització i la comunió seran els fruits i les branques d'aquest arbre.

I com treballaran aquests quatre aspectes?

Tenim pensades una sèrie d'iniciatives per treballar aquests eixos. Per exemple seguim fent l'«Estació d'enllaç» i hem donat un nou impuls a l'«Escola de Pregària». Tot i que mai no ha deixat d'existir, ara té un nou format ja que ens volem centrar a ensenyar a pregar als joves. Un dijous al mes ens reunirem a les vuit del vespre a la catedral amb el cardenal i treballarem un estil de pregària centrant-nos en les grans pregàries de l'Església. En cada trobada estarem acompanyats per persones que basen el seu carisma en una forma de pregària. Un dia vindran les germanes de la Comunitat de l'Anyell, un altre els germans de Taizé, etc.

Pel que fa a la formació, han començat uns tallers per treballar el Catecisme per a joves, l'anomenat YouCat. D'on sorgeix aquesta iniciativa?

No és gens fàcil treballar el Catecisme entre els joves. Per això vam voler crear un material per ajudar a treballar-lo en clau jove. Les sessions parteixen de pre-

gundes polèmiques i importants. Llavors presentem les respostes no cristianes i, seguidament, què és el que diu el YouCat sobre aquella pregunta. La idea central és formar-se en la fe. Sobretot mirem d'entendre per què l'Església diu el que diu i no tant a criticar-ho d'entrada.

Sobta perquè en les fitxes dels Tallers YouCat que hi ha al vostre web hi trobem fragments de pel·lícules de Woody Allen, cites de Freud i de Stephen Hawking. És un diàleg amb el món no creient?

Volem aprofitar els referents que coneixen els joves per poder entrar en contacte amb ells i amb les seves inquietuds. S'han de formar en contacte amb el món i el seu entorn. Tractem qüestions clau en la vida com la mort, el dolor, el mal... Si aquestes preguntes, no se les fan ells mateixos, els les faran els altres. El tema de la pregunta i la cerca són sempre presents. Hem de despertar les preguntes que tenen els joves a dins. En aquest sentit, nosaltres els presentem les respostes no cristianes a aquestes preguntes i després les respostes que ofereix l'Evangeli per entendre com respon l'Església a aquestes inquietuds.

Aquesta iniciativa fa pensar que els joves cristians no estan ben formats en la seva fe. És així?

El jove cristià generalment no està ben format. Si s'ha donat el YouCat a la motxilla de la JMJ és perquè es considera que els falta formació. Tot i així, seria un error pensar que tots els grups de joves han de centrar-se només en la formació i el YouCat. Però també seria un error no incorporar la formació cristiana en les nostres catequesis. El que és cert és que en el món secularitzat que ens envolta, els joves cristians han d'estar a un pas més enllà dels altres joves, per saber donar raó de la seva fe. Han de conèixer molt bé la seva fe.

Vostè va ser batejat amb 20 anys després d'un procés de conversió.

«Hem d'incorporar la formació en les nostres catequesis per a joves»

Es pot dir que quan parla d'evangelitzar els joves parla des de l'experiència personal.

Porto l'evangelització als gens. Jo sé que és possible trobar Déu de més gran. Hi ha molts joves que no han tingut relació amb la fe però l'Església els pot ajudar a trobar Déu. Jo vaig viure les angoixes de viure sense Déu, jo he viscut els dubtes i la cerca. Els joves sense fe sovint viuen la soledat i la falta de sentit a la vida. Nosaltres, com a creients, els podem ajudar a trobar Jesucrist.

En aquesta línia, l'evangelització apareix com una de les prioritats de la Delegació de Joventut.

Sí, absolutament. Tenim una ovella al corral i 99 a fora, i hem de sortir a buscar-les. Tots els cristians són conscients de la necessitat real d'evangelitzar. El mateix cardenal Lluís a la seva nova carta pastoral ho posa com a primera prioritat. Quan em va encarregar ser el delegat va posar especial èmfasi en l'evangelització dels joves. En aquest sentit, estem preparant un curs per formar els animadors de joves.

Per parlar d'esdeveniments més concrets, la Delegació de Joventut col·laborarà en la Missió Metròpolis que es durà a terme aquesta Quaresma?

Ens agradaria. Volem proposar que els grups pensin una acció per evangelitzar de cara a la missió Metròpolis a Barcelona. El nostre objectiu és que cada

grup pensi què pot fer per evangelitzar, cadascú dins el seu carisma particular. Aprofitarem la Missió Metròpolis per fer una iniciativa que vagi en aquesta línia. Així treballarem la comunió entre grups i conscienciarem sobre l'evangelització que afecta tota l'Església.

Davant l'actual context de crisi econòmica i de nombrosos problemes socials, què pot oferir l'Església als joves?

El primer que podem oferir és un espai d'esperança i també podem oferir la fe. L'altra cosa que podem fer és conscienciar la societat sobre valors importants com la fraternitat, la solidaritat i l'ajuda als necessitats. L'Església, més que oferir accions concretes, el que fa és ajudar els joves a treballar el seu interior per ser millors persones. Jo no els puc donar feina, però els puc ajudar a treballar els valors de l'Evangeli perquè visquin amb esperança i confiança en el futur.

Des de fa poc, hi ha hagut moviments, principalment de joves, que protesten contra les injustícies socials i es manifesten. Entre els anomenats indignats també s'ha vist joves catòlics. Què en pensa?

Si en consciència creuen que han d'actuar davant les injustícies, crec que tenen el deure de fer-ho. Si seguint l'Evangeli creuen que han d'actuar i manifestar-se, trobo bé que ho facin. M'alegra veure joves cristians que es mobilitzen pacíficament per reclamar més justícia.

Quines repercussions ha tingut la JMJ a la Delegació de Joventut de Barcelona? Què ha canviat després d'aquesta experiència?

Ara comencem a percebre'n les millores. Per exemple, dels voluntaris que es van apuntar per ajudar durant la JMJ, n'ha sortit gent que s'ha implicat en la delegació. Hem entrat en contacte amb noves persones i l'experiència ha despertat en els joves la necessitat de fer coses i implicar-s'hi. Alguns joves s'han apuntat als grups i alguns, per primer cop, comencen a col·laborar amb les parròquies i els moviments.

I tota aquesta experiència com es pot treballar i canalitzar un cop s'ha acabat la JMJ?

És molt important poder treballar ara el missatge de la JMJ. Durant els dies de la jornada a Madrid els joves no van poder parar gaire atenció als missatges del Papa, i és ara que cal posar-hi èmfasi. En els discursos i homilies de Benet XVI tenim tot un pla pastoral de joventut. Si haguéssim d'aplicar tot el que ens va dir tindríem per molts anys de fer activitats i iniciatives amb els joves. El papa Benet XVI ha anat a l'essència. Els joves busquen i nosaltres tenim una gran veritat i si construeixes la vida sobre aquesta gran veritat trobaràs la felicitat. Nosaltres no anem a captar clients ni a vendre un producte sinó que volem portar Jesucrist a la gent. I aquesta feina és apassionant perquè els joves segueixen buscant i nosaltres hem de fer de pont.

Cristians animats per la Bíblia (I)

Quique Fernández

Escola d'Animació
Bíblica de Barcelona

Potser el primer que hauria de fer és explicar què entenc per animador bíblic. O encara millor, explicar el que no és. En moltes ocasions es presenta l'animació bíblica com la tasca d'animar la Bíblia. Permeteu-me que la sola idea em produeixi un somriure no exempt d'ironia. Algú pot pensar realment que la Bíblia està «desanimada» o que és poc dinàmica i necessita algú per animar-la o dinamitzar-la? És clar que no! Quan parlem d'Animació Bíblica i d'animadors bíblics, parlem de cristians que es deixen animar per la Bíblia i que col·laboren perquè la Bíblia animi tota la pastoral. És a dir, que és la Bíblia la que anima. Sembla fàcil d'acceptar i lògic d'entendre si en lloc de «Bíblia» diem «Paraula de Déu». És a dir, que és la Paraula de Déu la que m'animi, la que ens anima i la que ha d'animar tota la pastoral. Però, què podem fer a les nostres comunitats parroquials perquè això, que sona tan bé, sigui possible?

Voldria compartir amb vosaltres com podem començar a col·laborar perquè la Bíblia animi la nostra comunitat parroquial. Podríem pensar que el primer que cal fer és que la parròquia ofereixi catequesi, xerrades o conferències bíbliques. I, per descomptat, cal fer-ho. Hi dedicarem la segona part de l'article. Però tan important com això és redescobrir que la Paraula de Déu té ja a les nostres comunitats una presència imprescindible de la qual no sempre som conscients. La Paraula de Déu és present en tots els sagraments de l'Església. La

predicació en els batejos, casaments i, per descomptat, eucaristies ha d'accentuar-la i remarcar-la de manera que el primer animador bíblic de la comunitat parroquial sigui el capellà. Però no només ell. L'animació bíblica ha d'arribar a la formació dels lectors. Hi ha textos bíblics als quals només es pot donar sen-

tit amb una bona lectura, que requereix un coneixement bíblic. La preparació de lectors, per tant, requereix alguna cosa més que saber llegir.

Podríem parlar també, per extensió, de les monicions anteriors a les lectures. Sabem que hi ha defensors i detractors. No és aquest l'espai per a la seva defensa. Però sí per apuntar que si decidim apostar per elles han de complir la seva missió. No es tracta de resumir allò que les lectures ens diran. Tampoc de compondre una relectura de la Paraula. Tampoc no han de servir com una possibilitat de fer passar, com qui no vol la cosa, tres homilies «pel preu» d'una. Si que cal un bon coneixement de la Paraula per confeccionar-les. I també una certa intuïció de qui i com són els receptors. Així com les lectures, també necessiten lectors (monitors) que donin sentit al que s'ha llegit. Per això sembla lògic que aquests monitors, com els lectors, es formin en la Paraula de Déu.

Juntament amb els sagraments, també a les nostres parròquies tenim altres moments en què la Paraula de Déu ha

d'animar la nostra comunitat. D'una manera especial, penso en la pregària. Poques vegades pensem, per exemple, que el Rosari que resem cada dia a moltes parròquies és també una oració bíblica. Només fent una bona lectura dels textos de l'Evangeli, que nodreixen i donen sentit al Rosari, ja estariem contribuint a una bona presència de la Paraula en un acte diari de la parròquia.

Per descomptat que l'animació bíblica també requereix una oferta de lectura orant de la Paraula, *lectio divina*. Pot ser setmanal o mensual... Pot ser del text de l'Evangeli dominical o d'un llibre bíblic que haguem triat... Al principi l'oferta pot ser ben senzilla. Del que es tracta és de resar amb la Paraula. Per tant, no necessita animadors bíblics experimentats. Més aviat estem parlant que l'animador bíblic vagi creixent alhora que va creixent la comunitat.

Em permeto afegir una experiència personal molt concreta. Des de fa anys ofereixo a la meua parròquia la senzilla elaboració d'uns exàmens de consciència bíblics per a les celebracions penitencials d'Advent i Quaresma. Des d'aleshores ens han il·luminat exàmens de consciència basats en la figura de la nostra Mare Maria, en les actituds de la Sagrada Família, amb els passatges del fill pròdig o del bon samarità, amb les preguntes que Jesús formula a l'Evangeli, amb fragments de la carta de sant Pau als Romans... És una altra manera que la Paraula de Déu, la Bíblia, animi tota la nostra pastoral.

La pregunta...

ALMUDENA FINESTRES / SANT CELONI

Què és la Llei del Talió?

Respon:

Teresa Solà

Doctora en Teologia bíblica

L'expressió «Llei del Talió» no ha fruit mai de bona premsa, ni en la cultura cristiana, ni en la cultura simplement civil d'Occident. Ambdues cultures l'han considerada com una llei bàrbara i cruel que calia superar i simplement abandonar.

Però l'anomenada «Llei del Talió», és a dir, popularment «tal faràs tal trobaràs», s'ha d'entendre col·locant-la en un temps historicosocial determinat. Quan les institucions públiques no podien protegir degudament els drets individuals i dels grups, el *ius talionis* era un dissuasiu de la violència amb què es defensaven els individus i els grups socials. En aquest sentit complia una funció positiva que reconeixia la societat. És en aquest sentit que el llibre del Levític fa seva la «Llei del Talió»: «Al qui lesioni un seu company, li faran el mateix que ell ha fet: fractura per fractura, ull per ull, dent per dent. Li faran el mateix que ell ha fet a l'altre; qui mati un animal ha de compensar-ho amb un altre, però qui mati un home morirà» (Lv 24,19-31).

El Levític és un llibre amb estadis històrics de composició distanciats entre si per segles. Però en tots els estadis hi ha un concepte altament moral del pecat presentat com una transgressió que allunya de Déu i

ofèn l'home. La imitació de Déu és la condició indispensable de la vera religió. Per altra banda, Déu es reserva la venjança, segons llegim a Dt 32,35: «A mi em toca de passar comptes i pagar en el moment que els seus peus rrelliscaran.»

De mica en mica, la predicació profètica prepara la superació de la Llei del Talió demanant que cadascú abandoni la pròpia causa en Déu. És així com el creient espera que la seva causa sigui assumida pel mateix Déu: «Senyor de l'univers, que judiques amb rectitud i penetres l'interior dels homes: fes que pugui veure com els demanes comptes, ja que he confiat a tu la meua causa» (Jr 11,20) L'esperit d'aquesta petició no supera la violència teològica que pot desembocar en croades o en guerres de religió perquè Déu és utilitzat, però evita la utilització rígida del *ius talionis*.

L'antropologia que veu l'home com a imatge de Déu representa un graó més amunt en la superació de la Llei del Talió. És el punt que toca l'anomenada «venjança de sang». La sang d'un home vessada violentament clama el cel. És a Déu a qui pertany la sang, la seu de la vida que dona Déu. El Senyor reclama de nou la sang de mans de qui l'ha vessada. Aquesta exigència es porta a terme a través del venjador. Encara que «teològicament motivada» també aquí s'imposa la Llei del Talió: «El qui vessi la sang d'un home, un altre home vessarà la seva sang, perquè l'home ha estat fet a imatge de Déu» (Gn 9,6). Curiosament al llibre de l'Apocalipsi Déu mateix és el venjador de la sang: «Senyor, sant i veraç, quant de temps trigaràs a fer justícia i a demanar comptes de la nostra sang

als habitants de la terra» (Ap 6,10). Però normalment a l'AT la paraula *nqm* no hauria de ser traduïda per «venjança», «venjar-se», sinó «restitució dels drets», «restituir la justícia»: «Déu, tu em concedeixes els drets trepitjats del teu poble» (Sl 18,48).

Tema delicat és el de les pregàries en què l'orant demana la maledicció de Déu (la mort o la desgràcia) sobre els enemics de persones o d'Israel. Aquesta pregària es troba en els anomenats salms imprecatoris. Esmentem alguns d'aquests salms: 79,6.12; 83,11-19; 129,5-8. Per entendre aquestes pregàries, tan allunyades de l'esperit de l'Evangeli, s'ha de tenir en compte que la imprecació era un mitjà normal de defensa, sobretot per a aquells que no disposaven de cap altre mitjà. Déu mateix, per demostrar que no era indiferent al mal, feia recurs a la Llei del Talió: «Beneiré els qui et beneixin, però als qui et maleeixen els maleiré» (Gn 12,3)

«M'han engelosit adorant els que no són déus, m'han irritat venerant el no-res. Per engelosir-los, em valdré d'un poble que no és poble. Em valdré per irritar-los d'un poble sense seny» (Dt 32,21). Però fins i tot a l'AT hi ha justos que han sabut perdonar i estimar les persones que els han odiat i perseguit. Els models més clars i convinents d'aquest amor ens els ofereixen Josep, fill de Jacob, i David. Josep fou odiat pels germans fins el punt que intentaren matar-lo. Josep els perdonà i David perdonà Saül.

Quan el jueu devot implora la maledicció de Déu sobre els enemics no fa res més que apel·lar a la justícia del seu Déu.

Retorn a la vida d'una noia

Història

Dibuixeu o escriviu com continua la història.

Dibuixeu o escriviu com acaba la història.

Art

Quina imatge correspon a l'Antic Testament, i a quin episodi?

1

2

3

Catecisme

Jesús és el Senyor

IV. Jesús, el Fill de Déu, va viure entre nosaltres
18. Jesús passa pel món fent el bé

Plorar els morts

Tots els pobles del món han creat cerimònies per als grans moments de la vida: naixements, casaments, morts... De vegades són cerimònies que s'assemblen a les nostres i, d'altres vegades, són ben diferents. L'Evangeli ens diu que, quan Jesús arribava a casa de Jaire, se sentien els flautistes i grans planys. La música acompanya sovint les cerimònies mortuòries. En alguns llocs, a més, era costum demanar a les dones de la família i a les veïnes que anessin a plorar i a plànyer-se per la persona morta. Fins i tot es llogaven dones per anar a plorar als enterraments. Com més gent plorava i es planyia, més categoria tenia la persona morta o semblava més estimada.

Coneixements

Quaderns d'activitats.
Poseu a prova els vostres coneixements!

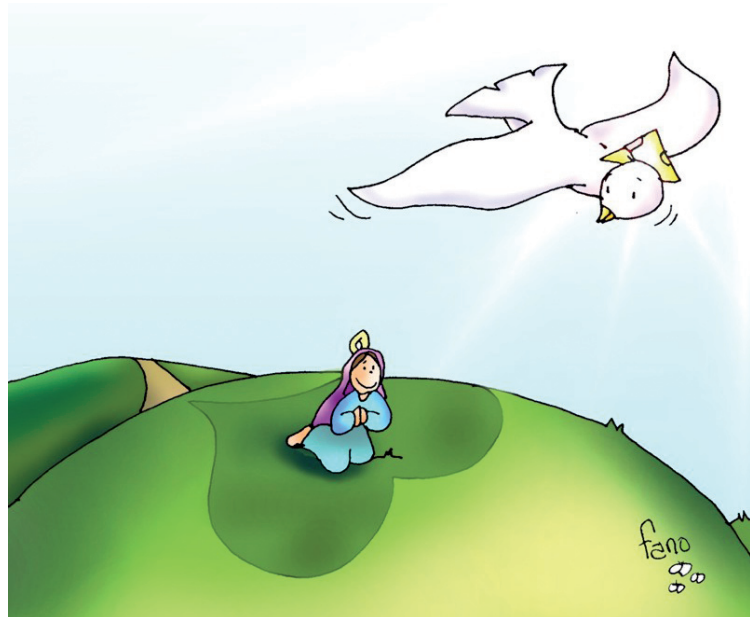
Si encerteu la resposta del
joc d'Art rebreu un regal.
Escriviu-nos!

BCNmultimedia
L'alternativa intel·ligent

MAGNIFICAT

Quan l'àngel anuncia a Maria que serà la mare de Déu, ella entona un cant que coneixem com a «Magnificat». Ordena les frases d'aquest càntic, amb l'ajuda de l'evangelista Lluc (1,46-56).

- s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre.»
- Les obres del seu braç són potents: dispersa els homes de cor altiu
- el meu esperit celebra Déu que em salva,
- derroca els poderosos del soli i exalta els humils
- perquè el Totpoderós obra en mi meravelles: el seu nom és sant,
- Ha protegit Israel, el seu servent, com ho havia promès als nostres pares;
- perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa. Des d'ara totes les generacions em diran benaurada,
- Maria digué: «La meua ànima magnifica el Senyor,
- i l'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació.
- omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res.

QUIN SÍMBOL TENEN?

Mateu, Marc, Lluc i Joan s'acostumen a representar tradicionalment amb quatre símbols: àngel, lleó, bou i àliga. Saps quin símbol correspon a cada evangelista?

ON ENS TROBEM?

Aquest santuari es troba a Terra Santa. Ens recorda el lloc on va néixer sant Joan Baptista i on es van trobar Maria i Elisabet.

GUANYADORS DEL CONCURS

Ja tenim els primers guanyadors del concurs del joc d'Art de la secció **Descobrim la Bíblia!**

- David García (Sant Boi de Llobregat)
- Iago Valls (Sant Feliu de Llobregat)
- Clara García (Collbató)
- Ariadna Llorens (Barcelona)
- Rubén Ciller (Corbera)

Tu pots ser el proper! Anima't a participar-hi!

Catalunya Cristiana
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 / fax 934 092 775
redaccio@catalunyacristiana.cat

Les solucions, a la pàgina d'«Agenda» del proper número

OFERTA als lectors

RESEU EL ROSARI ACOMPANYATS DEL SANT PARE JOAN PAU II

De l'amor per la pregària, de la necessitat de poder pregar quan i on vulgueu, i poder-ho fer acompanyats cada dia amb la veu del beat papa Joan Pau II ha nascut el **Rosari Electrònic**.

Per què no regaleu a la vostra família un rosari pràctic per recordar els misteris de la vida de Jesucrist i, al mateix temps, unir la vostra pregària a la del Sant Pare Wojtyla?

És fàcil d'usar, portàtil i resistent als cops. A més, disposa d'una qualitat d'àudio excel·lent, amb botons en relleu, funció d'apagat automàtic i notificació de veu per als dies de la setmana.

DEMANEU-LO JA AL
902 448 044

Descobriu més ofertes a:
www.directoacasa.es

A més, amb la vostra compra rebreu un rosari tradicional per completar els vostres moments de recolliment.

OFERTA VÀLIDA
FINS AL 31-12-2011
59,95€
més despeses d'enviament
IVA inclòs

Pregàries infantils a les noves plataformes digitals

BCNmultimedia llança una aplicació d'iPhone i iPad per a famílies, mestres i catequistes

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Més de 15.000 famílies d'arreu del món preguen ja amb els seus fills a través de dispositius mòbils o de tauletes digitals, sobretot l'iPhone i l'iPad, gràcies a l'aplicació gratuïta que BCNmultimedia va posar en marxa oficialment el 21 d'octubre passat. Després de l'èxit de l'aplicació *La Bíblia dels Nens*, la nova aventura digital d'aquesta intrèpida empresa audiovisual catalana ofereix a famílies, mestres i catequistes una eina ben actual que permet iniciar els més petits en el món fascinant de la pregària. «Després de molts anys treballant per fer arribar la Paraula de Déu als infants i a les seves famílies —explica Toni Matas, director de BCNmultimedia i impulsor del projecte—, el Senyor ens va demanar que ajudéssim els infants a respondre'l des de la pregària.» El resultat ha estat una aplicació senzilla, anomenada *La Pregària dels Nens*, que proporciona diàriament en set llengües una cita de la Bíblia i una pregunta relacionada amb ella. «El nostre objectiu —afegeix Matas— és oferir, a través de les noves plataformes digitals, una forma senzilla de compartir, on sigui i quan sigui, la Paraula de Déu amb els infants!»

Les pregàries diàries d'aquesta aplicació, elaborades pel mateix Toni Matas, s'agrupen en sèries sobre temes tan diversos com «La Llum», «El bon Pastor», «El desert» o «El Senyor ens escolta», entre moltes altres. Cada sèrie, que té entre 7 i 10 pregàries, és introduïda amb una targeta que conté una imatge i un comentari introductori. La imatge, com no podia ser d'una altra manera, pertany a en Picanyol, l'il·lustrador estrella de BCNmultimedia.

Eficàcia provada

L'aplicació *La Pregària dels Nens* ha estat el fruit de deu mesos de pregària i reflexió fins a convertir-se en una realitat. L'ànima mater de la iniciativa ha comptat, a més, per provar-la, amb tres conilletes d'índia ben especials: els seus fills de 3, 5 i 7 anys. «L'hem feta servir —explica Matas— en els moments i llocs més habituals dels nostres usuaris de *La Bíblia dels Nens*: a l'hora d'anar a dormir, a l'hora d'esmorzar i també en el camí de l'escola.» I continua dient: «Llegíem dos o tres cops el verset de la Bíblia. Aclariem el significat de les paraules que desconeixien, miràvem d'entendre el que el text deia i en des-

«El nostre objectiu és oferir una forma senzilla de compartir, on sigui i quan sigui, la Paraula de Déu amb els infants»

taçàvem algun aspecte. Després llegíem la pregunta breu que acompanya cada pregària i deixàvem que els nens en suggerissin les respostes. Per acabar tornàvem a llegir el text de la Bíblia i fèiem una petita pregària. Tot plegat no durava més d'un o dos minuts.»

Juntament amb aquesta capacitat de fer-la servir en qualsevol lloc i en qualsevol moment, l'aplicació permet també una certa interacció, com ara marcar les pregàries preferides o compartir la pregària amb altres persones a través de l'e-mail o el Facebook. També, sobretot pensant en els nens més grans, s'aconsella la memorització i l'assaboriment de la Paraula de Déu durant el dia. «Us convidem a trobar en aquestes pregàries els tresors amagats i que siguin, per a vosaltres, com una llaminadura que es pot paladejar durant tot el dia», afegeix Matas. Des de BCNmultimedia es convida els usu-

aris, sobretot mestres i catequistes, a ser creatius i adaptar-la a les necessitats educatives de cada grup. «La Pregària dels Nens —apunta el seu creador— és una breu pregària de la Bíblia per a un món accelerat!»

Aplicació gratuïta

Fidels a la seva vocació de servei, BCNmultimedia ha apostat per oferir aquesta nova aplicació gratuïtament i en set idiomes: català, castellà, anglès, francès, italià, alemany i portuguès. La difusió ha estat extraordinària en tot just un mes. «Amb els iPhones i els iPads hem pogut arribar a tots els països del món», explica el director de l'empresa audiovisual. Davant de la pregunta, lògica d'altra banda, sobre els beneficis econòmics d'una empresa així, Matas, sense immutar-se, ens remet a l'evangeli de sant Mateu: «Vosaltres, busqueu primer el Regne de Déu i fer el que ell vol, i tot això us ho donarà de més a més.» És la seva manera de dir que en realitat ells només són un canal per difondre la Paraula de Déu: «Nosaltres no som els autors de les pregàries dels nens. Aquestes petites pregàries estan totes elles fetes amb textos de la Bíblia que és Paraula de Déu, per això només Déu n'és l'autor veritable. Esteu en bones mans!»

A més d'en Picanyol i Toni Matas, hi ha un equip de quinze persones que fan possible que cada dia es publiqui una pregària diferent. Hi ha traductors, editors, dissenyadors, informàtics i fins i tot algun nen. El repte és oferir la màxima qualitat possible al màxim de gent possible: «Cal que la Paraula del Senyor es difongui per tots els mitjans possibles. Hem rebut l'encàrrec de fer-ho nosaltres amb aquests nous mitjans tecnològics i ho fem amb joia!» Més informació: www.childrenprayer.org

«El Senyor ens escolta»

Hola, amics i amigues!

Tota la Bíblia és la història del Senyor que ens escolta. En aquests versets dels salms veureu com Déu ens escolta sempre: les nostres paraules li arriben al cor. En la pregària, el Senyor és a prop nostre, gira vers nosaltres la seva mirada i ens omple d'amor. Toni

Exemples de pregàries per a cada dia

Salm 4,4: «El Senyor m'escolta sempre que l'invoco.»
Quan ens escolta el Senyor?

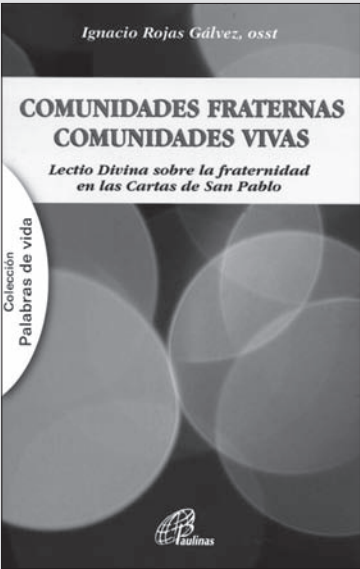
Salm 145,18: «El Senyor és a prop dels qui l'invoquen, dels qui l'invoquen amb sinceritat.»
Notes el Senyor a prop teu quan pregues?

Salm 18,7: «En veure'm en perill, clamo al Senyor, crido socors al meu Déu; des del seu palau, ell escolta el meu clam, el meu crit li arriba al cor.»
En el perill, el teu crit cerca el cor del teu Senyor?

Salm 40,2: «Tenia posada l'esperança en el Senyor, i ell, inclinant-se cap a mi, ha escoltat el meu clam.»
On tens tu la teva esperança?

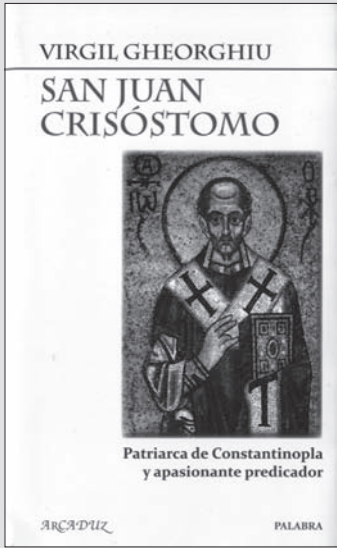
Comunitats paulines

L'edificació de la fraternitat és una de les obsessions personals de Pau. La majoria de les cartes paulines contenen un apartat dedicat a enfortir les comunitats, i en el qual no falta mai una col·lecció d'aviso pràctics orientats al creixement en fraternitat, per animar-les i consolar-les. Aquest llibre ofereix, a partir de les cartes de Pau, reflexions actuals per atansar-nos més a la Paraula, per consolidar la fraternitat i ser signe, ferment i esperança per al nostre món. Els textos paulins presentats ens ajudaran a reflexionar sobre el per què i el com de les nostres fraternitats cristianes.

Ignacio Rojas Gálvez, o.s.s.t., *Comunidades fraternas, comunidades vivas*. Editorial Paulinas, Col·lecció Palabras de Vida, 2011, 84 pàg.

Predicador apassionant

Sant Joan Crisòstom és un dels quatre Pares de l'Església d'Orient i un dels tres pilars de l'Església ortodoxa juntament amb Basili i Gregori. Famós per la seva predicació i la seva teologia, la seva vida no va ser tranquil·la i va estar implicat en algun dels esdeveniments més importants de la seva època. Batejat als 23 anys, va ser el deixeble preferit de Libani, al qual va abandonar per una vida d'acestisme extrem. Va ser ordenat sacerdot i més tard bisbe d'Antioquia, i es va dedicar intensament a la predicació. La seva fama i eloqüència el van dur a ser nomenat patriarca de Constantinoble.

Virgil Gheorghiu, *Sant Joan Crisòstom*. Editorial Palabra, Col·lecció Arcaduz, 2011, 283 pàg.

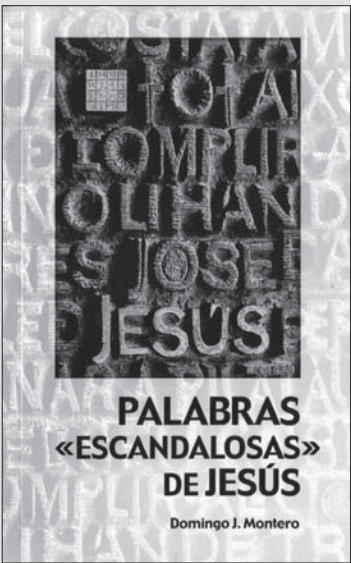
Compendi de fe

Segons les disposicions de Joan Pau II en la constitució apostòlica *Fidei depositum*, el Catecisme de l'Església catòlica es destina a animar i facilitar la redacció de nous catecismes locals que tinguin en compte les diverses situacions i cultures, però que guarden curosament la unitat de la fe i la fidelitat a la doctrina catòlica. Amb aquest Catecisme que presenta l'editorial Família de Jesús, s'ofereix als joves un compendi estructurat amb preguntes i respostes per recordar més bé el dipòsit de la fe.

José Alcázar Godoy (text) i Cristina Planells del Barrio (il·lustracions), *Catecismo. Nociones sobre la fe*. Editorial Família de Jesús, 2011, 47 pàg.

Deixar-se interpel·lar

Els evangelis ens transmeten algunes dites de Jesús que no van deixar de suscitar perplexitat, disgust i desassossec als oients de llavors, i que continuen impactant o soprenent els lectors d'avui. Repetidament es conserva l'advertiment: «Qui tingui orelles per a escoltar, que escolti» (Mc 4,9.23). Indici que les paraules de Jesús exigeixen una acollida interioritzada i reflexiva. Són paraules carregades d'intenció, que reclamen molta atenció; són paraules amb autoritat (Mc 6,1-3). L'autor, Domingo J. Montero, és caputxí, director de la revista *Evangelí i Vida*.

Domingo J. Montero, *Palabras «escandalosas» de Jesús*. Editorial CCS, Col·lecció Claves Cristianas, 2011, 144 pàg.

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de 120€ per any
- ☐ Dos pagaments semestral de 60€
- ☐ Xec nominatiu que adjunto
- ☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Història del Diumenge

Delegació de Litúrgia de la diòcesi de Ciudad Real

www.diocesisciudadreal.es

Sempre de nou, després de vuit dies, els cristians ens reunim per celebrar el diumenge, també anomenat «dia del Senyor». Aquesta celebració festiva, en la qual amb goig escoltem la Paraula de Déu i participem en l'Eucaristia, porta més d'un a preguntar-se pel seu origen i la seva història, ja que confereix un ritme especial i profund a l'any litúrgic i a la vivència cristiana. La resposta és senzilla: «L'Església, des de la tradició apostòlica que té l'origen en el mateix dia de la resurrecció de Crist, celebra el misteri pasqual cada vuit dies [...], recordant la passió, resurrecció i glòria del Senyor Jesús» (*Sacrosanctum concilium*, 106).

Conèixer la història del diumenge ens ajudarà a reconèixer-ne els principals aspectes, transmesos al llarg de la història de l'Església, i la seva configuració actual.

Què ens diu l'Escriptura sobre el diumenge?

El diumenge es remunta al mateix dia de Pasqua, quan Jesús ressuscita, el primer dia de la setmana, l'endemà del dissabte (Mt 28,1; Mc 16,2.9; Lc 24,1; Jn 20,1); Dia en què es fa reconèixer pels seus deixebles, camí d'Emmaús (Lc 24,13-35); i en el qual els deixa el seu Esperit (Jn 20,21). Als vuit dies (Jn 20,26s), reunits els apòstols (Tomàs també), celebraran el primer diumenge, en recordar al costat de Jesús, que s'apareix, la seva passió (nafres i costat obert) i confessar la seva fe en Ell (Senyor meu i Déu meu). El centre de la història de salvació sembla que té lloc el primer dia de la setmana, on se situa la resurrecció i les aparicions de Crist, i el do de l'Esperit Sant.

També 1 Co 16,2 (primera referència al diumenge) parla del primer dia de la setmana com a idoni per exercir la caritat. Així mateix, a Ac 20,6-12 té lloc una assemblea el primer dia de la setmana (amb homilia i fracció del pa). Això ens diu que, en una data primerenca (60 dC), la comunitat cristiana ja es reunia al voltant d'uns motius. Després, Ap 1,10 l'anomenarà «dia del Senyor»: dia propi perquè l'assemblea eucarística faci memòria i confessi el seu Senyor. Serà la «pasqua setmanal», que cada diumenge celebra el que és el Triduum Pasqual respecte l'any litúrgic.

Diumenge a diumenge: el recorregut de la història

Si la vivència del diumenge és tan important per a un cristià, aquest fet no pot ser desconegut als ulls de la història. De fet, són molts els testimonis, en fonts paganes i cristianes, que ja els primers segles constaten la importància d'aquesta festa. Com a exemple, poden valdre una carta de Plini el Jove (112 dC), que esmenta la «perillosa» secta dels cristians, l'error dels quals rau a assumir com a costum reunir-se, en un dia assenyalat, abans de sortir el sol, per cantar himnes a Crist com a Déu. Entre els testimonis cristians so-

bre el diumenge se'n poden assenyalar alguns. La *Didakhé* (n. 14) ja narra una assemblea dominical que té com a centre la fracció del pa. Sant Ignasi d'Antioquia (*Magnesios* IX, 1) també esmenta el diumenge com a signe distintiu dels cristians, davant d'uns altres que enyoren festes velles. Per la seva banda, sant Justí (*Apol.* 67,3-7) ens narra el desenvolupament de la reunió dominical, i s'hi poden reconèixer molts elements de la nostra celebració dominical actual: lectures, homilia, peticions, pregària, comunió, etc. Finalment, la *Didascàlia* dels Apòstols (segle III dC) ens ensenya com s'ha aprofundit des de la teologia en la vivència del diumenge (dia d'alegria, en què no es dejuna): qui s'absenta de l'assemblea, per atendre altres negocis, priva d'un membre el Cos de Crist; i rebutja també el relaxament que implica assistir a la reunió dominical i molestar-hi, distraient els germans.

En referir ara els «màrtirs del diumenge» comprem millor la rellevància de celebrar aquest dia. A començament del segle IV, unes 50 persones d'Àbitínia van ser dutes a la mort en rebutjar el culte a l'emperador i no abstenir-se de celebrar el diumenge. Però ells sabien que sense celebrar el dia del Senyor no podien viure. Però quan va

«Celebrar el diumenge és recordar i actualitzar l'acció de Déu per mirar amb esperança el futur»

arribar la pau de Constantinoble (313 dC) les coses van canviar: no es perseguia qui el celebrava, sinó que es va fixar com a festa setmanal. Cristians, fins i tot els esclaus, podien deixar les seves tasques aquell dia per reunir-se el dia del Senyor, encara que aquest permís era nou i no del tot necessari: la feina no havia de ser un obstacle perquè el cristià celebrés el diumenge. Quan el cristianisme es va estendre i es va perdre la il·lusió primera, alguns cristians desatenien la reunió dominical, per la qual cosa es va començar a llastar el diumenge amb l'obligació d'assistir-hi (Concili d'Elvira, d'Adge), sota pena de privació de l'Eucaristia.

En aparèixer el diumenge com a dia de festa i descans era necessari precisar algunes qüestions (*Didascàlia Siríaca*): el descans permetria participar en l'assemblea dominical, però no valia llavors ocupar-se d'altres afers temporals en aquest temps d'oci. Per això, quan no era a l'Església, el cristià es podia dedicar al treball, evitant estar ocios. En aquesta línia apareix la prohibició de Teodosi el Gran sobre el circ o el teatre: no convenia que el diumenge el poble optés per les representacions en lloc de l'assemblea dominical.

En agafar el diumenge aquesta rellevància com a dia de descans, es començava a equiparar al dissabte jueu; el valor de festa intocable del *Sàbat* jueu començava a transferir-se al diumenge. L'Església, sàvia, recorda, llavors, als seus fills, que dissabte és dia de treball, i diumenge és el descans, almenys per

a qui pugui (únic dia de descans per a molts [c. 29; Concili de Laodicea, 360 dc]). Però aquest descans dominical ha de ser per reposar i alimentar la vida cristiana, no per pecar a causa de l'oci. Al'edat mitjana la «sabatització» dominical semblava inevitable si es volia que les grans multituds que es convertien poguessin participar en el misteri pasqual de Crist (motiu present a les vetlles dominicals: lectures de la Resurrecció). L'excés arriba quan s'extremen mesures i penes perquè tothom hi assisteixi, però no perquè es visqui el diumenge. La reunió dominical apareix com

a obligació imposada, i no com a necessitat interior (tasca de la catequesi a la comunitat), es busca complir la norma, vivint-ne a la vegada al marge. S'entenia així: si els jueus complien el dissabte, els cristians havien d'observar amb més zel el diumenge; encara que d'aquesta manera se'n diluïa el sentit profund. A més, les festes dels sants, universals i particulars, tenien més ressonància que la festa dominical.

Sense generalitzar en excés, aquest és l'aspecte que ha presentat durant molt de temps el diumenge, tot i que per a molts cristians al llarg de la història ha estat l'eix de la seva vida cristiana. El Catecisme de Trento oferia material més que suficient per regular el diumenge (3r manament) i en el Codi de Dret Canònic del 1917 apareix l'obligació de participar en la reunió dominical i en altres festes (v.c. 1.248). A l'actual Codi del 1983 s'assenyala el precepte, però se n'avança la raó (destacant més aquesta necessitat interior de relació amb el Senyor): el diumenge se celebra el misteri pasqual que, per tradició apostòlica, s'ha d'observar en tota l'Església com a festa primordial de precepte (cc. 1.246-1.247). Qui se n'absenta, oblida aquesta relació fonamental, cau en pecat (Catecisme, núm. 2.181).

Avui es vol incidir més en aquest aspecte joios, conscient de la celebració del dia del Senyor (tasca del Concili Vaticà II). Es vol recuperar el valor del diumenge, passant del descans de Déu en el dissabte a la nova tasca recreadora de Déu en el diumenge, que comença amb la Resurrecció del Fill. I és el que s'expressa en aquesta assemblea que, des del temps dels apòstols, es perpetua entre els cristians per participar en el misteri pasqual de Crist.

En repassar els orígens i la història del diumenge en algun d'aquests aspectes, es pot afirmar que el dia del Senyor té identitat pròpia per als cristians: l'experiència de Resurrecció continua en els actuals seguidors de Crist, per la qual cosa celebrar el diumenge és recordar i actualitzar l'acció de Déu per mirar amb esperança el futur.

Per a la reflexió

1. Som part d'aquesta història que avui continua. Com es viu avui el diumenge?
2. Hi ha cap ensenyament de la història que acabem de veure que sigui vàlid per a nosaltres?
3. Què podríem fer per mentalitzar-nos més sobre què representa el diumenge per a un cristià?

Solsona

Més de 300 persones segueixen l'Atri dels Gentils a Cervera

Es posa en marxa un cicle de diàleg sobre la fe

Ramon Estany
Cervera

La diòcesi de Solsona ha creat diversos espais d'Atri dels Gentils. El primer ja va tenir lloc el divendres 11 de novembre a Cervera, dedicat a la música. El segon espai es farà el mes de febrer a Tàrraga dedicat a l'art, i, possiblement, n'hi haurà un altre durant el segon trimestre del 2012, el lloc i la temàtica del qual encara s'ha de determinar.

Així doncs, el dia 11 de novembre a les 21 hores, a l'església de Santa Maria de Cervera, va tenir lloc el primer Atri. El motiu d'escollir aquesta ciutat ha estat perquè Cervera té una gran tradició musical, i precisament aquest primer Atri dels Gentils s'ha volgut que girés a l'entorn del món de la música amb el títol *La música, la bellesa, Déu*.

Al voltant de la interpretació de diferents peces musicals que eren les que anaven introduint els interlocutors en el diàleg, i conduïts pel periodista Francesc Cano, es van desenvolupar interessants i enriquidores aportacions sobre la fe, al llarg de les prop de dues hores que va durar l'acte.

Els interlocutors van ser en aquest primer Atri dels Gentils el Dr. Jaume Traserra, bisbe emèrit de Solsona; el Dr. Jordi Agustí Piqué, monjo de Montserrat i músic, va ser director de l'escolania fins a l'any 2001; el Dr. Albert Turull, professor de la Universitat de Lleida, va ser director de l'Institut d'Estudis Ilerdencs fins a l'any 2011, i Xavier Puig, director d'orquestra i professor de l'Esmuc. L'acte, que era obert a tothom, gairebé va omplir l'església, amb més de 300 persones que seguiren amb interès el debat i que fins i tot, al final, van intervenir-hi afegint la seva opinió o valoració.

Pel que fa a les peces musicals que s'interpretaren, van anar a càrrec de Mònica Czalej, mezzosoprano, acompanyada al piano per Manel Ruiz.

El primer dels conceptes que obrí la nit va ser la *música* amb el tema *Lascia ch'io de pianga. Rinaldo*, de Georg Friedrich Händel (1717). D'aquesta peça, Ricardo Mutti en la seva intervenció en acabar el concert d'Any Nou de Viena l'any 2004 deia: «Gent diferent, de races diferents, de religions diferents,

Joan Riu

«És indiscutible que la música religiosa expressa la fe tant dels que la componen com dels que la canten»

«L'Atri dels gentils és una iniciativa de diàleg, perquè els cristians no volem deixar mai de dialogar amb la cultura»

de cultures diferents, tenen els mateixos sentiments de tristesa, alegria i esperança que porta la música de Händel. Aquest és el motiu pel qual les persones necessiten aquesta música avui: perquè la mateixa gent sent el mateix. I la música parla a cadascú i uneix la gent.»

Segons Mutti ni el context cultural

és traua suficient per cohesionar sentiments davant d'una determinada música. A partir d'aquí, es demanà als interlocutors si la música acaba amb la música o bé suggereix alguna cosa més.

El segon concepte que es va abordar va ser el de la *bellesa*, amb el tema *El cant dels ocells*, de Pau Casals. En referència a aquesta peça, no totes les músiques són belles de la mateixa manera. No totes tenen les mateixes qualitats i, per això, provoquen experiències estètiques diferents. Plató apuntava que els músics eren instruments dels déus per fer pujar l'ànima fins a la contemplació de la bellesa absoluta, i Torras i Bages deia que «la música alça l'esperit i el porta a la regió dels nobles i dignes sentiments». A partir d'aquí es demanà als ponents si la bellesa de la música és camí cap a la bellesa absoluta.

I la darrera qüestió es va centrar en Déu, amb la peça musical *Pie Jesu. Réquiem*, de Gabriel Fauré. A partir d'aquesta obra, es va advertir que és indiscutible que la música religiosa expressa la fe tant dels que la componen com dels que la canten: ha passat sempre en totes les religions. Però la música és missatgera de la cultura i l'espiritualitat. En certa manera, com

més gaudeixi la gent de la música, més a prop serà d'allò espiritual. En aquest sentit, es va interpel·lar als ponents sobre si creien que la música —més enllà d'expressar la fe en Déu— pot ser una via per arribar-hi.

La delegada per la Promoció de la Nova Evangelització al bisbat de Solsona, Teresa Valero, ha remarcat que «s'ha buscat temes per a l'Atri dels Gentils en els quals hi hagi un diàleg entre gent creient i no creient. Temes com la música, l'art, la pintura».

Segons el bisbe de Solsona, Xavier Novell, «l'Atri dels gentils és una iniciativa de diàleg, perquè els cristians no volem deixar mai de dialogar amb la cultura, i aquí, a Europa i al nostre país, ens referim a un món cultural que no comparteix la nostra visió del món, del sentit de la vida».

El bisbe solsoní es mostra optimista per aquestes sessions i confia que, distribuïdes pel territori, permetin que molta gent que no té contacte amb l'Església però té interès a saber com l'Església explica i raona les seves grans qüestions sobre l'origen del món, el sentit de la vida, que vol dir creure en Déu, trobin la resposta.

Què és l'Atri dels Gentils? D'on neix la idea?

Al temple de Jerusalem hi havia un pati o atri on els no-jueus (gentils) hi podien accedir i contemplar de lluny l'activitat del temple en els espais només permesos als jueus. El papa Benet XVI exposà al desembre del 2009, en el marc del discurs a la cúria romana, la necessitat d'un àmbit de diàleg entre creients i no creients i encomanà al Pontifici Consell per a la Cultura, presidit pel cardenal Gianfranco Ravasi, de tirar endavant aquesta iniciativa.

Amb anterioritat a la proposta de Benet XVI, però de forma coincident, entre pastoralistes ja es parlava de la pastoral de l'atri i del llindar per indicar aquelles iniciatives evangelitzadores que no són litúrgiques (interior del temple), ni catequètiques (locals parroquials), ni tampoc directament en el món (la plaça), sinó que es mouen en una zona intermèdia i de frontera (l'atri o el llindar del temple): per exemple un diàleg obert entre creients i no creients organitzat per una entitat d'església, entorn del món de l'art, la música o la cultura.

L'objectiu és posar la qüestió de Déu en la societat com un element humanitzador i sortir a l'encontre de l'home en la seva recerca de transcendència trencant la desconfiança entre creients i ateu.

El bisbe Novell té un canal de vídeos al Youtube

Redacció / Solsona

El bisbe de Solsona, Xavier Novell, té un canal oficial de vídeos a la xarxa social Youtube. Els vídeos estan distribuïts per categories: celebracions,

entrevistes, reportatges i altres. En cada apartat es poden veure els vídeos que tenim localitzats en aquest moment. L'enllaç per accedir a aquest canal oficial és www.youtube.com/BisbedeSolsona

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Vic

Primer Congrés per a la Nova Evangelització

Vic i Solsona uneixen esforços per organitzar una trobada a Manresa els dies 7 i 8 de gener de 2012

Ramon Estany

Manresa

Un dels projectes en què treballa el bisbat de Solsona, i en aquest cas ho fa conjuntament amb el bisbat de Vic, és el Congrés de Nova Evangelització.

Un congrés que pretén esdevenir una «jornada de portes obertes de l'Església catòlica», en un cap de setmana a Manresa dedicat a la nova evangelització i especialment al primer anunci.

Per aquest motiu, la comissió organitzadora ha convidat a participar en aquest congrés persones que treballen en aquest camp d'arreu d'Espanya i Europa i que han estat pioneres en el camp de la nova evangelització, tant en l'àmbit infantil, com entre els joves i els adults.

Entre els ponents, hi haurà el P. Gonçal Carbó, escolapi valencià, que mostrarà la seva experiència de més de 20 anys amb l'Oratori dels nens petits.

Teresa Valero, delegada de Nova Evangelització al bisbat de Solsona, destaca la importància d'aquests models de primer anunci entre els

més joves, especialment perquè «fins ara la transmissió de la fe passava molt per la família, els pares i els avis, però avui dia, veiem que arriben nens a la catequesi sense que ningú els hagi parlat de Déu».

Des d'Itàlia, el congrés recollirà la ponència d'Andrea Brugnoli i el projecte dels Sentinelles de l'Alba i com han fet arribar el primer anunci entre els més joves.

No hi faltarà José Alberto Barrera, coordinador a Espanya dels cursos Alpha, ni Mn. Xavier Morlans, impulsor dels tallers de Primer Anunci a Barcelona, entre d'altres.

Teresa Valero destaca que «serà un espai de ponències, tallers i també de vetlla de pregària, a la petita església de Crist Rei de Manresa».

Pel que fa a la nova evangelització al bisbat de Solsona, Valero es mostra optimista pels resultats obtinguts en els només dos anys que fa que s'hi treballa, ja que a hores d'ara ja hi ha persones que han sortit dels cursos Alpha ben preparades i amb il·lusió per iniciar cursos a les diferents parròquies. Valero conclou que «aquesta és una eina vàlida per al que demana la societat dels nostres temps, en

«Veiem que arriben nens a la catequesi sense que ningú els hagi parlat de Déu»

«Tots els cristians hem de ser conscients de la tasca missionera i evangelitzadora»

què tots els cristians hem de ser conscients de la tasca missionera i evangelitzadora».

Finalment, el bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, ha expressat la confiança que «molts capellans i molts laics del nostre bisbat i del de Vic hi assisteixin i sigui un moment per obrir els ulls, per conèixer més què és la nova evangelització i com es fa. I coneixent i posant en comú les inquietuds i els desitjos de tirar endavant aquesta acció hi hagi un creixement d'iniciatives en aquest sentit a la diòcesi».

Ajuda a l'Església Necessitada

Us convida a la tertúlia
sobre l'Església necessitada i perseguida amb

PALOMA GÓMEZ BORRERO

«Joan Pau II, veu dels qui no tenen veu»

Divendres 25 de novembre a les 19.45h

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona C/ Mallorca 283

Es prega confirmació: 93. 237 37 63/ fc@ain-es.org

Si vol participar formulant una pregunta a Paloma Gómez Borrero:
93. 237 37 63/ fc@ain-es.org indicant nom i cognoms.

Ajuda a l'Església Necessitada

Dependent de la Santa Seu

Tu ets la seva esperança!

Tarragona

L'Església de Tarragona incrementa l'acció social i assistencial

La crisi es fa sentir en els ingressos que l'Església rep procedents de l'IRPF

Joan Boronat
Tarragona

Amb motiu de la jornada de Germanor l'Església de Tarragona va presentar els comptes corresponents a l'exercici de 2010. Cal destacar que la situació de crisi generalitzada també ha produït els seus efectes negatius pel que fa als ingressos que aquesta percep procedents de l'Impost de la Renda de les Persones Físiques. Malgrat que el nombre de persones que fan aportació a l'Església a través de la seva declaració és similar, la quantitat s'ha vist reduïda a causa de la rebaixa de moltes de les rendes dels fidels.

No obstant això, l'ecònom diocesà i vicari general de l'arquebisbat, Mn. Joaquim Fortuny, acompanyat del viceecònom, Carles Baches, i del comptable Daniel Sobradillo, es va referir al lema de la jornada de Germanor d'enguany, «L'Església amb tu, amb tots», com a mostra que la institució no discrimina ningú, ni raça ni confessió «oberta a totes les necessitats sense exclusions». Comentà que la important tasca social assistencial que es du a terme «suposa un estalvi de 4,3 milions d'euros a l'Estat», col·laboració que en el cas de Tarragona es materialitza a través de 106 centres socials i unes 200 Càritas parroquials.

Així mateix es va posar en relleu que des de Càritas s'han atès més de 2.680 persones, amb una despesa de gairebé 1,5 milions d'euros. Pel que fa a la labor missionera, la diòcesi ha destinat més de 160.000 euros i 330.000 euros més a Mans Unides per ajudar en el finançament dels seus projectes. Tot i que només han augmentat les aportacions en un 7,94%, s'han incrementat en un 60% les accions socials, pastorals o assistencials.

Les despeses ordinàries de l'any passat

Moment de la roda de premsa celebrada a Tarragona.

«La important tasca social assistencial que es du a terme suposa un estalvi de 4,3 milions d'euros a l'Estat»

van ser de 7.626.530 euros i la principal partida per cobrir-la, va venir de les aportacions dels fidels, ingressos per patrimoni i l'assignació tributària, per bé que s'hagué de quadrar els comptes amb una aportació de recursos propis de 202.089 euros. Quant a les despeses extraordinàries, van ascendir

a 4,2 milions d'euros, coberts entre les subvencions rebudes, aportacions i recursos de l'arquebisbat.

Entre les inversions importants de l'Església diocesana, per a l'any que ve, cal destacar la construcció de la nova església i locals parroquials al barri tarragoní de Bonavista, amb un pressupost de més de dos milions d'euros, després «d'haver de redactar un nou projecte», indicà l'ecònom. Mossèn Joaquim Fortuny, en qualitat d'ecònom coordinador de la Tarraconense, va informar que el conjunt de les diòcesis catalanes va generar l'any passat un dèficit de 5 milions d'euros, resultat de la diferència entre els ingressos i despeses ordinàries i també dels comptes extraordinaris.

«L'Església amb tu, amb tots»

Com cada any per aquestes dates, l'Església ha dedicat un dia a fer una col·lecta extraordinària per a cadascuna de les Esglésies locals diocesanes. Aquest any el lema de la Diada de Germanor ha estat «L'Església amb tu, amb tots» i ha volgut conscienciar tots els fidels de la necessitat d'ajudar l'Església perquè serveixi millor i més adequadament en tots els camps en què treballa a favor de la societat (Càritas, serveis d'acollida, formació i catequesi, Seminari, conservació i construcció de temples, celebracions sacramentals, pastoral de joventut, esplais i colònies d'estiu, pastoral familiar, pastoral de la salut, mitjans de comunicació social, moviments laïcals, atenció a la gent gran, missions i ajuda al tercer món, i altres). Cadascuna de les deu diòcesis catalanes, i també les altres diòcesis espanyoles, informen aquests dies dels comptes i despeses de l'any 2010 i de les previsions per al present any 2011. El moviment econòmic global ordinari i extraordinari de l'acció pastoral de les Províncies Eclesiàstiques de Tarragona (Tarragona, Girona, Lleida, Solsona, Tortosa, Urgell i Vic) i de Barcelona (Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa) ha donat un resultat de 5 milions d'euros de dèficit.

Mans Unides aplega 200 persones al Berenar de la Fam

J.B. / Tarragona

El col·legi del Sagrat Cor ha estat un any més l'escenari de la celebració del Berenar de la Fam, organitzat per Mans Unides de Tarragona, amb l'objectiu de recaptar fons que ajudin a finançar projectes solidaris.

En l'edició d'enguany els diners recollits contribuiran a la creació d'un taller de costura a Kampanga (Rwanda), que té com a objectiu oferir formació professional a les noies de l'entorn i al mateix temps crear oportunitats laborals. D'aquest projecte, amb un pressupost de 50.000 euros, se'n beneficiaran 120 dones l'any, i indirectament uns 45.000 habitants de la zona. El taller forma part d'un centre de formació i assistència social, que compta amb el missioner de la Riera de Gaià, mossèn Josep Cabayol al capdavant, tal com va exposar la delegada de Mans Unides de Tarragona, Maria Teresa Feliu.

Per la seva part, Maria Recasens va ser l'encarregada de fer la presentació del

tercer concurs de clipmetratges al qual s'ha adherit Mans Unides per donar suport a la campanya de la Xarxa d'Entitats de Desenvolupament Solidari (REDES), titulada Àfrica, qüestió de vida, qüestió deguda. El concurs, sota el lema «El teu punt de vista pot canviar el món», gira al voltant del continent africà i va dirigit tant al públic en general, sense límit d'edat, com als centres escolars. És una activitat de conscienciació 2.0 amb la qual es pretén unir sensibilització i creativitat de manera divertida i participativa, sobretot per als joves d'avui, immersos en el món de les noves tecnologies.

Després de la projecció d'un audiovisual sobre aquesta temàtica, es va servir el berenar al preu de 10 euros, a base de coca i xocolata calenta. L'acte va comptar amb la presència de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells, el delegat del Govern a Tarragona, Quim Nin, i diferents consellers de l'ajuntament de la ciutat, acompanyats de la delegada de Mans Unides de Tarragona, Maria Teresa Feliu.

Barcelona

Reflexió cristiana sobre l'autodeterminació

La Federació de Cristians de Catalunya organitza una jornada sobre el tema des de la Doctrina Social de l'Església

Eduard Brufau
Barcelona

El divendres 4 de novembre va tenir lloc a Barcelona una reflexió poc habitual, tant pel que fa al contingut com sobretot al to de les intervencions, organitzada pels Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació de la Federació de Cristians de Catalunya (FCC). La jornada *El dret d'Autodeterminació. Fonaments antropològic-ètics* va debatre sobre aquest dret de les nacions des del punt de vista de la Doctrina Social de l'Església. Acostumats com estem a les discussions viscerales, poc lúcides i fins i tot ofensives al voltant d'aquesta qüestió candent, la jornada va destacar per la serenor, la intel·ligència i el respecte cap a totes les opcions polítiques. L'acte s'emmarcava dins de la tradició cristiana i catalanista de la FCC, que sempre ha conciliat harmònicament aquestes dues realitats, i que en els darrers anys ha fet públiques diverses notes en defensa de la legitimitat moral del nacionalisme català.

Drets personals i col·lectius

La jornada es va estructurar en dues parts, la primera centrada en les ponències del pensador Francesc Torralba i el professor Pedro Júdez, i la segona marcada per una taula rodona amb les intervencions d'Aureli Argemí, Joaquim Torra i Margarida Mauri. Tal com deia el títol de la ponència, *El Dret de l'Autodeterminació: un principi clàssic en la vida personal i col·lectiva*, Francesc Torralba va crear una analogia magistral entre els drets de l'individu i de la col·lectivitat. Com a fonament de la seva explicació el conegut filòsof va fer servir dues obres de grans personalitats del catolicisme del segle XX: *Una investigació sobre l'Estat*, de santa Teresa Beneta de la Creu (Edith Stein), i *Persona i acció*, del beat Joan Pau II. Torralba va explicar com Karol Wojtyła entén en aquest llibre, escrit abans de ser Papa, l'autodeterminació personal. Per al beat polonès aquesta fita s'assoleix després de passar per l'autoconsciència —adonar-se que s'és un ésser únic—, l'autoconeixement —reflexió sobre la pròpia identitat— i l'autogovern —el control de la pròpia irracionalitat—. Per a Wojtyła aquests són els passos que porten a l'autodeterminació personal, que, com va puntualitzar Torralba, «és la donació d'un mateix al món. La capacitat de manifestar-se com allò que s'és i la base de la llibertat i el camí d'humanització».

Com a complement a aquest enfocament personal Torralba va passar al llibre d'Edith Stein, centrat en el dret dels pobles. Per a la santa alemanya «els pobles no són una massa informe d'individus idèntics sinó un conjunt de persones amb unes arrels comunes i uns símbols que identifiquen com a propis. Per aquest motiu la màrtir carmelita no dubta a afirmar que el poble té ànima,

Agustí Codinach

molt en la línia de l'influent esperit romàntic alemany». En el pensament de Stein l'estat té el deure de garantir l'equitat, la llibertat i la capacitat d'autodeterminar-se tant dels individus com dels pobles que governa, i quan l'estat no compleix la seva actitud fàcilment genera conflictes. Torralba va destacar que en aquest llibre, escrit el 1924, la santa carmelita d'origen jueu anticipava precisament l'eclosió dels estats autoritaris, i especialment l'Alemanya nazi, de la qual ella mateixa acabaria sent una víctima: va morir a les cambres de gas d'Auschwitz l'any 1942.

Un dret garantit per l'Església

A continuació va ser el torn del professor de la Universitat Politècnica de Catalunya, Pedro Júdez, amb la ponència *Ètica i dret d'autodeterminació en el pensament social de l'Església*. Júdez va remarcar que aquest aspecte de la doctrina social és relativament recent, i que per aquest motiu molts catòlics, fins i tot prelats, la desconeixen. D'una banda, aquesta doctrina posa la persona en el centre, en realça els drets i la dignitat, i al mateix temps, en el pla col·lectiu, diferencia molt clarament

FRANCESC TORRALBA: «Els pobles no són una massa d'individus, sinó un conjunt de persones amb unes arrels comunes»

PEDRO JÚDEZ: «El dret a l'autodeterminació està clarament reconegut per la Doctrina Social de l'Església»

entre pobles i estats, distinció que no sempre es té en compte. «La diferència essencial és que un poble, o una nació, és una figura natural, mentre que un estat és una estructura política. A partir d'aquí l'Església afirma que la nació és anterior a l'Estat i que, per tant, aquest ha d'estar al seu servei.»

Per a Pedro Júdez el dret de l'autodeterminació està clarament reconegut per la Doctrina Social de l'Església, tal com apareix a l'apartat 157, però el problema és que «no diu, ni li pertoca fer-ho, quina és l'estructura política més adient per afavorir l'exercici d'aquest dret per part d'un poble». Pel que fa al cas català, el professor de la Politècnica va assegurar que per entendre la situació hem d'entrar en el camp de la metafísica. «Es tracta d'una confusió entre la part i el tot; mentre que uns consideren que Catalunya només és una part d'un tot, d'altres la veuen com un tot. Són dues postures difícils de reconciliar.» A part també va assenyalar que massa sovint en les discussions sobre aquest tema predominen l'exaltació i la conducta irracional per totes dues bandes, i es troben a faltar molt la serenor i els arguments sòlids.

Finalment va tenir lloc la taula rodona, d'un caire més polític. Aureli Argemí, president emèrit del Ciemen, i Joaquim Torra, president de Sobirania i Justícia, van defensar la legitimitat moral de la independència de Catalunya, i Margarida Mauri, professora d'Ètica de la Universitat de Barcelona, va lligar autodeterminació amb l'autoconeixement d'un mateix.

Tots els conferencians van subratllar la defensa que es fa de l'autodeterminació en la Doctrina Social de l'Església, concretament a l'apartat 157: «El Magisteri recorda que el dret internacional es fonamenta en el principi de l'igual respecte dels Estats, del dret a l'autodeterminació de cada poble i de la lliure cooperació amb vista al superior bé comú de la humanitat. La pau es fonamenta no tan sols en el respecte dels drets de l'home, sinó també en el respecte dels drets dels pobles, en particular el dret a la independència.»

Homenatge a l'arquitecte Jordi Bonet

Redacció / Barcelona

Amb la dedicació de la Sagrada Família, sens dubte que el seu arquitecte en cap, Jordi Bonet, va viure un dels dies més feliços de la seva vida. Ha passat un any d'ençà d'aquella data memorable, i és moment de recollir els fruits sembrats amb esforços i treballs al llarg de tants anys. El dimarts 8 de novembre dues institucions de les quals és membre, la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi i la Fundació canònica de la Junta Constructora de la Sagrada Família, van organitzar un homenatge a Jordi Bonet.

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, president de la Junta Constructora del Temple

i amic personal de l'homenatjat, va fer durant l'acte un paral·lelisme entre Antoni Gaudí i Jordi Bonet. «Diria que aquesta creixent sintonia entre Bonet i Gaudí ha fet possible que aquell hagi pogut interpretar el pensament del segon, trobant i introduint solucions als reptes que s'han anat presentant en la nostra construcció que encisa tot el món. Han estat sempre solucions belles i segures que tots podem admirar i gaudir.»

«Malgrat que el temple és molt gran—va continuar dient el cardenal—, Jordi Bonet el coneix pam a pam i parla de Gaudí i del seu projecte com si l'hagués escoltat moltes vegades de viva veu de l'autor. Coneix el pensament de Gaudí, valora el projecte del mestre i l'ha anat executant durant molts anys.»

Tortosa

El Seminari celebra el 60è aniversari

Bisbe i preveres es reuneixen en la festa anual del Reservat

Víctor-Manuel Cardona

Tortosa

En el marc de l'anyal festa del Reservat la diòcesi de Tortosa, encapçalada pel seu bisbe, Xavier Salinas, va celebrar el 7 de novembre el 60è aniversari de la consagració del Seminari diocesà. Obra d'un enorme esforç de tota la diòcesi, regida pel bisbe Manuel Moll, i que ha estat i continua sent seu del Seminari, del col·legi diocesà, de nombroses institucions i lloc de les trobades diocesanes que es realitzen en diferents àmbits.

La jornada sacerdotal, en la qual se celebra anualment l'aniversari de la Reserva, per primera vegada, del Santíssim Sagrament al Seminari, va començar amb una conferència impartida pel pare Josep Enric Parellada, monjo de Montserrat i director del servei de religiositat popular de la Conferència Episcopal Espanyola, sobre la devoció popular. Les seves característiques, les seves dificultats, les seves possibilitats, els camins que ofereix d'evangelització... van ser alguns dels temes que amb senzillesa i profunditat el ponent va anar desgranant en els 40 minuts que va durar la seva xerrada. Rica, instructiva, encoratjadora.

En la mateixa Aula Magna del Seminari es va presentar el llibre *Pregàries i senderes. Ermites del bisbat de Tortosa*, un recull de notícies històriques, culte, devoció,

Moment de la consagració del Seminari a Jesucrist, gran sacerdot per sempre.

«A la mateixa Aula Magna del Seminari es va presentar un llibre sobre les ermites del bisbat de Tortosa»

festivitats i fotografies de les ermites i del titular de cadascuna d'elles de la diòcesi de Tortosa. Aquest llibre naix del calendari diocesà, en el qual durant anys s'han anat editant aquestes fotos i aquestes breus notícies. Ara, recollides per Mn. Francisco Vives, es publiquen en un llibret molt interessant que s'ofereix a la venda per a tots aquells que els interressi.

La missa de la celebració va ser presidida pel bisbe Xavier Salinas i concelebrada per uns setanta

sacerdots. La coral Amics del cant gregorià de La Salle de Benicarló van ajudar a solemnitzar totes les celebracions litúrgiques en les quals també van participar els membres del Consell Pastoral Diocesà, les diferents delegacions diocesanes, tots els membres de la cúria diocesana i els responsables de les diferents institucions que tenen la seu al Seminari diocesà.

A l'inici de la celebració el rector del Seminari, Mn. Xavier Vilanova, va recordar el motiu de la celebració, el 60è aniversari del Seminari, i també va explicar la col·lació del ministeri d'acòlit a tres candidats que s'estan preparant per al diaconat permanent: Josep Maria Folch Masdeu, dels Guiamets; Juan Bautista Jovaní Casanova i Manuel Moreno Aznar, tots dos de Benicarló.

En acabar la missa es va fer la processó pels passadissos del Seminari i al pati central es va fer la consagració del Seminari a Jesucrist, gran sacerdot per sempre.

L'acte acadèmic, la celebració litúrgica, la col·lació del ministeri i la trobada d'un gran nombre de sacerdots diocesans va donar a la jornada el caliu que sempre es procura que tingui de fraternitat, d'adoració a Crist Eucaristia i d'agraïment pel do del sacerdoci ministerial així com la pregària confiada per les vocacions sacerdotals a l'Església i a la diòcesi de Tortosa.

Forcall celebra l'arriba de les relíquies de sant Víctor

V.M.C. / Forcall

Era el 1684 quan Forcall, una petita vila de la diòcesi de Tortosa, situada a la part més nord-occidental de la província de Castelló, patia una gran pesta. Un sacerdot fill del poble, demanava al seu cosí, fra Gaspar Gil, visitador de la gran Cartoixa de Catalunya, Castella, França i Itàlia i que era a Roma gestionant l'aprovació de les noves constitucions de l'orde, que pregués davant els sepulcres dels apòstols Pere i Pau per Forcall, que ho estava passant molt malament.

L'il·lustre cartoixà fill de Forcall va voler, a més, fer un regal per al seu poble i li va demanar al Papa, beat Innocenci XI, les restes d'un màrtir. Amb el vistiplau del Papa, fra Gaspar es va presentar a les catacumbes de Ciríaca, o de sant Llorenç, i d'allí va prendre el cos de sant Víctor, amb una copa amb part de la seva sang coagulada, i s'ho va endur amb ell a Scala Dei, al Priorat, on el cartoixà forcallà exercia de prior.

Sant Víctor va arribar a Forcall el 26 d'octubre del 1686 i va ser proclamat

patró de la vila. Des d'aquell moment Forcall li ha retut culte, li ha dedicat carrer, plaça, danses, cultura..., ha celebrat festes anuals, centenàries... i ha demanat la seva intercessió i protecció davant Déu, sent testimonis els forcallans d'aquesta especial predilecció.

Amb motiu del 325è aniversari la parròquia i l'ajuntament han volgut celebrar-ho. Un trídium va precedir la gran festa que es va realitzar el dia 30 d'octubre.

Amb la presència del reliquiari major del sant, que es guarda en una capella de l'església, es van celebrar tres dies de missa amb predicació. El primer dia va ser Francisco Garcia, canceller secretari general del bisbat de Tortosa i forcallà, qui va presidir la missa i va fer l'homilia centrant les seves paraules en la religiositat popular que ha generat la devoció a sant Víctor i que ha de portar a centrar-ho tot en Crist.

El segon dia va ser el també forcallà Enrique Aymerich, canonge magistral de la catedral de Tortosa, qui va presidir la celebració i va destacar el sentit del martiri del patró de Forcall i dels

En el dia dedicat al sant es va fer una processó pels carrers del poble.

quatre beats fills del poble que el van seguir en la vida cristiana i en el martiri per Crist.

El tercer dia va ser el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, qui va presidir la celebració i va recordar que els màrtirs són «l'Evangeli fet vida», cosa a la qual estem cridats tots els cristians.

Diumenge, dia dedicat al sant, va ser el cardenal Carles el que va presidir la

celebració i la processó solemne que va recórrer tots els carrers principals del poble. Les danses, les banderes, els guions, les atxes, els fidels, les autoritats locals, els sacerdots fills del poble... van formar una nodrida processó com a manifestació de Fe en Crist i d'agraïment a la intercessió de sant Víctor en tantes qüestions forcallanes davant el Pare Déu.

Tortosa

Inici de la visita pastoral a Benicarló

El bisbe va participar en la rebuda de la imatge de la Mare de Déu dels Desemparats de València

Víctor Manuel Cardona

Benicarló

El bisbe de Tortosa, Xavier Salinas, iniciava el 21 d'octubre la visita pastoral a la ciutat de Benicarló amb la rebuda de la imatge peregrina de la Mare de Déu dels Desemparats de València. Actes populars, religiosos, multitudinaris van marcar aquell cap de setmana a les parròquies, a les agrupacions falleres i a tota la ciutat.

A mitja tarda de divendres arribava la preciosa imatge peregrina de la Geperudeta a la plaça del Convent de Sant Francesc, on un gran nombre de feligresos i fidels l'esperaven amb emoció i devoció. Una vegada ficada en les andes que la suporten es van traslladar processionalment a la plaça de Sant Bertomeu, on va ser rebuda per l'alcalde de la ciutat i pel rector de Sant Bertomeu. Homes i dones, nois i noies, xiquets i xiquetes feien de corona de la Mare de Déu que, sota l'advocació dels Desemparats, venia a visitar la ciutat i a donar inici a la visita pastoral del bisbe. Una vegada acabat l'acte de benvinguda es va fer una vetlla de pregària a la capella de les monges de clausura, on gent de

totes les edats van viure uns intensos moments de silenci i oració.

L'endemà es va portar la venerada imatge a la parròquia de Santa Maria, on va tenir lloc una bulliciosa i vivíssima trobada amb tots els xiquets i xiquetes de la catequesi. Era bonic veure l'alegria dels infants, la devoció de la mare i les iaies i els crits i cants religiosos de tots els adolescents que participen en la catequesi de Confirmació.

A les 16 h tenia lloc l'ofrena de

«Mons. Salinas va pregar per tots els fills de la ciutat, per les necessitats del món i per la visita pastoral que comença»

flors a la plaça de la Constitució presidida pel bisbe. Totes les entitats del poble, les falles i una llarga cua de devots particulars van presentar el seu homenatge a la Mare de Déu. En acabar, Mons. Salinas va fer una pregària per tots els fills de la ciutat, per les necessitats del món i per la visita pastoral que comença.

La missa de les set de la tarda a la parròquia de Sant Pere amb la imatge peregrina la va presidir el bisbe de Tortosa, que també va presidir el Rosari que acte seguit es va resar pels carrers del poble fins a arribar amb la santa imatge a la parròquia de Sant Bertomeu, on va passar la nit.

No havien vist mai tanta gent en l'immens temple de Sant Bertomeu, deien molts participants en la missa dels diumenge, en la qual el bisbe va acollir la renovació de les promeses matrimonials dels qui feien 50 anys de casats i la trobada de totes les Amparos del poble. La celebració festiva i solemne va ser el colofó d'aquestes jornades.

Amb el comiat emocionat de la imatge de la Mare de Déu dels Desemparats per part del bisbe de Tortosa, de l'alcalde de Benicarló i moltíssima gent es donava per inaugurada l'inici de la visita pastoral.

Manuel Irurita (9)

Es casarà el jove Manuel Luis Irurita?

El corista fra Francisco Javier María de Larrainzar va deixar de pertànyer a l'orde caputxí a finals de l'any 1885. La raó d'aquest abandonament cal buscar-la en una desfeta econòmica que va patir l'artesà cerer de Larrainzar don Teodoro Irurita Erro a causa d'enormes deutes contrets pel fill gran en apostes en frontons de pilota basca, que es va escapar després als Estats Units. El seu pare ho va pagar tot i fins i tot va vendre la casa de Larrainzar on havien nascut els fills.

Manuel Luis va deixar la vida caputxina i el mateix va fer el seu germà Benito (dos anys més jove que ell), deixant els estudis al Seminari de Pamplona i posant-se a treballar: anys més tard el trobarem a Tarragona com a organista i cantor de la catedral. Cal salvar la situació familiar amb gran esperit cristià. Allí queden Raimunda amb 15 anys, Victoriano (futur caputxí) de 13, Nemesio de 12 anys, Justina Francisca de 9 anys, Luis Paulino de 8 anys, Regina de 5 anys, i José María de 3 anys.

Manuel Luis es va posar de moment a exercir a la veïna aldea d'Ostiz com a secretari de l'Ajuntament i mestre dels pocs infants del lloc, alhora que a l'Escola Normal de Pamplona fa estudis de magisteri: arriba només al títol de mestre de primer ensenyament i exerceix a Zugarramurdi durant el curs 1897-1898. I aquí acaba tota la seva actuació de mestre. Els seus contactes a Pamplona l'han dut a opositor com a cantor salmista a la catedral de Pamplona i obté el càrrec el 23 de gener del 1899. Ja té sou fix. Continua pensant en el sacerdoci i es matricula al Seminari de Pamplona com a extern.

Passa examen dels quatre anys de llatí i humanitats i obté la màxima nota. Ja és seminarista. Però dubta... A Pamplona també ha entrat en contacte amb els qui juntament amb el mestre Pablo Sarasate donen origen al prestigiós Orfeó Pamplonenc. Les seves intervencions com a solista criden l'atenció i persones autoritzades l'aconsellen que abandonant altres projectes es dediqui professionalment al cant... Però dubta. Té relació amb una jove que pot acabar en matrimoni... Fa exercicis i obre la consciència al caputxí Fra León, d'Imbuluzqueta: el confessor l'anima a orientar-se vers l'ordenació sacerdotal. Finalment li fixa un any de temps per decidir-se. O sacerdoci o matrimoni...

I a la catedral de València convoquen oposicions a beneficiat cantor: si el que les guanya és clergue però encara no capellà, haurà d'obtenir els sagrats ordes del presbiterat al cap d'un any amb el perill de perdre les oposicions guanyades. Irurita ha tingut sempre una tendència a buscar un senyal del cel que el tregui de dubtes, en les seves grans decisions. «A València —es diu— ningú no em coneix, si guanyo les oposicions ja sé que he de ser capellà.» I les guanya davant dels altres opositors que es presenten carregats de mèrits i de recomanacions importants. El clergue (havia rebut la clerical tonsura en prendre l'hàbit caputxí) se'n torna així a Pamplona.

Com arribarà a la meta desitjada, si li calen tants estudis?

El 10 de març de 1900 pren possessió de la seu el nou bisbe, l'agustí José López de Mendoza. En els actes que la solemnitzen, actua el baríton Irurita.

Crida l'atenció la seva veu; i el nou bisbe vol parlar-hi. El jove Irurita li confia el seu problema per arribar a la meta de les oposicions guanyades. I el bisbe vol ajudar-lo i dóna ordre que passi d'una sola vegada examen dels tres cursos de filosofia. Si en l'anterior examen de llatí i grec havia obtingut al Seminari de Pamplona la nota màxima ara obté la nota mínima. Però ja pot tirar endavant per començar estudis de Teologia...

I a València...! A exercir i cobrar i estudiar per arribar com sigui a la meta dels cursos de Teologia. I a l'ordenació sacerdotal que serà el 29 de juliol de l'any 1900. La primera missa a Larrainzar el 27 d'agost. La seva mare mor el 29 d'abril del 1901.

A València vivia el beneficiat cantor Irurita al carrer Trinitarios 9 i en tenia cura com a majordoma la seva cosina Emeteria Almándo. Morta la mare, porta a València el seu ancià pare i tots els germans que vivien amb ell a Larrainzar. El pare mor el 25 de febrer del 1909, i allí moren també els seus germanets Justina Francisca i Luis Paulino. El beneficiat Irurita paga els estudis de tothom.

I aquí s'acaba aquest fragment d'història d'un jove que havia estat frare caputxí, i que va exercir un any de mestre al famós poble fronterer de les bruixes, i que va tenir temptacions serioses de baríton professional, i que dubtava si es casava o no; i que finalment Déu el va portar per camins molt providencials al sacerdoci.

I a València, ja capellà, va estudiar i es va doctorar de forma brillant en Filosofia i Teologia. I va ser canonge de València el 1916.

P. Antonio
Sospedra
Buyé,
cp.cr.

Cristóbal Sàrrias, jesuïta

Antoni Blanch, «sj»

La mort d'una persona estimada no deixa mai de ser un esdeveniment trist i una mica enigmàtic. Quan es tracta, però, d'un creient cristià verament compromès, el sentit de la seva mort pot explicar-se sovint pel valor de servei de la seva vida. Aquest sembla ser el cas d'en Cristóbal Sàrrias, que des dels seus 18 anys va voler viure del tot lliurat al servei del regnat de Déu en aquesta terra.

Semblen dirigides a ell i a tots els qui en aquells anys de la postguerra vam viure junts al noviciat de Veruela, les paraules que sant Pau adreçava a Timoteu: «Proclama la paraula de Déu, insisteix en temps oportú i quan no ho és (...) Tu sigues sobri en tot, suporta els sofriments, fes obra d'evangelitzador» (2Tm 4,1-5).

El P. Cristóbal Sàrrias ens va deixar el 2 de novembre passat, a l'edat de 85 anys. En feia 68 que era jesuïta. Tenia una gran personalitat: home de molt talent, caràcter fort i tendre alhora, exigent sempre amb ell mateix i els altres. Un home de molta capacitat de treball, bon organitzador i responsable dels molts encàrrecs directius que se li van encomanar: la de director del Centre Escolar i Mercantil a València, la de soci-secretari de tres Provincials d'Espanya, o consiliari de la federació internacional d'Antics Alumnes de jesuïtes, entre d'altres. Tot això i molt

més, posat sempre al servei de l'evangelització cristiana, enmig d'una societat canviant i resistent i d'una cultura del tot imprevisible.

Ara bé, totes aquestes tasques les anava realitzant, sobretot, per mitjà de la paraula oral i escrita, de les quals n'era mestre. Pel que fa a la paraula íntima i discreta, fou sempre un bon conseller espiritual de joves i adults, i més en particular de les parelles dels Equips de matrimonis Nostra Senyora, dels quals va esdevenir l'*aumônier international*, cosa que li va permetre viatjar arreu del món. Uns quants anys abans, com a docent als col·legis Sant Ignasi a Barcelona i Sant Josep a València, va ensenyar Literatura als deixebles més grans, els quals encara recorden l'impacte rebut; perquè, com deia aquests dies un d'ells, «de professors n'hem tingut molts, però de mestres molt pocs, en Sàrrias va ser un d'ells!».

Però és sobretot com a escriptor que el seu magisteri s'ha estès a públics molt més amples encara. De retorn d'un viatge a la Xina va començar la revista *Infor-China* i durant molts anys ha mantingut llargues col·laboracions, des de Madrid, a les revistes *Razón y Fe*, *Vida Nueva* i *Reseña de Literatura y Espectáculos* de la qual va ser director, i més recentment, ja a Barcelona, en aquest setmanari *Catalunya Cristiana*, on publicà una crítica literària setmanal durant 14 anys, des de 1995 fins al

«Fou un gran evangelitzador, gràcies a la seva paraula viva, multiplicada pel seu afany indefectible i sempre amb un criteri cristià de gran lucidesa»

2009, posant de manifest la seva capacitat de lectura extraordinària. Fou, doncs, un gran evangelitzador, gràcies a la seva paraula viva, multiplicada pel seu afany indefectible i sempre amb un criteri cristià de gran lucidesa.

Però com és ben comprensible, aquesta energia personal, psíquica i corporal no podia ser inesgotable. Fa sis o set anys, en efecte, en un viatge a Bolívia, en Cristóbal, fregant ja els 80

anys, es va sentir de cop ferit i va haver de tornar d'urgència a Barcelona. Des d'aleshores va començar a desprendre's d'alguns encàrrecs i compromisos. Ja a la infermeria de la Companyia de Jesús al Centre Borja de Sant Cugat i conscient sens dubte d'haver arribat a la darrera estació, es va lliurar durant moltes hores de silenci a una contemplació lúcida i humil davant d'aquell Déu que ell va voler servir sempre com a únic Senyor.

Mn. Santiago Casanova Giner

Víctor Manuel Cardona

El 30 de setembre moria Santiago Casanova Giner, sacerdot forcallà (província de Castelló) que va destacar pel seu amor a Crist, el servei a l'Església i als necessitats, per la seva senzillesa i humilitat, per la seva competència i descobriments en el camp de la Paleontologia i per les moltes obres de recuperació i restauració, i per l'edició i col·lecció de goigs.

Va néixer a Forcall el 10 de febrer del 1922. El 1926 va anar a viure amb la família a Sitges, des d'on va entrar al Seminari de Barcelona el 1934. Encara que la guerra civil interromp la vida del Seminari ell continua estudiant en la clandestinitat. Acabats els estudis, el 18 de març de 1945 és ordenat de prevere.

En aquells anys d'estudi eclesiàstic és quan li naix i creix la seva afeció i el seu aprofundiment en la ciència de la Paleontologia. 5 anys va passar al Museu de Paleontologia del Seminari de Barcelona com a ajudant del Dr. J. Ramon Bataller, director del Museu i eminent home de ciència. Afeció i estudi que mai va perdre i que sempre va anar augmentant, i que el va portar a trobar peces noves i algunes destacades com, de Forcall, un tros de crani de cocodril i dos ericons amb les seves pues enganxades. De Sitges va ser la troballa de la mandíbula de l'home més antic de Catalunya i que, a més, li va donar fama en tots els mitjans.

Ja sacerdot és nomenat vicari

d'Argentona, encarregat de la parròquia d'Òrrius. Per l'activitat desenvolupada en aquell temps va ser el primer a rebre el Càntir d'or de l'ajuntament d'Argentona, l'any 1975.

El 1949 és traslladat com a vicari de l'arxiprestal de Mataró. Allí destaca pel seu treball en la restauració d'ermites i en l'arxiu parroquial. D'aquell temps és *La Virgen en el misterio de su Asunción y la devoción al mismo en la ciudad de*

Mataró, que va ser premiat el 1949 en el certamen literari marià nacional.

El 1952 és vicari de Santa Madrona de Barcelona fins que passa a ser rector de Sant Marçal (Castellet i Gornal), on reconstrueix l'ermita de la Mare de Déu de Muntanyans, destruïda durant el 1936.

El 1963 és nomenat rector de Teià. Des del 1962, per la mort del Dr. Bataller, ha de ser professor del Seminari Major i Menor de Barcelona. Allí agafa les classes de Ciències Naturals, Geologia i Biologia.

A finals de 1971, a causa d'una greu retinopatia diabètica, ha de deixar totes les activitats i retirar-se a Sitges. Dos anys després, molt millorat, pot fer-se càrrec de la parròquia de Garraf i el 1979 torna a encarregar-se, els diumenges, de la seva antiga parròquia de Sant Marçal.

Entre les facetes destacades del treball de Mn. Casanova hem de fer esment del seu treball periodístic. A Argentona funda el setmanari *Ecos*. A Mataró dirigeix la revista mensual *Parròquia*. A Sant Marçal funda el *Butlletí parroquial Sant Marçal*, que ara continua sota el títol *La veu parroquial de Gornal, Clariana i Sant Marçal*. De 1953 a 1956 dirigeix *Amunt!*, butlletí de l'Agrupació muntanyenca de Sitges. El 1957, fins al seu trasllat a Teià, es fa càrrec de *Fratres*, butlletí de la Unió sacerdotal del Penedès.

A Forcall, dirigeix i publica durant molts anys el butlletí *Bisgargis*, el full *Tercer Centenario*. *Órgano informa-*

tivo de la celebración en Forcall de la llegada de las reliquias de san Víctor. També va ser un destacat col·leccionista de Goigs. En va arribar a col·leccionar milers. Va publicar-ne i compondre'n.

Un altre àmbit que va cultivar va ser la reconstrucció de monuments religiosos destruïts pel pas del temps o per la mà dels homes. La primera obra impulsada va ser la Creu de sant Isidre al cim de la muntanya més alta de Sitges. La Creu de Muntanyans i la Creu de la Missió a Sant Marçal. Reconstrueix les quatre Creus de terme de Forcall i peirons de les muntanyes. Imatges i ermites també van ser reconstruïdes per ell.

Home de Déu, va ser la seva il·lusió i propòsit estimar Crist, servir-lo i donar-lo a conèixer des del ministeri sacerdotal. Servir els germans des de l'ajuda solidària amb moltíssima discreció. Fer créixer el bagatge cultural personal i social dels llocs on va viure o servir. Ajudar la ciència a aprofundir més i millor per conèixer l'obra del Creador. Promocionar les persones i els pobles, en especial Forcall i Sitges, dels quals sempre es va reconèixer enamorat.

La missa funeral va tenir lloc a la residència sacerdotal l'1 d'octubre, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, i concelebrada per més de 50 sacerdots.

Estic segur que el qui tant a treballat en aquesta vida per l'Església, pels necessitats i per la cultura continuarà intercedint i treballant per nosaltres des del cel.

Neix una gran comunitat virtual de preguntes i respostes sobre la fe

La plataforma www.aleteia.org aposta per la nova evangelització a internet

Patricia Navas

L'ample mar d'internet s'ha enriquit amb una nova plataforma digital anomenada Aleteia (que vol dir «veritat» en grec), impulsada per un experimentat equip de comunicadors i experts encapçalats pel fundador de l'agència de notícies Zenit, Jesús Colina. La iniciativa rep el suport del Vaticà i de l'associació Maria de Natzaret. Segons la responsable de l'edició espanyola d'Aleteia, Inma Álvarez, es tracta d'una «comunitat virtual» pionera al món de preguntes i respostes sobre la fe, una web de caràcter informatiu i formatiu, que pretén donar respostes actuals i ben documentades, recolzades amb recursos multimèdia, sobre qüestions relacionades amb la fe, des de les més clàssiques com podria ser «per què l'Església va condemnar Galileu?» fins a les de més actualitat, com ara «per què hi ha repressió contra els coptes a Egipte?». Aleteia conjumina de manera original temes de debat i controvèrsia, periodisme d'investigació i noves tecnologies multimèdia que permeten una interacció nova amb el públic.

«Tenim un equip internacional de periodistes, tècnics, operadors de vídeo, experts i teòlegs treballant diàriament sobre cada tema», explica Álvarez. A més, atès que Aleteia vol esdevenir un fòrum obert on creients i no creients puguin debatre els temes tractats, s'obriran fòrums de debat moderats a Facebook, Twitter... Els internautes poden trobar respostes, però també llançar i participar en debats a l'entorn de les qüestions plantejades o d'altres noves preguntes. «D'alguna manera, és la contribució periodística a l'Atri dels gentils volgut per Benet XVI», afegeix.

«Heu intentat buscar recentment a Google qui és Jesús, què és la fe o si Déu m'estima?», va plantejar el director executiu d'Aleteia, Guillaume Anselin, durant la presentació oficial de la plataforma, el 15 d'octubre al Vaticà davant dels més de vuit mil participants del congrés *Nous evangelitzadors per a la nova evangelització*. I va respondre: «Podreu veure'n els resultats vosaltres mateixos: sovint, massa sovint encara, no apareix cap lloc catòlic entre deu primers resultats de la cerca. A vegades, agradaria trobar a internet un lloc de referència per comprendre la fe catòlica, i al darrere, una comunitat oberta amb la qual intercanviar. Aleteia neix d'aquesta idea; transmetre la bellesa de la fe catòlica i proposar a cadascú parlar-ne a partir d'un contingut fiable.»

La nova plataforma respon a la petició de Benet XVI que es proclami l'Evangeli a través dels mitjans de comunicació i, tot i que es tracta d'una iniciativa privada, treballa en cooperació amb el Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials i amb el Consell Pontifici per a la Promoció de la Nova Evangelització.

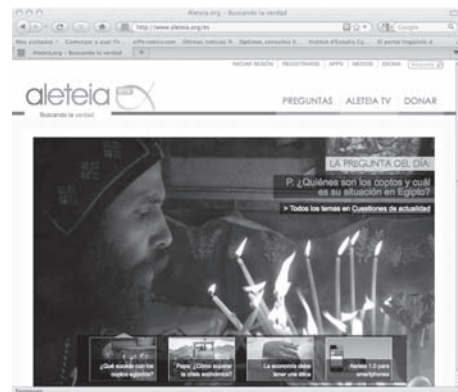
Per la seva banda, el director editorial i president d'Aleteia, Jesús Colina, va destacar que internet s'ha convertit en el lloc de les respostes a les preguntes

El Papa va animar els impulsors d'Aleteia.

«Aleteia vol transmetre la bellesa de la fe catòlica i proposar a cadascú parlar-ne a partir d'un contingut fiable»

de les persones, però que a la xarxa es troba de tot. «Aquesta és la nova expressió del relativisme —va dir—. Qui busca la veritat avui es perd en aquest instrument de recerca en què s'ha convertit internet. Amb freqüència, grups ideològics o fins i tot sectes, gràcies als mitjans tècnics o financers, aconsegueixen tenir una visibilitat superior a la de l'Església catòlica.» Segons, Colina, la nova evangelització passa avui per internet i el repte del relativisme s'afronta oferint respostes que siguin clares, documentades, precises, properes a la gent, viscudes i sobretot que siguin veritables, que reflecteixin fidelment el

magisteri de l'Església, respostes també experimentades, multimèdia, amb un testimoni de vida, una obra d'art, una cançó... En aquest sentit, l'elaboració de cadascuna de les respostes es realitza d'una manera molt acurada, per part d'un equip internacional de comunicadors i sota la supervisió d'un expert en la matèria. A més, un dels objectius de la nova web es refereix a la creació de sinèrgies i l'intercanvi d'allò que els catòlics ofereixen a internet.

Durant el congrés de nous evangelitzadors, el director executiu de l'associació Maria de Natzaret, Olivier Bonnassies, i el prefecte del dicasteri per a la Nova Evangelització, Mons. Rino Fisichella, van presentar a Benet XVI un àlbum que recollia el projecte Aleteia i el Papa va repetir amb goig el mot «aleteia» i va donar paraules d'ànims als representants de la plataforma.

El llançament d'Aleteia a la xarxa no va resultar fàcil degut a la complexitat de la seva web, preparada per incorporar deu llengües —entre elles el rus i el xinès— i amb gran quantitat de recursos multimèdia. Malgrat tot, la plataforma va néixer amb un selecte pa sota el braç: entrevistes exclusives al portaveu i al secretari personal de Joan Pau II, Joaquín Navarro Valls i Stanislaw Dziwisz, una exhaustiva anàlisi sobre la raó dels atacs contra els coptes a Egipte, un vídeo sobre el congrés de nous evangelitzadors, orientacions per pregar de l'expert en *lectio divina* Bruno Secondin...

JESÚS COLINA, DIRECTOR EDITORIAL I PRESIDENT D'ALETEIA

«Tots junts busquem la veritat»

Quines són les aportacions més innovadores d'Aleteia?

Quan es busca a internet preguntes sobre Déu, Jesús, la vida després de la mort... es troba de tot, i moltes persones troben a faltar una resposta rigorosa, fàcil de llegir, i representativa de la posició de l'Església. Crec que és també innovador el format: es tracta d'obrir una conversa, de conversar en línia amb aquelles persones que busquen la veritat. En aquest sentit, és un projecte que s'endinsa de ple en la nova dimensió que han obert les xarxes socials.

Com ha estat el procés seguit des del llançament a la xarxa?

En realitat és un projecte en el qual treballem des de fa uns quants anys. La idea va néixer a Natzaret, a Terra Santa. Una associació ha obert un centre multimèdia per a pelegrins. En aquests llocs les persones viuen una experiència forta de fe, però després el seu camí de recerca es bloqueja a vegades per preguntes que no aconsegueixen respondre: per què l'Església va promoure les croades? Per què l'Església assumeix posicions en matèria d'homosexualitat o eutanàsia?... Moltes persones no saben com i on respondre aquestes preguntes.

L'objectiu es afavorir la trobada interpersonal. Finalment, un altre element molt important és que tots els usuaris d'Aleteia podran compartir diàriament les seves intencions de pregària amb la comunitat de clarisses de Natzaret. La pregària és la xarxa invisible que dona la força a aquesta comunitat.

Des de fa tres anys, juntament amb l'associació Maria de Natzaret, hem desenvolupat el concepte i l'equip. Ara ha arribat el moment de sortir a la llum...

Què esteu fent perquè la plataforma esdevingui comunitat?

Abans que res, hem de respondre veritablement les preguntes que es fa la gent, i aconseguir que en les respostes puguin trobar l'acompanyament d'algú que realment busca i estigui compromès amb la veritat. Busquem tots junts la veritat, amb honestat. Si aquest camí és sincer, els qui busquen la veritat trobaran en Aleteia una comunitat. Però, a més, gràcies als *social media managers*, intentem que aquesta comunitat no resti només en l'àmbit virtual. A qui ho demana, també el convidem i ajudem a trobar una comunitat real, una parròquia o comunitat eclesial.

La música obre noves perspectives de futur

L'Orquestra Simfònica de Goiás (Brasil), formada per 170 joves, ha estat de gira per Catalunya

Carme Munté

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

És divendres 4 de novembre al matí i l'Orquestra Simfònica Jove de Goiás (Brasil) està fent els darrers assajos. Tot ha d'estar a punt perquè al vespre actuen al Palau de la Música. El seu, però, no és un concert convencional. Els espectadors no paguen entrada, sinó que es comprometen a portar menjar per al Banc dels Aliments de Barcelona, i els joves que constitueixen aquesta orquestra queden lluny de les excentricitats que solen acompanyar el món de la música simfònica.

Els 85 joves de Goiás que han estat una setmana de gira per Catalunya són procedents de famílies humils i, gràcies a una beca de l'Estat de Goiás i al patrocini de l'elèctrica Endesa del Brasil, han trobat en la música una manera de tirar endavant. La música els ha canviat la vida a ells i les seves famílies i ha fet possible una oportunitat de futur en un país, el Brasil, on els joves no ho tenen gens fàcil per tirar endavant.

L'Estat de Goiás proporciona una beca mensual de 200 euros (equivalent a 500 reals) als 170 joves que constitueixen l'Orquestra Jove de Goiás. Tenen entre 15 i 27 anys i, al seu torn, es comprometen a obtenir un bon rendiment escolar. Per això les gires fora del Brasil no són habituals per a aquesta jove orquestra, cosa que encara ha fet més excepcional la seva vinguda a Catalunya gràcies al vincle entre Endesa del Brasil i Endesa de Catalunya.

Procedent de la població d'Itaí, a l'estat de São Paulo, Emanuel Gomes Ferreira va ingressar l'any 2006 al Centre d'Educació Professional en Arts Basileu França, una escola estatal de Goiânia, la capital de Goiás, al qual està vinculada l'Orquestra Jove de Goiás.

Emanuel Gomes va començar, com sol ser habitual, per l'orquestra d'un nivell inferior. Al cap d'un any, però, va haver d'anar a viure a un altre estat fins ara, quan ha tornat a viure a Goiânia. Després d'haver superat la prova corresponent, forma part, amb la seva trompeta i als seus 22 anys, de l'Orquestra Jove de Goiás.

Amb només 8 anys, la música va aparèixer en la vida d'Emanuel Gomes com un foc interior que l'ha impulsat a perseverar en aquest camí professional. Primer va ser el violí, després la flauta dolça i la flauta barroca, el violoncel, el piano... fins a arribar a la trompeta, que confessa que és el seu instrument preferit.

De fet, per a ell la música és en primer lloc un acte continu de lloança a Déu. «Quan toco i a la gent li agrada la meva música, penso que estic fent realitat el somni de Déu per a la meva vida», explica aquest

Els joves assagen el concert de la tarda al Palau de la Música.

Emanuel Gomes Ferreira, un virtuós de la trompeta.

jove brasiler que, com molts altres integrants de l'orquestra, viu amb gran harmonia la seva carrera musical i la seva lloança contínua a Déu per tots els beneficis que ha portat a la seva vida.

També ho experimenta així Eliézer Miranda, que als seus 17 anys fa realitat a través del violí la seva passió per la música, «però sense oblidar els altres estudis», puntualitza.

Música, escola i Déu són els motors de la vida d'aquest jove que es troba en el segon curs d'ensenyament mitjà i que, arribat el moment, vol ingressar a la Facultat de Música per tal de dedicar-s'hi professionalment, «i potser, qui ho sap, tocar un dia en una gran orquestra».

Ja només pel fet de somiar-ho, Eliézer Miranda se sent un privilegiat: «Quan veig altres joves en situacions delicades, m'adono que si no fos per la música potser jo també estaria com ells.»

La mateixa gira que han fet per Catalunya (Lleida, Girona, Vila-seca

i Barcelona) l'han viscuda com un gran privilegi a la seva vida. Per a molts era la primera vegada que sortien del Brasil i venir a Catalunya, en aquesta terra de compositors de gran ressò com Pau Casals, d'indrets de gran ressonància com Montserrat, d'edificis d'espectacular bellesa arquitectònica com el Palau de la Música, o fins i tot de gran emocions com el Barça (van assistir al partit Barça-Mallorca al Camp Nou), ha estat també un gran motiu d'alegria.

Al Palau de la Música l'Orquestra Jove de Goiás continua assajant. Amb tot, no toquen cap de les peces del repertori previst per a la tarda, i que inclou, juntament amb música brasilera, *El cant dels ocells* o *La vida breve* de Manuel de Falla. De fet, ha estat idea del director, el mestre Eliseo Ferreira, incloure per al concert previst a Barcelona una cançó que porta moltes ressonàncies al món del barcelonisme. Escoltar *Viva la vida* de Coldplay interpretada per una orquestra simfònica és, sens dubte, un gran regal.

Com també ha estat un gran regal per a la vida d'aquests joves entrar a formar part del projecte liderat pel mestre Eliseo Ferreira. D'ençà del 2002, quan va entrar a dirigir-la, l'Orquestra Simfònica Jove de Goiás és quan va viure un autèntic *boom* fins a esdevenir el que és avui dia: tot un referent al seu país a l'hora de canviar la perspectiva de futur dels joves. En deu anys de funcionament, aquesta formació ha aconseguit que un centenar d'alumnes arribin al nivell professional i que preparin amb il·lusió els seus projectes de futur.

«Veient com està la situació al nostre país, on molts joves amb talent es queden enrere per manca de recursos econòmics, em sento cridat en el futur a treballar per ells i, el dia de demà, a retornar tots els dons que Déu ha donat a la meva vida», afirma Emanuel Gomes. «El que més em fa patir», continua, «és la situació de tantes persones que necessiten conèixer Déu enmig d'un clima de forta violència, de corrupció, de fam i de manca del més necessari per viure».

Ja són dos quarts de deu del vespre i el Palau de la Música és ple de gent disposada a passar una bona estona de música, entre ells molts oients de Ràdio Estel que han aconseguit les seves invitacions a través de la nostra emissora. Tots han respost a la crida i han fet la seva aportació d'un quilo de menjar al Banc dels Aliments gràcies al conveni subscrit amb Endesa. Aquí no es paga entrada, es fa solidaritat en acció.

Al final del concert, forts aplaudiments per una orquestra que gràcies al suport governamental, al patrocini privat, a l'empenta del seu director i a les ganes de superar-se dels seus components és tota ella un himne a la vida.

«Quan toco i a la gent li agrada la meva música, penso que estic fent realitat el somni de Déu per a la meva vida»

«Per a molts era la primera vegada que sortien del Brasil i venir a Catalunya ha estat també un gran motiu d'alegria»

Surten a la llum dos nous números de la revista «Qüestions de Vida Cristiana»

Els monogràfics «Pensar l'art» i «La conversió» es van presentar a la Sagrada Família

Redacció
Barcelona

La basílica de la Sagrada Família de Barcelona va acollir el 3 de novembre la presentació dels números 239 i 240 de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*, dos monogràfics que porten per títol *Pensar l'art* i *La conversió*, respectivament. L'acte va comptar amb la intervenció del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, del director actual de QVC, Carles Torner, i de qui ho havia estat fins ara, Ramon Pla i Arxé. Aquesta revista s'elabora en coedició entre la Fundació Joan Maragall i l'abadia de Montserrat des de l'any 2009, moment en què es va iniciar la seva segona època.

Pel que fa al número *Pensar l'art*, l'abat de Montserrat va dir que «ofereix un ventall ampli de col·laboracions a partir de la convicció que la imatge espera que la pensem»; una manera de dir que l'art no tan sols és per ser contemplat sinó també per ser pensat, perquè «allò que emergeix, que és visible —com diu l'editorial d'aquest número—, és només una etapa en el recorregut des de la invisibilitat cap a la llum». En una societat com la nostra, «cal pensar la relació entre el visible i l'invisible» i «entre la bellesa i la veritat». Hi queda reflectida, a més, la preocupació per transmetre el pensament artístic i creatiu en l'educació, que és també un tema ben actual».

Sobre el número dedicat a *La conversió*, que comença per un estudi del tema a la Bíblia i continua abordant les conversions d'alguns homes i dones ben significatius (Edith Stein, Charles Péguy, Chesterton, Newman, Charles de Foucaud), el P. Soler va explicar que els autors dels diversos articles «fan notar que pròpiament no hi ha conversions fulgurants, sinó uns processos evolutius, amb diverses etapes i girs. L'Església és experta en l'acompanyament d'aquests processos evolutius de fe». En aquest exemplar hi ha una presentació dels cinc articles que Joan Maragall va dedicar a la Sagrada Família, així com un fragment de l'*Oda a Barcelona*, on parla del temple.

El P. Josep M. Soler va relacionar els temes dels dos monogràfics de QVC, juntament amb el proper número, que es dedicarà a *La compassió*, amb la basílica de la Sagrada Família, «que és art, un art que per la simbologia que li va donar Gaudí i per la simbologia que té la celebració litúrgica, espera el que pensem». «Pensant-lo —va argumentar el pare abat—, el descobrim com a lloc on la paraula bíblica s'ha fet pedra, mosaic, vitrall, llum, per continuar proclamant una Paraula silenciosa que parla al cor de la persona; com a lloc eclesial de celebració del misteri cristià i, per tant, lloc de creixement en la fe dels qui s'hi apleguen; lloc on el Crist anuncia la seva paraula i comunica la seva vida per mitjà dels sagraments; lloc d'aplec de la comunitat cristiana, catòlica, en comunió, com indica el seu títol de basílica, amb l'Església de Roma i el seu Pastor.»

«QVC forma part d'un teixit de revistes de cultura i pensament en català que sosté una reflexió de fons, atenta als reptes de la societat actual»

La Sagrada Família és «un espai que, amb el seu simbolisme tan ric, ofereix una contribució molt significativa a la nova evangelització que ens demana l'Església». També és «atri dels gentils, espai obert a l'encontre i al diàleg amb els qui no comparteixen la fe; l'arquitectura i la bellesa d'aquest espai d'art porta a pensar, a entrar dins d'un mateix, a experimentar la grandesa i l'harmonia que transmet aquest lloc; i pot esdevenir inici o punt d'arribada d'un itinerari de reflexió, de conversió» i «catedral dels pobres —com l'anomenava Gaudí—, per tant, lloc d'acolliment i d'atenció a tantes formes de pobresa com pateix la nostra societat, especialment lloc d'atenció social i de treball per la justícia i la solidaritat», va afegir el P. Soler.

Element d'evangelització

Tot seguit, l'abat de Montserrat va vincular el missatge de la Sagrada Família amb el de QVC, una revista que «ha de reproduir al seu nivell les característiques que contemplem en aquesta basílica per ser fidel a la seva idea inicial». QVC «ha de servir perquè els cristians puguin aprofundir les raons de la seva fe i trobar elements de reflexió, feta des de la perspectiva cristiana sobre les grans qüestions actuals, i al mateix temps ampliar horitzons, amb sentit profundament eclesial en la fidelitat al Concili Vaticà II. També ha

de servir per ajudar a la pregària, a la lectura orant de la Paraula de Déu i a una celebració més conscient i fructífera de la litúrgia».

«Ha de ser un element de nova evangelització: ha de contribuir a tornar a proposar la fe i les raons de creure als qui han deixat aparcada la fe o dubten de la seva solidesa i ha d'oferir respostes a les objeccions i crítiques d'alguns sectors del pensament contemporani —de vegades en nom de la ciència— sobre la credibilitat de la fe cristiana; sobre la bellesa del missatge i del viure cristià», va manifestar el P. Soler.

«QVC ha de ser —va prosseguir— espai obert de diàleg, atri dels gentils, on els qui no creuen perquè la seva reflexió els ha portat a l'agnosticisme o a l'ateisme, perquè sense haver-s'ho plantejat gaire viuen com si Déu no existís o perquè —com en el cas de les noves generacions— no han sentit a parlar mai d'una manera seriosa i coherent de la fe. En un clima de diàleg amb ells, de prendre's seriosament les seves posicions, hem de formular una proposta cristiana seriosa i atraient. Atri obert, també, als creients d'altres religions, en un diàleg seriós, sense sincretismes, segons l'esperit d'Assís. També ha de ser lloc on es presta atenció als pobres.»

Instrument imprescindible

El Dr. Ramon Pla i Arxé, exdirector de QVC, va recordar el projecte de la revista, que té un doble plantejament: «La convicció que tot el que és humà ens implica com a cristians i que el cristianisme és un bé no només personal sinó també social. Perquè, quines són les qüestions de vida cristiana? Ho són totes les que fan i afecten les persones: la cultura, l'Església, l'economia, l'ensenyament, la teologia, la política, la filosofia, la ciència o la tecnologia. Perquè el sagrat no es redueix a les sagristies. La vida és sagrada i tenim el deure de reflexionar-hi i d'estimar-la. I d'altra banda, la presència del pensament cristià en el món de la cultura, de l'economia o de la filosofia ens sembla que enriqueix la nostra societat.»

I va ressaltar: «Perquè, com dèiem en l'editorial del primer número de la segona època de QVC, la nostra "és l'Església que estima i allibera, no la que condemna; la que il·lumina les consciències, no la que les segresta; la que fa present l'amor de Déu entre els homes, sense difamar, ni odiar els que no són com nosaltres". En això no som neutrals. Com tampoc ho som en tot el que vol dir la defensa de les arrels cristianes de Catalunya, tant pel que fa al valor del cristianisme en la nostra vida col·lectiva com pel que fa a la defensa de la nostra identitat nacional.»

Per la seva banda, el nou director, Dr. Carles Torner, va expressar que, «davant de la

crisi de les humanitats i del diàleg ciència-cultura, QVC forma part d'un teixit de revistes de cultura i pensament en català que sosté una reflexió de fons, pausada, atenta als reptes de la societat actual. QVC ha de ser vist també com formant part del teixit de revistes com *L'espill* (assaig), *VIA* (reflexió social i política), *Mètode* (ciència), *L'Avenç* (història, literatura, humanitats)... Com elles, és un instrument imprescindible en un moment de buit dels discursos polítics, socials, científics, i també en un moment en el qual l'Església té dificultats per fer sentir la seva veu més fonda i serena».

Respecte dels reptes compartits que poden anar trenant la vida de la revista, el Dr. Torner va destacar-ne nou: «Contra la indiferència entre creients i no-creients, la interpellació, l'admiració, el diàleg; contra la privatització de Déu, una paraula pública; contra la tirania del mercat, l'economia del do; contra l'abassegament de les imatges i les pantalles, la voluntat de pensar-les; contra les idolatries oficials (de la política, dels famosos, de l'esport...), les imatges de la persona i les formes de sentir properes a la vida quotidiana; contra el màrqueting de l'eficiència, l'estratègia de la inutilitat; contra el culte a l'aparença, el de la vida interior; contra l'esclat de les certeses, la novel·la de la recerca de sentit coherent i contra un cosmopolitisme vacu, un universalisme arrelat.»

Orígens de QVC

Qüestions de Vida Cristiana va ser iniciada el 1958 pel monestir de Montserrat i va ser la primera revista del seu gènere que fou autoritzada després que a la postguerra fossin suprimides totes les revistes en català. D'altra banda, durant la dictadura posterior va haver de lluitar amb la censura civil per defensar el seu dret d'expressió. Per a Montserrat, una de les missions de QVC és aprofundir i fer comprensible als nostres contemporanis la fe cristiana i la visió de la realitat que se'n deriva, tot dialogant amb el pensament contemporani i amb les seves expressions culturals.

La campanya Romànic Obert arriba a l'església de Sant Esteve de Marenyà

Es restauren les pintures murals de l'absis i es consolida l'edifici

Víctor Gay
Marenyà

La campanya Romànic Obert, que finança "la Caixa", amb la col·laboració de bisbats i institucions civils d'arreu de Catalunya, no tan sols s'ocupa de la recuperació, la restauració, la consolidació i les millores de grans obres d'art, com el tapís de *La creació* de la catedral gironina o d'edificis emblemàtics, com el conjunt de l'entorn de la basílica de Palera, sinó també d'edificis menys coneguts, però amb testimonis escaients de l'estil arquitectònic més representatiu de la Catalunya Vella. És el cas de la petita església de Marenyà, situada al cor de l'Alt Empordà.

Pintures romàniques

Al costat de les grans pintures murals que es recullen a l'ombra dels Pirineus, també en tenim un seguit que per diferents circumstàncies no han assolit la difusió que possiblement mereixien. Aquest seria el cas del conjunt de l'església de Sant Esteve de Marenyà, ubicada al terme municipal de la Talleda d'Empordà. Es tracta d'un edifici

La restauració es du a terme amb una tecnologia gairebé quirúrgica.

«En el procés de restauració s'han descobert elements nous d'aquestes pintures romàniques»

isolat —l'envolten unes poques cases de pagès— dalt d'un turó des d'on s'albira la planura empordanesa.

Al seu absis hi ha unes pintures romàniques que han merescut l'atenció dels programadors de l'esmentat programa de "la Caixa" i que es complementa amb una acció de consolidació del

conjunt de l'edifici.

Restaurar i fins i tot descobrir unes pintures que tenen uns vuit segles d'existència requereix uns coneixements artístics i tècnics importants, especialment quan es porten a terme en el mateix indret. Cal recordar que les grans pintures de l'Aran es van retirar per ser restaurades a Barcelona. Dues joves professionals, Núria de Toro i Imma Brull, fa mesos que intervenen en les pintures i entren termes gairebé mèdics i amb raó, perquè el seu treball i també les seves eines són coincidents amb les quirúrgiques.

En el procés de restauració s'han descobert elements nous que completen la part ja visible i que en finalitzar els treballs (està previst que estiguin enllestits a finals d'any) permetran una visió ampliada i millorada —també amb elements lumínics— d'aquestes pintures romàniques.

Una vegada acabada aquesta intervenció a l'interior del temple, es completarà, a l'exterior, amb la consolidació del conjunt de l'edifici i de les seves cobertes. D'aquesta manera s'haurà salvat una peça del romànic català que no per poc coneguda és menys important.

Exposició «El poema del pessebre» a Escaldes-Engordany

Redacció / Escaldes-Engordany

Fins al proper 10 de desembre, el Centre d'Art d'Escaldes-Engordany, a Andorra, acull una exposició d'il·lustracions de l'artista sabadellenc Jordi Roca sobre el *Poema del Pessebre*, de Joan Alavedra. L'entrada és gratuïta.

El *Poema del Pessebre*, de Joan Alavedra, va ser escrit als peus de la mítica muntanya del Canigó. El mestre Pau Casals va compondre l'oratori del mateix nom com un gran himne

de pau, que es va estrenar l'any 1960 a Acapulco (Mèxic) i que ha donat la volta al món.

L'obra de Joan Alavedra ara arriba a Escaldes-Engordany mitjançant una sèrie d'il·lustracions que reproduïxen l'estètica dels vitralls que, a iniciativa del promotor cultural Joan Rios i Masanell, va realitzar l'artista Jordi Roca.

Aquesta mostra s'emmarca dins de la celebració de la Capitalitat de la Cultura Catalana d'Escaldes-Engordany i s'enllaça amb la tradició pessebrista de la parròquia escaldenca, escenari de la teatralització del naixement de Crist en el pessebre vivent d'Esteve Albert, una iniciativa popular dels anys cinquanta del segle XX.

Anys enrere, aquesta col·lecció de dibuixos havia estat exposada a Sabadell, Barcelona, Madrid, Perpinyà, Ripoll, Lleida, Girona, Tarragona, Sant Cugat del Vallès, Montserrat, Llívia, Sitges i Terrassa.

Per a més informació: Centre d'Art d'Escaldes-Engordany, av. Carlemany, 50 – Escaldes-Engordany, tel. (07) 376 802 255. L'horari és: de dilluns a divendres, de 9.30 a 13.30 i de 15.00 a 17.00; dissabtes, de 9.30 a 13.30.

24 HORES D'ACTUALITAT RELIGIOSA

www.catalunyareligio.cat

Tota l'actualitat religiosa des de Catalunya

 catalunya religio.cat

La mort, una part més de la vida

El Museu Diocesà de Barcelona acull una mostra sobre cultura funerària

Redacció
Barcelona

Serveis Funeraris de Barcelona i Grupo Mémora presenten al Museu Diocesà de Barcelona, fins al proper 28 de novembre, l'exposició *L'altra cara de la vida. Cultura funerària, ahir i avui*. La mostra permet fer un recorregut sobre l'evolució de la cultura funerària, alhora que pensar en la mort com una part més de la vida. S'hi repassa la cultura funerària des del paleolític fins a l'actualitat mitjançant més de 125 peces originals de les cultures neolítica, argàrica, ibèrica, etc. També introdueix el visitant en les noves tecnologies (codi Qr) i desenvolupa activitats paral·leles, com ara tallers i conferències.

Les restes arqueològiques provinents de les diferents cultures i èpoques funeràries es distribueixen en cinc àmbits històrics: «La prehistòria», «Història antiga», «El món clàssic», «Península Ibèrica» i «L'actualitat». Es disposa de dos espais interactius, un espai de reflexió i literatura, i dos tallers temàtics, que porten per títol *Investiguem el passat* i *Fem d'arqueòlegs*.

Anàlisi pedagògica i lúdica

Amb aquesta exposició es vol, d'una banda, apropar a tots els públics la cultura funerària, i, de l'altra, crear un espai que convidi a la reflexió sobre l'altra cara de la vida: la mort. La mostra fa una anàlisi de manera pedagògica i lúdica alhora sobre la mort.

Així, pretén apropar de manera natural el fenomen de la mort a col·lectius de totes les edats: estudiants, adults i

Màscara funerària egípcia.

«Aquesta exposició vol crear un espai que convidi a la reflexió sobre l'altra cara de la vida: la mort»

Estris de la cultura argàrica (any 1800 aC).

persones de la tercera edat; fomentar un esperit reflexiu i d'integració de la visió de la mort; oferir eines per entendre i estudiar la cultura funerària; donar a conèixer les noves formes d'enterraments i la nova concepció cultural que es té de morir i de ser enterrats; difondre la cultura mortuòria desenvolupada al llarg de la història dins de l'espai de la Mediterrània, fent un èmfasi especial a l'època antiga; interpretar el fet de la mort humana al llarg de la història i donar un valor afegit a la col·lecció de la Fundació Privada Catalana per l'Arqueologia Ibèrica.

«El gran repte de la mort, és a dir, superar-la i seguir fent el camí de la vida, és una dura tasca que han d'assumir els qui es queden. Aquesta és la filosofia de l'exposició. Una mostra que se suma a una política d'actuació cultural integral que a través de diverses activitats (conferències, edició de llibres...) pretén reflexionar, manifestar i difondre les noves visions que el punt d'inflexió de la vida cap a la mort ofereix avui. No oblidem que la mort és l'altra cara de la vida», expliquen els organitzadors.

Més informació: Museu Diocesà de Barcelona, avinguda de la Catedral, 4 – 08002 Barcelona, tel. 933 152 213.

Gent nostra

Lluís Roca i Florejachs, intel·lectual polifacètic

Del període de la Renaixença, el gran públic en sol conèixer allò més bàsic: les quatre pinzellades que s'ensenyen a l'escola, amb els quatre o cinc noms més granats, les obres considerades cabdals i parem de comptar. I això encara les generacions modernes que han estudiat història i literatura catalana.

Però la Renaixença fou un moviment molt ampli, que abastà no només les lletres, sinó totes les ciències i, cada un a la seva manera, amplis sectors. Homes —i dones— amb inquietuds van formar un gran estol escampat arreu del país.

Un dels seus exponents, en la seva vessant de metge, historiador i poeta de caire místic i religiós, va ser Lluís Roca i Florejachs. Nascut a Lleida el 1830, va dedicar tota la seva vida al coneixement, a les lletres i a la seva

ciutat natal fins a la seva mort, l'any 1882. Lluís Roca va estudiar a Lleida i va cursar Medicina a Barcelona. Va ser llavors, en el període d'estudiant a Barcelona, quan va entrar en contacte amb un grup de gent renaixentista que l'influï de per vida.

Acabada la carrera, va tornar a Lleida per exercir de metge. Va destacar principalment per la seva tasca davant d'algunes de les epidèmies cícliques que es declaraven a la ciutat. Volia, com altra gent inquieta com ell, una transformació de la ciutat cap a la modernitat sobre les arrels del passat gloriós, cosa que va fer que, sense deixar mai d'exercir la medicina, es fascinés per la història; més exactament, per la descoberta del passat ignorat. Es va casar amb Elena Cavaller.

Va ser una de les persones que

participà el 1862 amb Mn. Josep Maria Escolà i Cugat i Josep Mensa i Font en la fundació de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana. Aprofitant les eines de la Renaixença, convocava els Certàmens Marians, contrapunt territorial als esplendorosos Jocs Florals de Barcelona, tot difonent la devoció a Maria. També va fundar la Societat Literària, l'Acadèmia de Belles Arts i l'Ateneo Leridano. Mantingué contacte amb Frederic Mistral i els felibritges occitans.

Va publicar en profusió a la premsa local i a tota mena de revistes. Primer, a la barcelonina *El Trobador*; també a *Lo Gai Saber* i a *La Renaixença*, però la seva obra restà esparsa. Només *Poesies*, el 1864, *Los fanalets de Sant Jaume* i *Celajes* —recull de poemes religiosos, molt místics—, tots dos del 1881, veieren la llum. Pel que fa

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

a història, la seva monografia *La Seo. Memoria de la catedral de Lérida*, del 1881, va ser reeditada anys després de la seva mort.

Roca i Florejachs no és només un exponent d'una època, sinó un poeta amb una trajectòria que avui, amb el pas del temps —noves modes, nous gustos i nous estils—, s'ha oblidat i ha donat pas a altres formes. La seva figura, però, ens motiva a no oblidar que, encara avui, la poesia de caire religiós és ben viva i pot travessar moltes de les fronteres dins de les quals sembla haver-se resignat.

Per saber-ne més: *La Renaixença a Lleida. Lluís Roca Florejachs-Josep Pleyan de Porta*, de J. Borrell, P. Sanvicén i M. M. Gibert (Universitat de Lleida, 1999).

Dret i justícia

Quan pensem en el dret canònic, l'enfoquem com un conjunt de normes que regeixen la vida de l'Església. Aquest text ofereix una visió diferent, basada en l'aplicació en l'àmbit eclesial d'una concepció del dret com el que és just, arrelada en la millor tradició clàssica i cristiana sobre el dret. Aquesta perspectiva permet superar una visió formalista del dret canònic, reforçant-ne l'autèntic caràcter jurídic i el seu entroncament en el misteri de l'Església.

Carlos José Errázuriz M., ¿Qué es el derecho en la Iglesia? Ediciones Universidad de Navarra, Col·lecció Astrolabio, 2011, 176 pàg.

Obrir un tresor

Com fer una lectura creient i orant de les Sagrades Escripures? A aquesta pregunta intenta respondre aquest llibre, de la teòloga Rocío G. Garcimartín, que presenta de forma clara i senzilla l'itinerari de la *lectio divina*. Aquest itinerari és un mètode que ens submergeix en el cor de Déu. «La *lectio divina* és capaç d'obrir el tresor de la Paraula de Déu i crear l'encontre amb Crist, Paraula divina i vivent», ha escrit Benet XVI en l'exhortació apostòlica *Verbum Domini*.

Rocío G. Garcimartín. La Lectio Divina. Editorial Claret, 2011, 48 pàg.

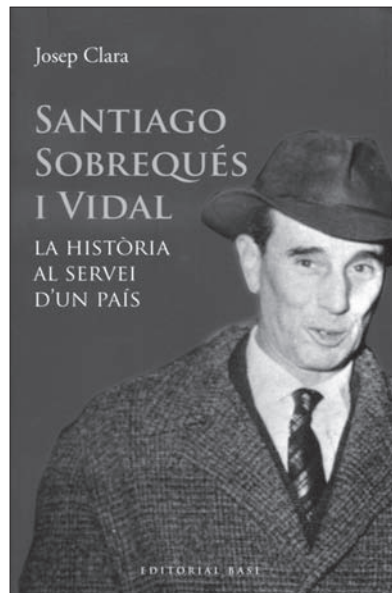
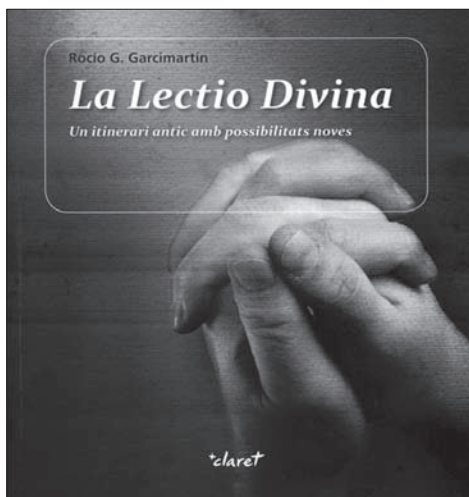

Figura eminent

Aquest llibre presenta els tres aspectes que defineixen la vida i l'obra del professor i historiador Santiago Sobrequés i Vidal (1911-1973): la seva dedicació com a catedràtic d'Història, la magnitud de la seva obra científica com a medievalista i el compromís cívic amb la seva ciutat natal, Girona, i amb Catalunya durant els anys del franquisme. Aquesta no és només la història de Sobrequés, sinó la de tants milers de joves que van haver de tornar a començar després de la guerra civil.

Josep Clara, Santiago Sobrequés i Vidal. La història al servei d'un país. Editorial Base, Col·lecció Base Històrica, 2011, 436 pàg.

Lliçons de vida

La professora i periodista Natalie Haynes es proposa explicar-nos en aquest llibre «algunes de les millors històries del món antic: històries que són interessants, divertides, tristes o espectaculars, i especialment algunes que semblen sorprenentment actuals, tot i que van tenir lloc fa dos mil anys». L'autora ens mostra l'existència quotidiana dels grecs i romans de l'antiguitat, que pot servir-nos de guia per a la vida moderna.

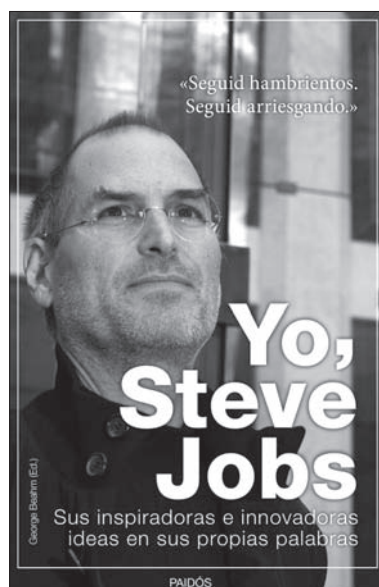
Natalie Haynes, Una guía de la antigüedad para la vida moderna. Editorial Ares y Mares, 2011, 322 pàg.

Misteri trinitari

La intuïció cosmoteàndrica considera que la realitat consta de tres dimensions: divina, humana i còsmica. Aquest volum inclou dos dels llibres més significatius del filòsof Raimon Panikkar (1918-2010): *La Trinitat* y *La realitat cosmoteàndrica*. Tres textos més completen el llibre: una meditació sobre la divinitat, una altra sobre els rostres de Déu i una reflexió sobre l'home entès com a misteri trinitari.

Raimon Panikkar, Visió trinitària i cosmoteàndrica: Déu, home, cosmos. Fragmenta Editorial, Col·lecció Opera Omnia Raimon Panikkar, 2011, 396 pàg.

Una ment prodigiosa

Basat en les entrevistes i intervencions públiques que Steve Jobs va fer al llarg de la seva vida, aquest llibre recull els pensaments més brillants del fundador d'Apple. Aquest visionari que va revolucionar la manera de veure el món ha deixat una empremta inesborrable en múltiples indústries. Les més de dues-centes cites són de lectura essencial per a tots aquells que volen trobar solucions innovadores i plenes d'inspiració aplicables a tots els àmbits de la vida.

Yo, Steve Jobs. Editorial Paidós, Col·lecció Paidós Empresa, 2011, 110 pàg.

El món dels llibres

Aquest llibre és un monòleg, ple d'ironia, on la protagonista és una bibliotecària que parla i pensa en veu alta. En una de les sales de la biblioteca, on els llibres estan ben col·locats i classificats segons la Classificació Decimal Universal de Dewey, passen moltes coses. La vida de la bibliotecària gira al voltant dels llibres i els lectors. Els seus pensaments i reflexions són completament actuals. Es tracta de la primera novel·la publicada de Sophie Divry.

Sophie Divry, Signatura 400. Blackie Books, 2011, 108 pàg.

Relacions familiars

El gran guru de l'economia espanyola, Leopoldo Abadía, autor de *La crisis ninja y otros misterios de la economía actual* (amb més de 150.000 exemplars venuts), pare de dotze fills i avi de quaranta néts, ens parla en aquest llibre dels problemes que preocupen totes les famílies. L'educació dels fills, la gestió de l'economia domèstica, les relacions familiars... són alguns dels temes que Abadía aborda amb el seu peculiar to divulgatiu i sentit de l'humor.

Leopoldo Abadía, 36 cosas que hay que hacer para que una familia funcione bien. Editorial Espasa, 2011, 206 pàg.

Crítica literària

Una novel·la històrica plena d'intriga

Primera novel·la d'aquesta autora anglesa al nostre país. Novel·la històrica. Novel·la *thriller*. Pocs filòsofs es presten per ser novel·lats com Giordano Bruno. La seva vida va ser de novel·la, no en va era de Nola, aquest sud italià novel·lesc tot ell. Londres 1583. Convidat per la cort i en especial per la universitat d'Oxford per debatre amb un dels catedràtics d'aquesta universitat, Giordano es veu implicat en una sèrie d'assassinats misteriosos, com tots els assassinats en un mitjà universitari aparentment culte, de resolució difícil.

L'Anglaterra anglicana d'Isabel I no és l'ambient propici per a un filòsof que ha estat dominic, poeta, científic, mag. Que anomenessin mag algú que volia contemplar a la seva manera els misteris de l'univers no era gens estrany. Les seves teories sobre els mons infinits es van avançar uns quants segles al que la ciència avui considera normal. Topaven de cara amb la ciència bíblica del moment. G. Bruno mai com fins ara ha estat un referent, un pensador, esbojarrat?, de moda. G. Bruno és un home peculiar, amb un atractiu intel·lectual i humà com en pocs filòsofs imaginatius podem trobar. Home apassionat, vehement, va fugir de ciutat en ciutat. La inquisició no li donava treva.

De formació molt dominicana per to-

S. J. PARRIS
Los herejes de Oxford.
Grijalbo, 2011, 455 pàg.

mista, per obertura de ment i d'idees, pels seus enormes coneixements sobre el saber més variat, va haver de fugir del convent per errar per aquella Europa plena d'espies, d'enfrontaments religiosos entre catòlics i protestants. El seu final és conegut: la foguera a Campo di Fiori. Era l'any 1604. Les brases d'aquella foguera van ser el caliu propici per al foc de la Il·lustració.

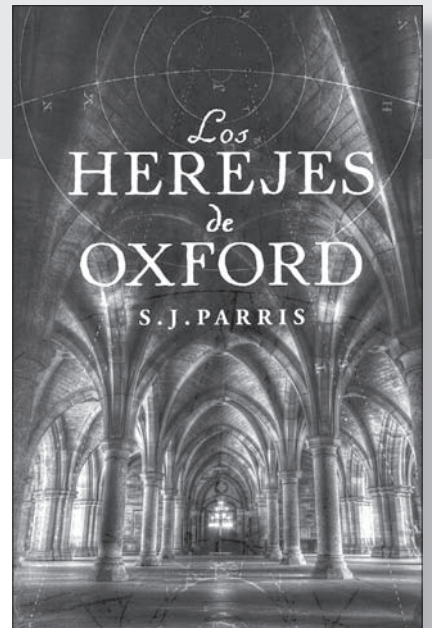
L'anglicanisme vint anys abans no estava exempt d'aquestes persecucions. Buscar heretges era una ocupació comuna en tots dos bàndols. «El concepte d'heretgia canvia segons qui té el poder. Què se'n va fer, dels llibres titllats de perillosos? (pàg. 201). Es van cremar tants llibres i, el que és pitjor, tants homes i dones que l'única cosa que buscaven era la veritat. No és estrany que Pascal digués: «L'abús de la veritat és pitjor que la mentida.» I hi va haver molts abusadors d'un zel malaltís boig. En tots dos bàndols.

Oxford es mostra a Bruno com un lloc

més lliure de pensament. Es va equivocar. Res més equivocat que pensar que en aquella Anglaterra el pensament liberal circulava amb més llibertat que en aquesta banda del canal.

G. Bruno hi va anar rere el llibre anhelat per molts renaixentistes: l'*Hermes Trismegist*, la saviesa perduda dels egipcis, un secret secular per posar fi al poder de l'Església cristiana; llibre capaç d'ensenyar als homes el coneixement secret de la Ment Divina: podia ensenyar a ser Déu. Va arriscar la seva vida pel llibre i per una jove.

Potser tota la trama s'hauria pogut explicar amb menys pàgines; el ritme, malgrat que sembla trepidant, és lent, amb flegma anglesa, però ajuda a conèixer el clima intel·lectual, religiós, boirós d'aquella Anglaterra, no menys tètric i despietat que el continental. Qui estigui avesat a llegir novel·la històrica de *thriller*, aviat endevinarà qui pot ser l'assassí, però no la seva pertinença religiosa. Sorpresa final.

Molt interessant per conèixer una època, l'ambient, les lluites intestines. Potser li manca certa pregonesa intel·lectual en els debats. N'esperava més. Potser perquè G. Bruno és una de les meves passions intel·lectuals ocultes. Una novel·la no és mai una resposta total, però ajuda a pensar i a saber-ne més. Aquesta ho aconsegueix.

Crítica teatral

Un quartet d'amor i d'odi insuperable

QUI TÉ POR DE VIRGINIA WOOLF?, d'Edward Albee.
TRADUCCIÓ, de Josep Maria Pou.
INTÈRPRETS: Mireia Aixalà, Pere Arquillué, Ivan Benet i Emma Vilarasau.
DIRECCIÓ: Daniel Veronese.
Teatre Romea, Barcelona.
Sense data de sortida.

Ai, que aquest parell prendran mal! Això és el que pensen els espectadors en més d'un moment quan veuen com s'acarnissen els dos protagonistes d'aquesta versió de l'obra *Qui té por de Virginia Woolf?*, d'Edward Albee, que, ara fa cinquanta anys, posava els pèls de punta als membres del jurat del premi Pulitzer de teatre perquè, després de donar-li el guardó, van considerar que no reflectia una visió gaire sana de la societat americana de la primera dècada dels anys seixanta.

El premi va quedar desert, doncs, i bona part del jurat va dimitir en protesta per la censura. El Pulitzer de teatre li va arribar a Edward Albee, però, cinc anys després, el 1967, per *Un fràgil equilibri*, l'obra que, en una coincidència de programació de l'autor, es representa també aquesta tardor al Teatre Lliure

© David Ruano

Mireia Aixalà i Ivan Benet amb Emma Vilarasau i Pere Arquillué, els quatre protagonistes de l'obra.

de Montjuïc.

Fill de pares adoptius, Edward Albee (Washington, EUA, 1928) va abandonar la família quan tenia vint anys, en sentir-se pressionat perquè no volien que es dedicés als negocis artístics i perquè fes una carrera professional liberal i de futur. El trencament va ser per sempre amb el seu pare. Amb la seva mare, només s'hi va veure disset anys després.

Aquestes breus llampegades biogràfiques són, de totes les d'Edward Albee, les més essencials per entendre, ni que sigui una mica, quina pot ser la gènesi

de les relacions personals que es reflecteixen en la majoria dels personatges del dramaturg.

El director argentí Daniel Veronese ha deixat que els personatges de la tragicomèdia *Qui té por de Virginia Woolf?* s'esbatessin a flor de pell, que es relacionin epidèrmicament i que no es perdonin ni un alè de repòs. Veronese —conegut fins ara aquí per les seves versions lliures d'obres de Txèkhov—, no ha permès que l'amor i l'odi que acumula la parella formada per Martha i George (Emma Vilarasau i Pere Ar-

quillué) es vehiculi només a través de la paraula enverinada sinó que ha fet que s'arribin directament a les mans, a l'empenta, a la caiguda del sofà a terra, a la sacsejada contra el moble bar, a la trencadissa de vidres d'ampolla... i fins i tot a l'escopinada sense falsos efectes escènics.

Els drapets que George i Martha es treuen al sol encomanen i enterboleixen la relació plàcida de la parella més jove que els visita una nit de cap de setmana, Nick i Honey (Ivan Benet i Mireia Aixalà), en una mena d'armari de doble mirall: en una cara hi ha el passat, i en l'altra, el present i una premonició del futur.

Com que *Qui té por de Virginia Woolf?* depèn, en part, dels seus intèrprets, en aquest cas, el quartet és insuperable. Pere Arquillué extreu el seu interior més ferotge i incivilitzat. Emma Vilarasau expulsa també el seu costat més salvatge. Mireia Aixalà hi explota la seva subtil i endolcida ingenuïtat. I fins i tot Ivan Benet es desboca del seu caràcter reposat per perdre els estreps en més d'una ocasió. Degradació personal sense concessions a l'escenari. Pura meravella per als espectadors a la platea. No seria gens estrany que, més endavant, el muntatge tornés a la cartellera per aclamació popular. Potser en una reposició al Teatre Goya, tenint en compte que el traductor d'aquesta versió catalana és Josep Maria Pou? S'accepten apostes.

José Antonio Solórzano Pérez
Educador i religiós dominic

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

Actualitats científiques

Alerta a les deixalles espacials!

Què vol dir *deixalla espacial*? Qualsevol resta del que els coets, els satèl·lits o les sondes llançades a l'espai han anat deixant divagant més enllà de l'estratosfera des del dia que començà la carrera espacial. Teniu idea de quantes són aquestes deixalles? No us esgarrireu, però s'ha calculat que arriben a uns 17.000 objectes! Això comença a ser alarmant. Alguns d'ells ja van caient a terra a mesura que perden alçada. Però ho fan si se'ls pertorba l'òrbita o són en una zona que ja hi ha atmosfera que els fa perdre velocitat pel fregament. Els més distants poden perserverar orbitant la Terra segles i segles.

Dels que han tornat s'han fet famosos els que van ser vistos a la dècada dels 60 a Austràlia, que eren unes esferes que brillaren molt en posar-se en contacte amb la baixa atmosfera i van fer creure a alguns australians que es tractava d'un atac extraterrestre. A Merkanooka, a l'oest d'Austràlia, el 29 d'agost de 1965 es pogué identificar una d'aquestes esferes que es precipità al mar: era un tanc d'aigua per beure que havien utilitzat els astronautes de la nau *Gemini V*, llançat per ells 9 dies abans.

L'estació espacial internacional (NASA).

Però més recent hi ha hagut una alarma molt seriosa a l'estació espacial internacional (ISS) que, com sabeu, està orbitant la Terra amb sis científics a bord, els quals hi estan fent experiments. Va ser el 28

de juny d'enguany. Un d'aquests objectes errants es detectà que es dirigia a velocitat notable cap a l'ISS. No hi havia temps perquè l'estació maniobrés i el que es va fer va ser pujar els astronautes a les naus russes Soiuz que s'hi conserven de manera que en cas d'emergència poden utilitzar-se per tornar a la superfície terrestre. I a la nau Soiuz TMA-02M van refugiar-s'hi el comandant rus, amb un americà i un japonès, i a la TMA-21 els altres dos russos i un americà. I allà dintre van romandre 40 llargs minuts amb tota la por d'un impacte que danyés el conjunt. Però, gràcies a Déu, aquelles escombraries van passar de llarg a uns 250 metres de l'ISE. Si no hagués estat així n'haurien parlat molt més els diaris (alguns ja en digueren alguna cosa).

Què caldria fer, doncs, amb aquest munt de deixalles espacials, en gran part incontrolat? És un problema no resolt. El que certament es pot fer és procurar que no n'augmenti el nombre, controlant més el que deixa qualsevol sonda llançada a l'espai. I, mentrestant, si ocorre alguna altra emergència, ja ho sentirem a dir.

L'univers de les galàxies

46. El futur de l'univers

Què ens poden dir els cosmòlegs del que passarà temps a venir, si ara les galàxies s'estan separant les unes de les altres acceleradament? És que es pot assegurar, des del punt de vista científic, que l'expansió seguirà indefinidament sense cap causa natural que l'aturi? No és tan fàcil fer prediccions com deduir el comportament passat anteriorment. Quan Smoot va anunciar el 1992 els resultats del COBE, va dir amb tota raó: «Em meravella que els éssers humans hagin tingut l'audàcia de concebre una teoria de la creació», referint-se a com s'ha pogut construir la teoria del Big bang, expositiva del passat de l'univers des de la seva formació, que es veia confirmada amb la radiació de fons tal com el satèl·lit l'acabava d'enregistrar. Però més audàcia haurà de tenir qui vulgui descriure el que succeirà. Pel que fa al passat, s'ha vist que només fa uns 5.000 milions d'anys que ha començat una acceleració en l'expansió còsmica, gràcies a la misteriosa energia obscura, que era una desconeguda. No podria haver-hi ara una desaceleració per causa d'un altre factor també desconegut? Què ens diuen els cosmòlegs de tot això?

Univers obert o tancat

Hi ha dues alternatives per al futur de l'univers: que segueixi indefinidament l'expansió o bé que acabi parant i tornant enrere. En el primer cas en direm univers obert i en el segon univers tancat. Aquest segon procés d'entornar-se'n tota la matèria cap al punt inicial, per fer una implosió, s'anomena «Big crunch». Hi ha qui pensa que tot el procés còsmic s'ha repetit així infinitat de vegades fent Big bang, Bug crunch, Big bang,... i així diuen que s'evita la dificultat que presenta la concepció d'un

instant inicial. És la teoria de l'univers polsant (dels russos Evgenii Lifshitz i Isaac Khalatnikov, el 1963), però és una teoria que té moltes objeccions en contra, entre altres: que no és conforme a les lleis físiques que una contracció de matèria pugui causar un rebot que fos exactament igual en característiques i energia que al cas anterior.

Com es podria determinar si l'expansió continuarà indefinidament o bé es parará per canviar després de sentit i iniciar una contracció? De dues coses cal tenir coneixement precís per fer un càlcul vàlid: la magnitud de la massa gravitatòria total existent a l'univers i el valor de la força expansiva, que és el mateix que dir de l'energia obscura. I el gran inconvenient que tenim és que cap d'aquestes dues coses no podem saber-la amb prou exactitud per arribar a una conclusió segura. S'anomena «densitat crítica» la que correspon al mínim per a aturar l'expansió. El càlcul dona que seria suficient la corresponent a uns cinc àtoms per metre cúbic. Però la densitat real costa més de precisar. Si no tenim en compte la matèria obscura seria molt baixa. Potser de només una desena part d'un àtom per metre cúbic. Amb això ja es veu que podríem assegurar que l'expansió no podria ser mai contrarestatada per la gravetat. Però la matèria fosca sextuplica el valor i ja no és tan lluny del de la crítica. S'anomena omega (Ω) la raó entre la densitat actual i la crítica, i segons Martin Rees (a *Antes del principio*, Barcelona 1999; pàg.150), ara com ara el valor que sembla que cal admetre per als càlculs és $\Omega = 0,2$. Però, segons diu el mateix Rees, «els cosmòlegs tenim la forta convicció que el nostre univers té una densitat exactament igual a la crítica». O sigui que segurament és $\Omega = 1$. Per què diu això?

Ho explica més endavant (pàg. 161): «Sabem que en l'actualitat omega no difereix gaire del valor 1 (els efectes de la gravetat i de l'expansió no estan pas gaire descompensats)... i en l'univers primitiu qualsevol desviació de la unitat s'hauria amplificat durant l'expansió. Si omega hagués estat inferior a 1, l'energia cinètica hauria guanyat ràpidament la primera embranzida i omega hauria minvat fins a zero, i si omega hagués estat molt més gran que 1 la gravetat hauria aturat l'expansió en molt poc temps... Quan el nostre univers tenia un segon d'edat omega no podia haver diferit del valor 1 més d'una part entre 10^{15} . Va començar amb un equilibri molt precís entre l'expansió i la gravetat.» Amb això ens diu que ara no pot haver-hi gaire diferència amb el valor, que ell creu que havia de tenir l'inicial, $\Omega = 1$.

Però si són certes les elucubracions d'aquest astrònom, no podem afirmar res sobre el futur de l'univers ja que una petita variació, que s'esdevingui en l'evolució còsmica, del valor 1 per a omega porta a obert si és en baixa o a tancat si és en puja.

Què hi podem dir nosaltres?

És clar que si els càlculs actuals són només aproximats, no podem pas afirmar res amb seguretat. El valor 0,2 d'omega és el que ens diuen que donen els càlculs, però Rees no se'n fia i podria tenir raó. No som qui per contradir aquest astrònom de Cambridge. Així i tot, hem de dir que la hipòtesi d'un univers obert ara com ara roman la més probable. És clar que els càlculs s'han de precisar més, però la cosa no és fàcil. Són tres els paràmetres que intervenen en el tema: la massa de tot

l'univers, la velocitat d'expansió i les distàncies mitjanes entre galàxies. I de tots tres només en tenim una aproximació insuficient. Pel que fa a la velocitat d'expansió (l'actual), que s'anomena «constant de Hubble», s'ha vist que cal posar-la entre 50 i 100 km/seg per megaparsec de llunyania, i es pren com a valor més segur el de 70 km/seg, però no amb la suficient certesa per resoldre la qüestió, i més incerta és la massa de tot el cosmos i la densitat de galàxies en conjunt. Per això el valor de 0,2 per a omega, raó entre la densitat actual i la crítica, que diu el mateix Rees que donen en general ara els càlculs no és pas el que posen tots els astrònoms. N'hi ha que, amb dades també d'observació estableixen $\Omega = 0,4$.

Sembla, però, que podem afirmar que, essent omega inferior a 1, com es veu més segur, la balança s'inclina cap a favor d'haver de dir que l'univers seguirà expandint-se indefinidament. I si fem cas del que ens diuen Lawrence M. Kraus i Robert J. Scherrer (en l'article «¿El fin de la cosmología?», a *Investigación y Ciencia* de maig de 2008) haurem de pensar que, si no hi ha res que faci minvar el ritme actual d'expansió còsmica, d'aquí a 30.000 milions d'anys haurà desaparegut tot rastre de la gran explosió, la llum de totes les galàxies, llevat de les més pròximes, ja es trobarà massa allunyada per poder ser detectada, la temperatura del fons còsmic ja serà massa baixa per poder-se detectar i l'univers serà semblant a com el coneixien els astrònoms de principis del segle XX, abans que els instruments descobrissin el cosmos que coneixem avui.

Quin serà, doncs, el futur de l'univers? En cristià hem de dir: només Déu ho sap. Sabem però que la seva paraula divina ens diu per Sant Pau que «la figura d'aquest món passa» (1Co 7,31) i per la 2a carta de Sant Pere «nosaltres esperem un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia» (2Pe 3,13).

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

UN DIOS SALVAJE ***

Director: Roman Polanski.

Guió: Yasmina Reza i Roman Polanski.

Intèrprets: Kate Winslet, Jodie Foster, John C. Reilly, Christoph Waltz.

Gènere: comèdia dramàtica.

Alemanya-França-Polònia-Espanya, 2011, color. 79 minuts.

Majors de 16 anys.

Dos matrimonis es reuneixen per solucionar civilitzadament el conflicte que ha enfrontat els seus dos fills d'11 anys. Aquesta pel·lícula ofereix tots els ingredients que adornen els clàssics: precisió en els diàlegs, moviment pulcre de la càmera, imatges nítides, espais ideològics definits i personatges perfilats a ganivet. Tot ens remet a noms

com Hitchcock, Capra, Allen i el mateix Polanski que, en un exercici d'adaptació al cinema de la peça teatral de Yasmina Reza, supera de llarg alguns dels anteriors productes.

Cal atribuir el mèrit d'aquesta cinta al text de l'autora, dona intel·ligent i aguda en les seves apreciacions sobre la cultura, els costums i els extraradis

de la fragilitat humana. Amb tot, no li neguem a Polanski ni un bri del seu mestratge per explicar amb imatges, a temps real, un relat precís, ple d'humor i ràbia, sobre la història de l'estupidesa humana.

Els quatre personatges, enclaustrats en un saló, flueixen del racional i correcte, que tots coneixem, a l'irracional i salvatge, que tots amaguem. La connexió amb l'espectador no es fa esperar, ja que toca les pulsions més universals. La tensió, el riure, el ridícul i la incredulitat omplen la sala i la responsabilitat d'activar aquesta riuada d'emocions és dels actors. I ho aconsegueixen, i de quina manera! L'histrionisme de Foster, les bones maneres de Winslet, el

cinisme de Waltz i la frescor de Reilly converteixen una baralla de nens en la radiografia de la crisi de l'edat madura. Devastador. Per sort, la reflexió queda en mans del públic i aquest és l'as que amaga aquesta pel·lícula.

• Humor: 1; acció: 0; violència: 1; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 6).

ASESINOS DE ÉLITE **

Director: Gary McKendry.

Guió: Gary McKendry i Matt Sherring.

Intèrprets: Robert de Niro, Jason Statham, Clive Owen, Yvonne Strahovski, Dominic Purcell.

Gènere: thriller.

Estats Units-Austràlia, 2011, color. 105 minuts.

Majors de 16 anys.

Danny, un antic membre de les Forces Especials, viu retirat després d'una traumàtica experiència en una missió. Un dia rep la notícia que el seu antic company i amic Hunter ha estat segrestat per un xic àrab que pretén, d'aquesta manera, forçar Danny perquè accepti un darrer treball:

venjar la mort dels seus tres fills a mans d'agents del SAS britànic.

Primer llargmetratge de Gary McKendry, que s'ha inspirat en una novel·la de Ranulph Fiennes, el qual, per la seva part, havia basat el seu escrit en un suposat fet real. Dificilment sorprendrà ningú la trama i els personatges, mil vegades vistos, però *Asesinos de élite* té prou ritme per atrapar un públic sense grans pretensions que vulgui gaudir amb dosis d'acció ben rodades.

Potser es ressent una mica amb la inclusió de certs plantejaments moralistes molt superficials que resulten absurds i difícilment encaixables en aquesta mena de cinema, més encara quan són personificats per Statham i s'intercalen en la cinta entre tret i tret. Fins i tot així, si ho deixem de banda i no n'esperem gaire, el film aconsegueix matar el temps.

• Humor: 0; acció: 5; violència: 4; sexe: 2; llenguatge: col·loquial-vulgar.

Estrena en DVD

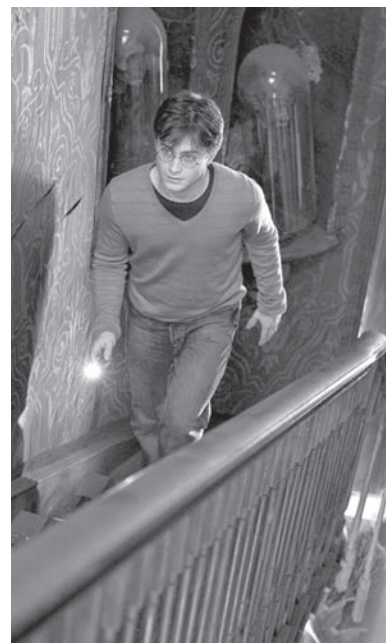
HARRY POTTER Y LAS RELIQUIAS DE LA MUERTE (2ª PARTE) ***

Director: David Yates. / Guió: Steve Kloves.

Intèrprets: Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson, Ralph Fiennes, Helena Bonham Carter, John Hurt.

Gènere: fantasia-aventures.

Estats Units-Regne Unit, color, 2011. 130 minuts. / Públic: joves.

La recerca dels Horrocruxes continua per part de Harry, Ron i Hermione. Cada cop són més a prop, però també Woldemort estreny el setge sobre Hogwarts i els que li són contraris. Tot apunta cap a un duel final entre el Senyor Fosc i el seu contrincant.

Es tracta de la segona part del film. Rodat d'una vegada, els 280 minuts que dura es van dividir en dues pel·lícules per cobrir la longitud del llibre setè, que tanca aquesta reeixida saga de J. K. Rowling. Diversos directors han posat el seu segell personal (Alfonso Cuarón) o bé s'han amagat per donar pas a una versió més anònima però visualment atractiva (Chris Columbus, Mike Newell o David Yates), i tots ells molt ben acompanyats per Steve Kloves com a guionista de gairebé totes (excepte *La orden del Fénix*, escrita per Michael Goldenberg).

El film porta l'espectador per un camí agitat d'escenes d'acció, batalles i enfrontaments que aconsegueixen esgotar la vista i

desitjar-ne encara més el final. L'embolcall màgic continua sent versemblant i clau de l'encís extern d'aquesta saga de pel·lícules.

• Humor: 2; acció: 5; violència: 3; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

El món de la televisió

COVERT AFFAIRS ***

Dissabte – 22.15 h – Nova 7 Majors de 16 anys

Covert affairs se centra en els casos d'Annie Walker, un personatge poc sorprenent, representat per la típica dona que, a més de guapa, és intel·ligent i sap sortir airosa de totes les situacions, per complicades que siguin. Al seu costat, l'agent cec Auggie Anderson és l'encarregat d'ajudar i guiar la novinguda en els seus casos i d'ensenyar-li els secrets de l'agència. Tots

dos personatges, que es complementen mútuament, aconsegueixen evolucionar al llarg dels capítols.

Malgrat que no ofereix res d'original, potser l'humor i l'exagerada confiança que genera Anderson i la debilitat —una mica sensiblera— de Walker són els ingredients necessaris per fer que l'espectador agafi afecte als protagonistes i ompli amb les emocions allò que no pot excusar amb la raó, ja que la sèrie deixa força que desitjar pel que fa a històries, efectes i trames d'espionatge.

La inversemblança dels personatges és equiparable a la del guió i en cap moment no s'ha de buscar en aquesta ficció un thriller que parli sobre agents secrets, agències governamentals, atemptats contra la seguretat nacional i que resisteixi l'anàlisi més superficial. En definitiva, l'entreteniment que atorga *Covert affairs* se centra en els seus protagonistes i en les seves lleugeres històries d'acció, que poden captivar l'espectador per la seva simplicitat i el seu desvergonyiment a l'hora de plasmar escenes d'allò més irreals.

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Aquesta setmana destaquem

Alfred Bosch, un dels candidats que va passar pels estudis durant la campanya.

Programa electoral a Ràdio Estel

Aquest diumenge dia 20 de novembre, a les vuit del vespre en punt, la majoria de mitjans de comunicació de tot l'Estat informaran del que s'anomena «resultats electorals segons enquestes a peu d'urna», que s'hauran anat fent durant tot el dia. A aquesta mateixa hora, després de la missa vespertina, Ràdio Estel començarà l'emissió d'un programa especial eleccions que es perllongarà fins que s'hagin fet públiques les dades de l'escrutini oficial.

El programa serà conduït per Ignasi Miranda i comptarà amb la col·laboració de diversos personatges de la vida política i social de Catalunya que aniran analitzant en directe el desenvolupament de la nit.

Per saber com han anat les eleccions, no cal, doncs, canviar el dial: nosaltres també informarem dels resultats electorals, minut a minut.

L'equip que fa possible el programa «De bat a bat» del bisbat de Lleida.

L'actualitat a les diòcesis catalanes

Amb la incorporació a la graella del programa *La Paraula*, produït pel bisbat de Solsona, ja són 6 les diòcesis catalanes que tenen una presència setmanal a Ràdio Estel amb una emissió de 30 minuts: Barcelona, Lleida, Girona, Tarragona, Urgell i Solsona. El nostre desig és que totes acabin tenint una parcel·la de la mateixa durada a la programació de l'emissora. Una altra de les novetats d'enguany és la radiació de la carta dominical dels bisbes de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés Soriano, i de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, de Terrassa, i esperem tenir aviat les de Vic i Tortosa.

La nostra música

A la darrera enquesta del Baròmetre de la Comunicació es deia que a Catalunya, prop de 25.000 persones consideraven que la música de Ràdio Estel era la millor de tota la ràdio catalana. Des dels seus inicis, la nostra ràdio ha posat una especial cura en la selecció de les peces que configuren les hores de radiofórmula, actualment des de les 10.00 del matí fins

a les 18.00 hores, i de les 22.30 a les 07.00 del matí. El millor repertori de les grans llegendes de la història s'alterna amb èxits inqüestionables de la música cantada en català, així com del repertori de nous artistes de tot el món. I és ben cert que actualment no es troba a la ràdio catalana un repertori com el nostre. Una gran tasca de la nostra companya Maria Sierra.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

Homenatge musical

★ **Xavier Dotras Trio, Preludes.**
Picap

El preludi és una peça musical breu, usualment sense una forma interna particular. El nou treball discogràfic de Xavier Dotras Trio s'ha concebut com un homenatge als compositors de preludis que més els han captivat i influït en la seva formació. Per exemple, Bach o Chopin, entre els clàssics; Bill Evans o Enrico Pieranunzi, entre els autors de jazz, i Henry Mancini o Ennio Morricone, dins del món de les bandes sonores de pel·lícules.

Temes nadalencs

★ **Michael Bublé, Christmas.**
Warner Music

Ja ha sortit a la venda el nou àlbum del cantant canadenc Michael Bublé, que inclou divuit nades, com *White Christmas*, *Jingle bells* o *Santa Claus is coming to town*. L'artista ha comptat amb la col·laboració de la cantant mexicana Talia per enregistrar *Feliz Navidad* en castellà i ha compost la cançó *Cold december night*. El disc arriba després del seu reeixit treball anterior, *Crazy love*, amb el qual ha venut més de set milions de còpies.

Veu sublim

★ **Julie London, Julie London.**
Éditions BD Music

Dos CD y un còmic s'han editat per retre homenatge a la cantant i actriu nord-americana Julie London (1926-2000). Com a cantant, va aconseguir el triomf en la dècada dels cinquanta, sobretot amb el tema *Cry me a river*. Va ser una de les intèrprets de jazz més rellevants de la seva època. Sota la batuta de compositors excel·lents, com Jimmy Rowles o André Previn, va poder demostrar tota la força de la seva veu, sublim i suggeridora.

Estil pop rock

★ **Manolo García, Los días intactos.**
Sony Music

El cantant i compositor català Manolo García acaba d'estrenar el seu cinquè disc d'estudi, *Los días intactos*. L'artista, que durant els anys vuitanta i noranta formava part del grup El Último de la Fila, continua amb la seva carrera en solitari. Les seves cançons solen caracteritzar-se per un so pop rock mestís, amb influència de ritmes àrabs, flamencs i melòdics, i per les seves lletres, que conjunten la lírica i el surrealisme.

NOVEMBRE ÉS EL MES CONSGRAT A LES ÀNIMES DEL PURGATORI

INTERNET

• **APOSTOLAT SEGLAR.**— La Delegació diocesana d'Apostolat Seglar de l'arquebisbat de Barcelona ha inaugurat la seva pàgina web (www.apostolatseglarbcn.org) com un espai de comunicació entre tots els moviments i entitats que s'inclouen en alguna de les seves tres branques: Acció Catòlica, Fòrum d'Organitzacions Catòliques d'Adults, i Centres Culturals i Parroquials.

BARCELONA

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el **diumenge 20 de novembre** en l'eucaristia de les 10.30: ofertori: *Postula a me* de Javier Quisilant; comunió: *Sedebit* de Jaume Noguera (estrena, projecte de col·laboració amb el Departament de Composició de l'Escola Superior de Música de Catalunya).

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **dilluns 21 de novembre**, a les 19.00, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Jordi Casabella, director de *El Periódico*. C/ València, 244, 1º - Barcelona.

• **XXIV JORNADES DE LA GENT DE MAR.**— El **dilluns 21 de novembre**, a les 19.00, celebració interreligiosa a Stella Maris (passeig Josep Carner, 51 - Barcelona); el **dijous 24**, a les 19.00, taula rodona *La figura del consignatari i la seva relació amb el benestar de les tripulacions a port*, a la Facultat de Nàutica (pl. Palau, 18 - Barcelona); el **dissabte 26**, a partir de les 9.00, campionat de futbol sala al poliesportiu del port. Actes organitzats per la Delegació diocesana d'Apostolat del Mar.

• **IV SETMANA BÍBLICA «VERBUM DOMINI-LA PARAULA DEL SENYOR».**— Parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona); el **dilluns 21 de novembre**, a les 19.00, *lectio Camino*,

Verdad y Vida, amb la Família Paulina; a les 20.30, conferència *La lectura de la Bíblia en la Iglesia*, per Javier Velasco; el **dimarts 22**, a les 19.00, pregar amb la Paraula amb els Grups d'Oració i Amistat; a les 20.30, conferència *La litúrgia, lloc privilegiat de la Paraula de Déu*, per Jaume González Padrós; el **dimecres 23**, a les 19.00, *lectio* amb l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona; a les 20.30, conferència *La Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església*, amb Quique Fernández; el **dijous 24**, a les 19.00, cantar amb la Paraula, a càrrec del grup TeSeguiré; a les 20.30, conferència *La Paraula de Déu i el compromís en el món*, per Mónica García (Ajuda a l'Església Necessitada); el **divendres 25**, a les 18.00, dinàmica per a adolescents; a les 20.30, conferència *La Paraula de Déu en la cultura i la comunicació*, per Miquel Estal; el **dissabte 26**, a les 12.00, missa solemne de la Medalla Miraculosa; a les 18.00, activitat infantil; a les 21.30, concert *Centinelas de la Aurora*, amb Ana Belén Gómez; el **diumenge 27**, a les 11.00, conferència *¿Entiendes lo que lees? (Hch 8,30)*, per Juan Chapa. Més informació: tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— Organitza el cicle de conferències «L'univers de les galàxies» amb Mn. Francesc Nicolau, sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL. La propera conferència serà el **dimarts 22 de novembre**, a les 18.30, sobre *Els quàsars són galàxies especials*. Sala Sant Jordi del Seminari de Barcelona, c/ Diputació, 231.

• **SETMANA DE LA FAMÍLIA I JORNADES DE LA FRATERNITAT.**— El **dimecres 23**, a les 20.00, conferència *¿Por qué decimos «no» a los recortes y al pago de la deuda?* (Daniel Gómez Olivé); el **dijous 24**, a les 20.00, *Ejecuciones hipotecarias y desahucios: cómo defender el derecho a la vivienda en plena crisis*; el **divendres 25**, a les 20.00, *Y después de la JMJ, ¿qué? El reto de la evangelización de los jóvenes* (Bruno Bérchez). Serà a l'Auditori La Torrassa; el **diumenge 27**, a partir de les 12.00, eucaristia familiar a la parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats de l'Hospitalet.

• **DIA MUNDIAL DE LA SIDA.**— El **dijous 24 de novembre**, a les 18.30, XVI Trobada Interreligiosa a la parròquia del Carme (c/ Bisbe Laguarda / Sant Antoni Abat - Barcelona).

• **CERCLE LA SALLE.**— El **dijous 24 de novembre**, a les 18.30, espectacle *Pel·lícules musicals dels anys 30*. Presenta: Fernando Sesé. Pl. del Nord, 14 - Barcelona, tel. 932 181 077, mfmagaz@gmail.com, www.cercle-lasalle.com.

• **LLIBRERIA CLARET.**— El **dijous 24 de novembre**, a les 19.00, cicle de seminaris sobre progrés tecnològic i humanisme. Conferència-col·loqui *Tecnologia i empresa. Una aposta per l'economia productiva*, amb Ramon Ollé, Eloi Planes i Juan José Villanueva. C/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona.

• **«EL CIERVO».**— Celebra el 60è aniversari el **dijous 24 de novembre**, a les 19.00. L'acte inclourà un homenatge a Roser Bofill i el lliurament del premi Enrique Ferran. Serà a l'auditori de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna de la URL. C/ Vall-donzella, 12 - Barcelona.

• **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **dijous 24 de novembre**, a les 20.00, trobada sobre *Fonamentalisme islàmic*. Convent dels frares franciscans, c/ Santaló, 80 - Barcelona, tel. 932 092 388 (fra Josep Gendrau) i 630 360 219 (fra Josep M. Massana).

• **SOPAR-DEBAT DE TARDOR.**— Organitzat pel Centre d'Estudis Econòmics i Socials (CEES) amb la col·laboració de Ferrer & Ojeda el **dijous 24 de novembre**, a les 21.00. El ponent serà Francesc Solé-Parellada, catedràtic de la UPC i president d'Innova sobre *Els emprenedors i la universitat*. Més informació: secretaria@ceesocials.org.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **divendres 25 de novembre**, a les 19.00, cinefòrum sobre pel·lícules de contingut social amb Josep F. Mària i Quim Pons. Més informació: tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

• **SANT PACIÀ.**— El **divendres 25 de novembre**, a les 20.00, presentació del llibre *Història de l'esplai Sant Pacià*, al Teatre de Sant Pacià. Més informació: www.santpacia.com.

• **COSMOCAIXA.**— El **divendres 25 i el dissabte 26 de novembre**, II Simposi d'Innovació Educativa *La innovació metodològica*. C/ Isaac Newton, 26 - Barcelona, www.laCaixa.es/Obra-Social.

• **PARRÒQUIA DE SANT ANDREU DEL PALOMAR.**— Festa major: el **divendres 25 de novembre**, a les 20.45, tercera nit de cant coral; el **dimecres 30**, a les 20.00, eucaristia; el **divendres 2 de**

SANTUARI DE MONTSERRAT

• **VIDA MONÀSTICA.**— El **dissabte 10 de desembre**, a les 9.30, comença una jornada adreçada a homes de 18 a 35 anys que vulguin descobrir quines són les grans línies de la vida monàstica, la pregària i la vida en comunitat, compartint un dia amb els monjos benedictins. Més informació: tel. 672 110 290, amontserrat.osb@gmail.com.

desembre, a les 21.00, concert *Flow my tears*, àries de cort del Renaixement al Barroc; el **dissabte 3**, a les 18.00, concert de la Capella Gramalla 25 anys. Pl. Orfila, s/n - Barcelona.

• **PASTORAL OBRERA.**— El **dissabte 26 de novembre**, de 9.30 a 18.00, XVIII Jornada de Religiosos/es a barris obrers i populars amb el tema *Temps de crisi, temps de lírica*. Més informació: tel. 934 121 551, pastoralobrerar-qbcn.cat.

• **OBRA D'EXERCICIS PARROQUIALS.**— Organitza juntament amb algunes parròquies un recés de preparació a l'Advent, predicat per Mn. Josep M. Manresa Lamarca. Serà el **dissabte 26 de novembre**, de 12.00 a 18.00, obert a parròquies o moviments. El recés transcorre en silenci. Lloc: parròquia de la Concepció (c/ Llúria, 70 - Barcelona). Es disposarà del claustre i altres espais de la parròquia. Més informació i inscripcions: tel. 933 011 626, de dilluns a divendres, de 10.00 a 13.00.

• **CATECUMENAT.**— El **dissabte 26 de novembre**, de 12.00 a 18.00, ritu d'ingrés al catecumenat (nens); el **diumenge 27**, ritu d'ingrés al catecumenat (adults). Més informació: tel. 934 541 898, fax 933 232 537, sdcatecumenat9068@arqbcn.org.

• **PARES TEATINS.**— El **diumenge 27 de novembre**, a les 18.00, concert de la Capella de Música Santa Maria i l'Orquestra Miquel Casas Bell. Tenor: Josep Lluís Buch. Dirigeix: Pelegrí Bernial. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

• **ORATORI DE SANT FELIP NERI DE BARCELONA.**— El **diumenge 27 de novembre**, a les 19.00, concert espiritual d'orgue *Evocació de Joan Maragall, místic, en el centenari de la seva mort*. A l'orgue, Bernat Bailbé; comentaris, Antoni Serramona.

• **NOVENA DE LA IMMACULADA.**— Basílica de la Concepció (c/ Llúria, 70 - Barcelona): missa amb predicació i pregària a Maria Immaculada. El **dilluns 28 de novembre**, a les 20.15, Mn. Ramon Corts (comerços i associacions de l'Eixample), Coral Veus Vives; el **dimarts 29**, a les 19.00, Mons. Joan Godayol (Associacions Marianes), Coral Atzavara (SCIAS); el **dimecres 30**, a les 19.00, Mn. José Rodríguez (Vida Creixent i Pastoral de la Salut), Coral La Sedeta; el **dijous 1 de desembre**, a les 19.00, paraules de Glòria Pulido, mestra (nens), missa de nens dirigits per Esther Maulini, solista Marc Arenas; el **divendres 2**, a les 19.00, P. Jordi

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

per a grans persones grans

Autèntica LLAR-RESIDÈNCIA, quatre places disponibles, preu a negociar.

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

P. IAN BOYD, PRESIDENT DE L'INSTITUT CHESTERTON
PER A LA FE I LA CULTURA

«El pare Brown és un símbol de l'Església catòlica»

Jaume Aymar

El P. Ian Boyd és sacerdot de la congregació de Sant Basili i president de l'Institut Chesterton per a la Fe i la Cultura. Recentment va passar per Barcelona, convidat per la Facultat de Filosofia de Catalunya, per impartir unes xerrades sobre el gran pensador, prosista, poeta i apologeta que va ser G. K. Chesterton. En dues ocasions Chesterton va visitar Catalunya (1926 i 1935), on va sintonitzar amb tota una generació d'intel·lectuals cristians dels anys vint i trenta del segle passat.

Per què és va convertir Chesterton al catolicisme?

Chesterton deia que la resposta a aquesta pregunta era molt curta: es va convertir al catolicisme per desfer-se dels seus pecats. Ell volia rebre el sagrament de la Penitència, de la Confessió. És molt sorprenent, perquè realment era un home molt bo, però com a bon catòlic reconeixia que tots som pecadors. Quan es va convertir al catolicisme, el primer que va fer és confessar-se. I hi va escriure un poema, les darreres línies del qual diuen: «El meu nom és Llätzer, i visc.»

De tota manera, ell va arribar a la fe després d'una crisi mental i d'un llarg procés...

És cert. La crisi que ell va tenir va ser una mica estranya. Va tenir lloc quan era estudiant a la universitat de Londres, a l'escola d'art. Ell ho explica així: «Jo em vaig trobar tornant, amb la meua manera de pensar, a l'origen del pensament. Això era una cosa molt perillosa de fer, perquè un pot pensar que no hi ha res més, llevat del pensament.» Ell va arribar a la conclusió que hauria projectat tot l'univers complet a través de la seva

pròpia ment. En la seva autobiografia es refereix a aquest episodi com a «convertir-se en un llunàtic».

Chesterton va fer una bona sintonia entre fe i raó?

Sí. Ell és conegut, sobretot, per les seves novel·les del pare Brown. A la primera de les històries que va escriure, fa 100 anys, el P. Brown desemmascara un sacerdot fals. Quan li pregunten al P. Brown com el descobreix, ell respon que el sacerdot fals havia atacat la raó, i aquesta és una teologia dolenta...

Per a qui no conegui Chester-

ton, quin llibre li recomanaria?

Pregunta difícil! Chesterton sempre deia que la veritat només es pot dir a través de paràboles, d'històries. Crec que les històries sobre el P. Brown són la millor introducció a Chesterton. El P. Brown és un símbol de l'Església catòlica. Com l'Església catòlica, ell viatja a través del món. És un sacerdot anglès, per la qual cosa aquests viatges són improbables, però sí que són un símbol. L'Església catòlica està a tot arreu i el P. Brown... també.

Com definiria l'humor de Chesterton?

Ell deia que fins i tot les coses més serioses tenien humor. L'oposat de ser divertit no és ser seriós; l'oposat de ser divertit és no ser divertit. Es pot ser divertit i seriós alhora.

L'Institut que vostè presideix s'emmarca en la reevangelització de la cultura. Quins són els eixos d'aquesta evangelització de la cultura?

Chesterton creia que hi ha diferents nivells de pobresa: material, intel·lectual, espiritual... ell pensava que la gent tenia fam de la veritat. Hi ha dues realitats de les quals sempre parlava Chesterton: la gent comuna i normal, i Déu. Creia que totes dues realitats estaven silenciades i ell va voler ser-ne la veu.

Rauxa

L'arbre de la vida

La darrera pel·lícula del director nord-americà Terrence Malick, *El árbol de la vida*, és una obra captivadora, bellíssima i d'un profund missatge religiós. D'una banda, la bellesa de les imatges de l'univers, de la natura o de l'interior del cos humà, i la bona tria de la trentena de peces de música clàssica que conformen la banda sonora, ens desvetllen l'admira-

El árbol de la vida és una pel·lícula complexa, gens fàcil, que cal veure amb atenció i amb una mirada necessàriament religiosa o, com a mínim, transcendent. Ens fa preguntar-nos pel sentit de la vida humana, la llibertat, el misteri del mal, el dolor, la mort, la presència o l'absència de Déu, la gràcia, l'amor incondicional, el pecat, la capacitat de perdonar i l'esperança.

Cal deixar-se amagar pel missatge religiós d'aquesta obra, que no és altre que la disjuntiva entre una vida personal amb la plena consciència de Déu o una vida al marge de Déu.

Eduard
Brufau

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

Els joves! (2)

Per a les persones que van tenir l'oportunitat de veure de prop els joves que participaven en la darrera Jornada Mundial de la Joventut, i també per als qui vam poder seguir aquest extraordinari esdeveniment eclesial gràcies a la televisió, va ser una agradable sorpresa descobrir com centenars de milers de joves poden omplir carrers i places i cridar l'atenció de tothom per la seva alegria encomanadissa, i observar les relacions d'amistat que establien amb joves d'altres països i cultures, i la seva capacitat d'esperar hores i hores sense crear cap tipus de conflicte. Els seus rostres podien manifestar cansament, però la seva joia interior era més evident encara.

Els qui vam poder contemplar com parlava el silenci d'aquella multitud reunida a l'aeròdrom de Cuatro Vientos durant la pregària de la nit del dissabte, després de la tempesta de vent i pluja, i vam observar les actituds dels nois i noies en el moment de l'adoració del Senyor, amb uns rostres que expressaven clarament que la seva relació era personal i íntima amb Jesús, no vam poder fer altra cosa que admirar el conjunt i els detalls d'aquell espectacle meravellós i donar gràcies al Senyor pel regal que havia volgut fer-nos.

Al migdia de l'endemà de l'acte de cloenda de la Jornada, en acabar la celebració eucarística a la meua parròquia, un jove, que vestia la samarreta característica de la JMJ 2011, es va quedar pregant una estona, sense prestar atenció a les persones que sortien de la celebració. Era evident que se sentia íntimament unit al seu amic Jesús. Jo vaig pensar: segur que ara està revivint l'experiència d'abans d'ahir a la nit. Perquè, si jo hagués estat al seu costat la nit del dissabte 20 d'agost, de ben segur que també reviuria aquells moments després de rebre la comunió.

Suposo que els qui s'havien avançat a criticar la convocatòria d'una trobada multitudinària per a una manifestació de fe en Jesucrist, han modificat la seva opinió; i que els qui havien tingut la gosadia de desconfiar de l'eficàcia pastoral d'una iniciativa com la JMJ, s'han adonat del seu error.

Quan ara rellegeixo els missatges que el papa Benet va adreçar als joves que l'escoltaven amb tanta atenció i amb tanta satisfacció personal, em pregunto si els adults hem acabat d'entendre què necessiten i què esperen, de la nostra Església, els joves que tenim a prop nostre.